

Ponovna razprava o gospodarstvu

Seji zveznega
in gospodarskega zbora
16. aprila

BEograd, 9. aprila. (Tanjug.) — Predsednik zveznega in gospodarskega zbora zvezne skupščine Milanko Todonović in član Karabegović sta sklicala sejo zborov za 16. april ob 9.30. V središču pozornosti zborov bo razprava o osnovnih problemih nadaljnjega razvoja našega gospodarstva.

Za sejo so pripravili izjavo gradivo, ki obravnava najbolj bistvena vprašanja nadaljnjega razvoja gospodarstva sistema in o katerem bodo predhodno razpravljali v odboru zveznega zbora za družbeno-ekonomski odnos in v drugih skupinskih telesih.

Zvezni in gospodarski zbor bosta razen tega obravnavala več zakonskih predlogov in odločitev. Med njimi so predlogi zakona o ugotovitvi sposobnosti za plovo pomorskih ladij in plovo notranje plovice, o dokumentih in knjigah poslovalskih ladij in plovo notranje plovice, o uredbi o odločitvi v zvezi z razpolaganjem s sredstvi družbenih in vseh drugih skladov ter o kakovosti in kontroli kakovosti umetnosti in rokodelstva.

Zvezni in gospodarski zbor bosta tudi o spremembah v zakonu o organizaciji jugoslovanskega sistema in o odločitvi o dodelitvi sredstev iz gospodarskega rezervnega fonda.

Prisluškovanje je, da se bo razprava o teh zakonskih predlogih in o osnovnih problemih nadaljnjega razvoja gospodarstva sistema razvijala na skupni seji zborov.

Zvezni zbor bo obravnaval tudi več drugih zakonskih predlogov. Razume se, da bodo na dnevnem redu predlogi temeljnega zakona o preprečevanju in zatiranju nalezljivih bolezni in spremembah v zakonu o jugoslovanskem Redu krizi. Ta dva zakonska predloga sta tudi na dnevnem redu socialno-zdravstvenega zbora, katerega seja je sklicana za 17. april. Razen tega bodo v zveznem zboru razpravljali o predlogu zveznega zakona o uporabi potniških avtomobilov in družbenih lastnih in o načinu razpolaganja z družbenimi avtomobili, ter o predlogu temeljnega zakona o organih upravljanja v zavodih.

Dogovori
o trgovinski
menjavi z ZDA

WASHINGTON, 9. apr. (Tanjug.) — V sodelovanju s »Centrom za svetovno trgovino« in »Prvo nacionalno bostonsko banko« je bil v Bostonu dvodnevni sestanek jugoslovanskih in ameriških gospodarstvenikov, na katerem so obravnavali perspektive jugoslovanskega gospodarstva, trgovinske odnose z ZDA in drugi dejavniki, ki vplivajo na možnost jugoslovanskega izvoza živil, tekstila, proizvodov kovinske predelovalne industrije, lesne industrije, industrije opreme itd. Drugi dan so bili sestanki in razgovori jugoslovanskih in ameriških izvoznikov in uvoznikov ter so obravnavali konkretna vprašanja izvoza iz Jugoslavije. Pripravili so tudi turistični film o Jugoslaviji.

De Gaulle pova-
bil Sihanuka

PARIZ, 9. aprila — Po vestih AFP bo šef kambodžanske države princ Norodom Sihanuk uradno obiskal Francijo, in sicer v času od 24. do 26. junija. Predsedstvo republike je sporočilo, da je princ Sihanuka povabil na obisk predsednik de Gaulle.

Kakor poroča TASS, je šef lezbijske države Sihanuk v intervjuju za moskovsko »Pravdo« izjavil, da si kambodžanska vlada ne vso moč prizadeva zagotoviti gospodarsko neodvisnost države. Oporočila je na to, da je Kambodža nedavno odpovedala ameriško pomoč, ter poudarila, da je nacionalizirala zunanjo trgovino in privatne banke.

Gospodarske neodvisnosti ni mogoče tako zlahka zagotoviti, je mnenje princa Sihanuka. O Kambodži se ne moremo reči, da je gospodarstvo neodvisno: toda temelj te neodvisnosti so že položeni.

Jutrišnji dan naj se približa

Začel se je občni zbor republiškega sveta zveze sindikatov

LJUBLJANA, 9. aprila — »Če delovni človek že danes ne bo šam občutil uspehov dela, tudi ekonomsko ne bo mogoče hitro napredovati.« Te besede, v katere je ujeta temeljna potreba in resnica naše družbene prakse, so moto obnemu zboru republiškega sveta Zveze sindikatov Slovenije, ki se je popoldne začel v dvorani Slovenske Filharmonije.

Obenega zbora so se udeležili tudi predsednik centralnega sveta zveze sindikatov Jugoslavije Svetozar Vukmanović-Tempo, sekretar Centralnega komiteja Zveze komunistov Slovenije Miha Marinko, predsednik glavnega odbora SZDL Slovenije Vida Tomšič, predsednik republiškega izvršnega sveta Viktor Avbelj in predsednik ideološke komisije centralnega komiteja ZKS Stane Kavčič. Uvodno poročilo o neposrednih nalogah sindikatov je podal predsednik Republiškega sveta zveze sindikatov Franc Popit (Povzeto iz njegovega govora objavljamo na 3. strani).

V razpravi so obravnavali materialni in samoupravni položaj družbenih služb, specifično problematiko kolektiva v železnici, delitev dohodkov v železnici, zahtevanje storitvenih dejavnosti ter slabo razvito kadrovske politiko. Iz te razprave navajamo poudarjeno ugotovitev, da se nekatere storitvene dejavnosti (obrti, trgovina itd.) razvijajo predvsem po subjektivnih odločitvah in prizadevanjih, medtem ko na ta razvoj ne vpliva dovolj osebna potreba. Občina je vsekakor odgovorna za razvoj teh dejavnosti, je pa zainteresirana zlasti za področja, ki hitro vračajo naložbe, medtem ko so storitvene dejavnosti dokaj neekumulativne.

Za sankcije
proti Južnoafri-
ški republik

LONDON, 9. apr. (Reuter.) — Stiriindne mednarodne konference o gospodarskih sankcijah proti Južnoafriški republik se bo udeležilo več kot 200 delegatov iz kakih 30 držav. Konferenca se bo začela v torek v Londonu.

Eden izmed pobudnikov konference, Ronald Segal, je izjavil, da bodo na konferenci sodelovale uradne delegacije iz mnogih držav, vstevši Sovjetsko zvezo. Prisostvovala bo tudi neuradna delegacija iz ZDA, prav tako pa bo prišla na konferenco opazovalna skupina posebnega odbora OZN, ki proučuje problem apartheida v Južnoafriški republik.

»Fulbright je predlagal že prej«
»Washington Post« odziva ozadje Fulbrightovih predlogov

WASHINGTON, 9. aprila — (Tanjug.) »Washington Post« je pod naslovom »Kennedy se ni zdel za Fulbrightov nasvet« objavil članek Dreva Pearsona, ki med drugim piše, da je senator William Fulbright — katerega ime je zdaj prišlo na naslovne strani listov zaradi zunanje političnega nasveta, ki ga je dal John Kennedy vladi — v prvih nekaj dneh Kennedyjeve vlade dal novemu predsedniku tajni nasvet, o katerem se sploh ni pisalo. Predsednik je pozimi 1961. leta svetoval, naj bi uredil berlinsko vprašanje.

Fulbright je poudaril, da je premier Hruščov očito prijateljstvo nacijon Kennedyju, da je predlagal, naj se njegov poseben odposlanec udeleži slovesnosti, ko bo Kennedy prevzel dolžnost, da je izpustil ameriške pilote letala, da je poslal Kennedyju zelo tople pismo s čestitkami in da je na razne načine pokazal, da želi dobre odnose z novo vlado.

Fulbright je opozoril na to, da Kennedy stori najbolje, da v tem trenutku uredi berlinsko vprašanje, saj je Berlin kvartil odnose med ZDA in Sovjetsko zvezo dobrih deset let, in se je tako in tako treba lotiti tega problema.

Podobno so svetovali novemu predsedniku Adlai Stevenson, bivši veleposlanik v Moskvi, Averell Harriman in Ted Kennedy. Toda predsednik Kennedy je imel svoj glaslo delo z novim Kongresom, razen tega mu je njegov State Department svetoval drugače, in tako je vprašanje odložil.

To odlaganje je bilo morda ena njegovih največjih napak v zunanji politiki. Kajti socialno z odločitvijo berlinskega problema je prišla katastrofa v zvezi z izkorenjenjem na Kubi, ko je ameriški predsednik zdržal najhuje delo. Šele potem se je Kennedy sestel s Hruščovom na Dunaju.

Potem so sledili še bolj katastrofalni dogodki, vstevši berlinski zid, manevriranje ameriških in sovjetskih tankov na sredi med opera Berlina, pa spopad zastran sovjetskih raket na Kubi, ki je dve najmočnejši državi na svetu pripeljal blizu vojni kot kdajkoli prej v zgodovini.

Potrebni sta bili dve leti potpnežive, skrbne diplomacije, vstevši sporazum o preprečitvi jedrskih poskusov, da se je med obema državama »Nadaljevanje na zadnji strani«

Obisk premiera Trinidada in Tobaga

Tito sprejel Williamsa

Želja po razvoju dvosstranskih prijateljskih odnosov

BRIONI, 9. aprila. (Tanjug.) Predsednik republike Josip Broz Tito je danes popoldne na Brionih sprejel predsednika vlade Trinidada in Tobaga dr. Erica Williamsa. Premier Trinidada in Tobaga je prisel na Brione iz Zagreba v spremstvu podpredsednika ZIS Borisa Kraiherja, predsednika izvršnega sveta SR Hrvatske Mike Spiljaka in načelnika uprave v državnem sekretariatu za zunanje zadeve Dalibora Soldatića. Kmalu po njegovem prihodu na Brione so se v Beli vili začeli razgovori med predsednikom Titom in premierom Williamsom, ki se jih udeležujejo tudi njuni sodelavci.

Na dopoldanskih razgovorih med predsednikom republike Josipom Brozom Titom in premierom Trinidada in Tobaga dr. Williamsom ter njunimi sodelavci so obravnavali perspektive jugoslovansko-trinidadskih odnosov. Predsednik Tito in premier Williams sta izrazila pripravljenost in željo svojih vlad, da razvijata dvostranske prijateljske odnose. To sta posebej poudarila tudi v zdravici pomenja na slovesnem kosilu, ki ga je na čast visokemu gostu s Trinidada priredil predsednik Tito.

Na dopoldanskih razgovorih so tudi izmenjali informacije o nekaterih najbolj aktualnih vprašanjih mednarodnega položaja.

Z jugoslovanske strani so se razgovorom udeležili podpredsednik ZIS Boris Kraihger, predsednik izvršnega sveta SR Hrvatske Mike Spiljaka, generalni sekretar prijedne republike Bogdan Cernobrnja in načelnik uprave v državnem sekretariatu za zunanje zadeve Dalibor Soldatić.

S premierom Williamsom sta se udeležila razgovorov minister za kmetijstvo, industrijo in trgovino Lionel Ro-

binson in veleposlanik Trinidada in Tobaga v OZN Ellis Clark.

Pričakujejo, da bo morda že drevi objavljeno skupno sporočilo o razgovorih.

Premier Williams bo tudi zaključil svoj dvodnevni prijateljski obisk in odpoval iz naše države.

Danes popoldne se je predsednik Tito s premierom Williamsom odšel na otok Vanga, kjer sta se zadržala nekaj časa.

Johnson zadovoljen

Foy Kohler o odnosih med ZDA in ZSSR

WASHINGTON, 9. aprila. (Reuter.) Ameriški predsednik Lyndon Johnson je izrazil zadovoljstvo nad dejstvom, da so odnosi med ZDA in Sovjetsko zvezo postali »bolj normalni«. To je povedal na sinočnji tiskovni konferenci ameriški veleposlanik v Moskvi Foy Kohler po enournem razgovoru s predsednikom Johnsonom.

Kohler je izjavil, da je prišel ameriški predsednik pozitivno poslanico sovjetskega premiera Hruščova. Dodal je, da se bo vrnil v Moskvo s podobno pozitivno poslanico predsednika Johnsona sovjetskemu premijeru.

Ameriški veleposlanik je povedal, da je predsednik Johnson s tem, ko je pozdravil »bolj normalne medsebojne odnose ZDA in Sovjetske zveze, izrazil splošno oceno o teh odnosih. Po mnenju ameriškega predsednika je v odnosih med obema državama zavladalo »poslovno

»Nadaljevanje na zadnji strani«

bilo treba njihovo materialno bazo, kar bi te kolektive tudi močnejše spodbujalo k boljše gospodarjenju in razvijanju notranjih odnosov.

V razpravi o kadrovski problematiki je bilo rečeno, da običajno pomanjkanje kadrov zelo negativno vpliva na intenziteto gospodarjenja in da mnogih aktualnih družbeno ekonomskih nalog ne bo moč uspešno urejati, ne da bi prejši dosegi bistvene progresivne premike v kadrovski politiki.

V času, ko poročamo, razprava se traja. Jutri bo občni zbor nadaljeval razpravo ter izvolil nov republiški svet.

M. Z.

»Fulbright je predlagal že prej«

»Washington Post« odziva ozadje Fulbrightovih predlogov

WASHINGTON, 9. aprila — (Tanjug.) »Washington Post« je pod naslovom »Kennedy se ni zdel za Fulbrightov nasvet« objavil članek Dreva Pearsona, ki med drugim piše, da je senator William Fulbright — katerega ime je zdaj prišlo na naslovne strani listov zaradi zunanje političnega nasveta, ki ga je dal John Kennedy vladi — v prvih nekaj dneh Kennedyjeve vlade dal novemu predsedniku tajni nasvet, o katerem se sploh ni pisalo. Predsednik je pozimi 1961. leta svetoval, naj bi uredil berlinsko vprašanje.

Fulbright je poudaril, da je premier Hruščov očito prijateljstvo nacijon Kennedyju, da je predlagal, naj se njegov poseben odposlanec udeleži slovesnosti, ko bo Kennedy prevzel dolžnost, da je izpustil ameriške pilote letala, da je poslal Kennedyju zelo tople pismo s čestitkami in da je na razne načine pokazal, da želi dobre odnose z novo vlado.

Fulbright je opozoril na to, da Kennedy stori najbolje, da v tem trenutku uredi berlinsko vprašanje, saj je Berlin kvartil odnose med ZDA in Sovjetsko zvezo dobrih deset let, in se je tako in tako treba lotiti tega problema.

Podobno so svetovali novemu predsedniku Adlai Stevenson, bivši veleposlanik v Moskvi, Averell Harriman in Ted Kennedy. Toda predsednik Kennedy je imel svoj glaslo delo z novim Kongresom, razen tega mu je njegov State Department svetoval drugače, in tako je vprašanje odložil.

To odlaganje je bilo morda ena njegovih največjih napak v zunanji politiki. Kajti socialno z odločitvijo berlinskega problema je prišla katastrofa v zvezi z izkorenjenjem na Kubi, ko je ameriški predsednik zdržal najhuje delo. Šele potem se je Kennedy sestel s Hruščovom na Dunaju.

Potem so sledili še bolj katastrofalni dogodki, vstevši berlinski zid, manevriranje ameriških in sovjetskih tankov na sredi med opera Berlina, pa spopad zastran sovjetskih raket na Kubi, ki je dve najmočnejši državi na svetu pripeljal blizu vojni kot kdajkoli prej v zgodovini.

Potrebni sta bili dve leti potpnežive, skrbne diplomacije, vstevši sporazum o preprečitvi jedrskih poskusov, da se je med obema državama »Nadaljevanje na zadnji strani«

Obisk premiera Trinidada in Tobaga

Tito sprejel Williamsa

Želja po razvoju dvosstranskih prijateljskih odnosov

BRIONI, 9. aprila. (Tanjug.) Predsednik republike Josip Broz Tito je danes popoldne na Brionih sprejel predsednika vlade Trinidada in Tobaga dr. Erica Williamsa. Premier Trinidada in Tobaga je prisel na Brione iz Zagreba v spremstvu podpredsednika ZIS Borisa Kraiherja, predsednika izvršnega sveta SR Hrvatske Mike Spiljaka in načelnika uprave v državnem sekretariatu za zunanje zadeve Dalibora Soldatića. Kmalu po njegovem prihodu na Brione so se v Beli vili začeli razgovori med predsednikom Titom in premierom Williamsom, ki se jih udeležujejo tudi njuni sodelavci.

Na dopoldanskih razgovorih med predsednikom republike Josipom Brozom Titom in premierom Trinidada in Tobaga dr. Williamsom ter njunimi sodelavci so obravnavali perspektive jugoslovansko-trinidadskih odnosov. Predsednik Tito in premier Williams sta izrazila pripravljenost in željo svojih vlad, da razvijata dvostranske prijateljske odnose. To sta posebej poudarila tudi v zdravici pomenja na slovesnem kosilu, ki ga je na čast visokemu gostu s Trinidada priredil predsednik Tito.

Na dopoldanskih razgovorih so tudi izmenjali informacije o nekaterih najbolj aktualnih vprašanjih mednarodnega položaja.

Z jugoslovanske strani so se razgovorom udeležili podpredsednik ZIS Boris Kraihger, predsednik izvršnega sveta SR Hrvatske Mike Spiljaka, generalni sekretar prijedne republike Bogdan Cernobrnja in načelnik uprave v državnem sekretariatu za zunanje zadeve Dalibor Soldatić.

S premierom Williamsom sta se udeležila razgovorov minister za kmetijstvo, industrijo in trgovino Lionel Ro-

binson in veleposlanik Trinidada in Tobaga v OZN Ellis Clark.

Pričakujejo, da bo morda že drevi objavljeno skupno sporočilo o razgovorih.

Premier Williams bo tudi zaključil svoj dvodnevni prijateljski obisk in odpoval iz naše države.

Danes popoldne se je predsednik Tito s premierom Williamsom odšel na otok Vanga, kjer sta se zadržala nekaj časa.

Johnson zadovoljen

Foy Kohler o odnosih med ZDA in ZSSR

WASHINGTON, 9. aprila. (Reuter.) Ameriški predsednik Lyndon Johnson je izrazil zadovoljstvo nad dejstvom, da so odnosi med ZDA in Sovjetsko zvezo postali »bolj normalni«. To je povedal na sinočnji tiskovni konferenci ameriški veleposlanik v Moskvi Foy Kohler po enournem razgovoru s predsednikom Johnsonom.

Kohler je izjavil, da je prišel ameriški predsednik pozitivno poslanico sovjetskega premiera Hruščova. Dodal je, da se bo vrnil v Moskvo s podobno pozitivno poslanico predsednika Johnsona sovjetskemu premijeru.

Ameriški veleposlanik je povedal, da je predsednik Johnson s tem, ko je pozdravil »bolj normalne medsebojne odnose ZDA in Sovjetske zveze, izrazil splošno oceno o teh odnosih. Po mnenju ameriškega predsednika je v odnosih med obema državama zavladalo »poslovno

»Nadaljevanje na zadnji strani«

OBCNI ZBOR REPUBLISKEGA SVETA ZVEZE SINDIKATOV — Gostje in delegati med referatom predsednika Franca Popita. Foto: Selhaus

Konferenca OZN o trgovini in razvoju

Ministri odhajajo iz Ženeve

Zaključena splošna razprava in s tem uvodni del konference

OD NAŠEGA POROČEVALCA

ŽENEVA, 9. aprila. (Po telefonu.) »Na svidenje, gospodje ministri ob koncu maja!« je sinoči pomenljivo zaključil predsednik Kajuni splošno debato in s tem odhajajočim šefom delegacij jasno povedal, da je končan uvodni del konference, da bo po večtedenskem delu strokovnjakov v petih konferenčnih odborih nastopil čas pomembnih odločitev, pri katerih bodo morali sodelovati tudi odgovorni politiki. Tudi na današnji dopoldanski tiskovni konferenci je Kajuni poudaril, da uspeh ženevskega srečanja ni odvisen samo od »vrlih ekspertov«.

Splošna debata je trajala enajst dni, od 24. marca do 8. aprila. Govorila sta 102 predstavnikov držav (Gvatemala je zastopala še štiri srednjeameriške države) in 13 opazovalcev, predstavnikov mednarodnih institucij in organizacij. S Prebischom uvodom in Kajunijevim zaključkom v Kajsunijskem skupaj 117 govorov, s tremi

pozdravnimi govori ob začetku konference 120. Nekdo je celo izračunal, da je bilo izgovorjenih med splošno debato okoli 500.000 besed.

Med udeleženci in opazovalci konference odločno prevladuje mnenje, da te besede niso bile zaman. Opozorilo so svet, da smo razdeljeni na tri neenake skupine: tretjina prebivalstva našega planeta živi dobro, udobno in človeka vredno življenje, druga tretjina je dosega raven, na kateri postaja življenje smiselno, zadnja tretjina, to je okrog milijarda ljudi, pa živi v bedi in pomanjkanju, človeka nevredno življenje. Če je svetovna javnost, posebno v razvilih deželah, razumela, kaj to pomeni, potem je to že nekaj, kar je vredno upoštevati. Zenevske konference, kot je dejal danes predsednik Kajuni.

Spoznanje samo pa seveda ni dovolj, treba se je lotiti dela, da bi postale razlike manjše in da bi v daljni budnosti povsem izginile. Prav tega pa se je lotila ženevska konferenca, kajti urediti mednarodno trgovino tako, da bi pospeševala razvoj in blaginjo vseh deželah, ne pa ga zavirala, je svetovna javnost, posebno v razvilih deželah, razumela, kaj to pomeni, potem je to že nekaj, kar je vredno upoštevati. Zenevske konference, kot je dejal danes predsednik Kajuni.

Spoznanje samo pa seveda ni dovolj, treba se je lotiti dela, da bi postale razlike manjše in da bi v daljni budnosti povsem izginile. Prav tega pa se je lotila ženevska konferenca, kajti urediti mednarodno trgovino tako, da bi pospeševala razvoj in blaginjo vseh deželah, ne pa ga zavirala, je svetovna javnost, posebno v razvilih deželah, razumela, kaj to pomeni, potem je to že nekaj, kar je vredno upoštevati. Zenevske konference, kot je dejal danes predsednik Kajuni.

Ralph Bunch, ki se mudi na štiridnevni obiski na Cipru, se bo sestel tudi s ciprskim podpredsednikom Kukulom, posredovalcem OZN na Cipru Tuomijom in poveljnikom mednarodnih sil OZN generalom Džanjem.

Iz Nikozije poročajo o povečanju diplomatskih dejavnosti in prizadevanjih, da bi vzpostavili neoviran promet na vseh ciprskih cestah. Dre- vi bo prispela v Nikozijo skupina 60 irskih vojakov. Po informacijah Tanjuga iz New Yorka je generalni sekretar OZN zahteval od Švedske, Finske in Trske, naj pošljejo skupno še 900 vojakov na Cipr. Če bodo odgovorile pozitivno, potem bodo enote OZN na Cipru šte- lo skupno 7500 vojakov.

Z vključitvijo dodatnih kontingentov bi rad U Tant popravil razmerje med silami »Nadaljevanje na zadnji strani«

»Nadaljevanje na zadnji strani«

»Nadaljevanje na zadnji strani«

»Nadaljevanje na zadnji strani«

»Nadaljevanje na zadnji strani«

»Nadaljevanje na zadnji strani«

Zasebne gostilne

Turistični promet, kakršnega si zamišljamo že v sedanjosti in še bolj v prihodnosti, terja med drugim najpestrejšo izbiro oblik gostinske dejavnosti: od velikih modernih urejenih hotelov, restavracij in barov, raznih okrepčevalnic in bifejev vse do majhnih gostišč in lokalov, urejenih v domačem stilu z domačim vzdušjem in z domačimi specialitetami.

Medtem ko nam večjih obratov relativno ne primanjkuje in imamo z ustreznimi investicijsko politiko v glavnem zagotovljen tudi njihov nadaljnji razvoj, je položaj, kar zadeva manjše gostinske objekte, povsem drugačen. Manjših gostišč nam močno primanjkuje, je takih, kakršne terja današnji turist, pa v glavnem sploh ni. Vzrok je predvsem v tem, da so takšni obrati za družbeni sektor več ali manj nerentabilni, zasebnemu sektorju pa z davčno politiko in administrativnimi ukrepi doslej nismo omogočili normalnega razvoja.

Med zaključki razprave v republiški skupščini o gradivu za sedemletni plan razvoja turizma je rečeno, da je treba »s predpisi urediti status zasebnega gostinstva, z davčno politiko pa mu zagotoviti načelo nagradenja po delu in možnost vzdrževanja obrata v skladu s sodobnimi potrebami«.

Gre predvsem za to, da je treba dati zasebnim gostilničarjem jasno perspektivo in vzbu- diti v njih tudi interes za investicije v svoje obrate. Doslej je veljalo načelo: zasebno gostinstvo lahko podpiramo tam, kjer ni pogojev za razvoj družbenega sektorja in mu je bilo dvorezen nož. Zasebnik je utegnil vsak trenutek pričakovati, da bo nekdo od občinskih mož »odkril« v njegovem kraju pogoje za razvoj družbenega sektorja in mu s tem izpodkopal tla pod nogami. Danes so zahteve nekoliko širše: zasebnemu sektorju je treba omogočiti delovanje povsod, tudi v mestnih središčih.

Zasebnim gostilničarjem naj bi postavili iste pogoje kot zasebnim obrtnikom; med drugim naj bi lahko zaposlovali tudi tujo delovno silo in vaje. Njihove obveznosti naj bi pavšalirali in jim s tem omogočili delo brez strahu pred samovoljnimi in nepravilnimi davčnimi vijakom. Od njih pa bi seveda morali terjati izpolnjevanje vseh sanitarnih in higienskih pogojev poslovanja. Omogočiti bi jim morali najpestrejšo izbiro blaga in uslug; želeli je, da bi zasebniki nudili gostom predvsem domače specialitete, organizirali razne bifeje in podobno.

Ustrezni republiški predpisi, ki jih že pripravljajo, bodo morali v najbližji prihodnosti zamašiti to vrzel našega gostinstva.

NIKO ISAJEVIČ

»Nadaljevanje na zadnji strani«

»Nadaljevanje na zadnji strani«

»Nadaljevanje na zadnji strani«

»Nadaljevanje na zadnji strani«

»Nadaljevanje na zadnji strani«

»Nadaljevanje na zadnji strani«

»Nadaljevanje na zadnji strani«

»Nadaljevanje na zadnji strani«

»Nadaljevanje na zadnji strani«

Skupščinski dnevnik

REPUBLIŠKA SKUPŠČINA

LJUBLJANA, 9. apr. — Odbor za industrijo in promet ter odbor za splošna gospodarska vprašanja republiškega zbora sta danes na skupni seji ugodno ocenila poročilo o delu republiškega izvršnega sveta v minulemu letu in še posebej njegovo prizadevanja za krepitve materialne osnove delavskega samoupravljanja in gospodarskih organizacij.

Odbor za splošna gospodarska vprašanja je ob obravnavi letnega poročila sekretariata za splošne gospodarske zadeve s posebno pozornostjo obravnaval sodelovanje omenjenega sekretariata pri delu za izpolnjevanje gospodarskega sistema; ob obravnavi poročila zavoda za mednarodno tehnično sodelovanje pa so se člani odbora posebej zanimali za ugotovitve, da vse leto delujejo tehnična pomoč, ki nam jo dajejo razvite države, o čem dobiva vse bolj elementarni ekonomski komercialni sodelovanja. Naglo pa se povečuje tudi obseg tehničnega sodelovanja z vzhodnoevropskimi državami in deželami v razvoju.

V odboru za industrijo in promet republiškega zbora so obravnavali poročila republiškega sekretariata za industrijo in obrt za minulo leto. Odbor za organizacijsko politična vprašanja republiškega zbora pa je večeraj pričel sejo danes končal s sprejemom poročila izvršnega sveta SR Slovenije za leto 1963.

Posvetovanje o gradivu zgodovine ZKJ

SARAJEVO, 9. apr. (Tanjug). V Sarajevu je bilo danes posvetovanje o pregledu zgodovine ZKJ, na katerem so med drugim poudarili, da bo treba za drugo izdajo te knjige pridobiti znatno več ljudi, ne samo zgodovinarjev, marveč tudi več drugih strokovnjakov — ekonomistov, poznavalcev gibanja v sodobnem svetu in drugih, posebej tistih, ki so aktivno sodelovali v razvoju delavskega gibanja in v naši revoluciji.

Posvetovanja so se udeležili Djuro Pucar, Rodoljub Colaković, Avdo Humo, Rato Dugonjić, Milutin Moravac, več članov CK ZK BiH ter več političnih in javnih delavcev. Pred tem sestankom so bila posvetovanja o osnutku Zgodovine ZKJ v krajih Bosne in Hercegovine ter posvetovanje, ki ga je organiziral republiški inštitut za proučevanje zgodovine delavskega gibanja, skupaj z društvom zgodovinarjev Bosne in Hercegovine. Gradivo s teh posvetovanj skupaj z današnjimi pobudami in priporočili bodo uredili in poslali komisiji za zgodovino CK ZKJ.

Sprejemi in obiski

BEograd, 9. apr. — Delegacija planotne komisije LP Poljske, ki jo vodi njen predsednik in član vlade Januszek Zygorski, je obiskala večeraj jugoslovansko investicijsko banko, kjer so je razgovarjali z direktorjem Zoronom Zavarjem in njegovimi sodelavci o trenutnem sistemu in načinu financiranja investicij pri nas.

Zvezni sekretar za zunanjo trgovino Nikola Divljević je sprejel večeraj na protokolarni obisk novega veleposlanika Švedske g. Ag. de Brossa.

ZAGREB — Maroški minister za zdravstvo dr. Tabor Krajiš je prišel večeraj v Zagreb, kjer si je ogledal tovarno zgradbo »Pivara«, republiški zavod za zdravstveno varstvo in nekatere druge ustanove.

Proučevanje nenavadne bolezni

Zaskrbljujoč pojav endemičnega nefritisa

BEograd, 9. aprila (Tanjug). — Predstojnik regionalnega biroja za proučevanje kroničnega nefritisa (vnetja ledvice) pri svetovni zdravstveni organizaciji, dr. Torbjorn Mork je odpotoval danes iz Beograda, kjer se je mudil štiri dni kot gost zveznega zavoda za ljudsko zdravstvo. Dr. Mork in dva izvedenca svetovne zdravstvene organizacije — dr. Jan Brod iz Praga in dr. Jerry Morris iz Londona, so imeli več sestankov z uglednimi jugoslovanskimi znanstveniki in medicinskimi delavci, ki so jih seznanili z rezultati dosedanjih raziskav vzrokov in načina zdravljenja nedavno še nemane bolezni — endemičnega nefritisa.

Kronično vnetje ledvic, endemični nefritis, je zanjel več vasi v dolinah Save, Morave, Drine in Kolubare ter v nekaterih drugih krajih Jugoslavije. Naši znanstveniki in strokovnjaki Bolgarije in Romunije, kjer se je tudi pojavila ta oblika nefritisa, že precej dolgo proučujejo povzročitelja te bolezni in njene bolezni. Rezultati teh raziskav bodo vsotransno obravnavani na mednarodnem simpoziju, ki bo ob sodelovanju svetovne zdravstvene službe ob koncu leta organiziran v naši deželi.

RAZGOVOR MED ODMOROM — Letnega običnega zbora Republiškega sveta Zveze sindikatov Slovenije se je razen delegatov udeležilo tudi več gostov. Kot kaže posnetek, je bilo živahno tudi med odmorom, ki so jih izpolnile medsebojne razprave in prijateljski pomenki. Na sliki: Miha Marinko, Svetozar Vukmanović, Vida Tomšič, Franc Popit, Viktor Avbelj, Branko Babič, Roman Albreht, Stane Kavčič in drugi udeleženci običnega zbora. Foto: Selhaus

Statut okraja Maribor sprejet

Ugodno gibanje proizvodnje, vendar zaskrbljujoča nesorazmerja

MARIBOR, 9. aprila. Okrajna skupščina je na današnji seji potrdila statut okraja Maribor, dopolnjen v javni razpravi s predlogi in priporočili, ki so jih dale občinske skupščine, okrajni odbor SZDL, Zveza inženirjev in tehnikov in drugi.

Kot so poudarili v poročilu statistarne komisije in v razpravi, so doleteli v končnem predlogu statuta npr. pomembnejše kot v osnutku in tako jasneje opredeljena vloga okraja v sedanjih stopnjah našega družbenega razvoja, ko prehaja čedalje več funkcij na komune in se zmanjšuje obsevnost funkcija okraja. V poglavju, ki govori o pravih in dolžnostih okraja, je glede na to v izidu rečeno, da okraj kot družbeno politična skupnost izvršuje svoje naloge, v cilju, da se krepiti samostojnost in samoupravnost občin. Tako statut tudi ne predvideva okrajnega družbenega načrta, marveč pravi, da okraj pomaga pri usmerjanju gospodarskega in družbenega razvoja v okraju s tem, da programira razvoj okraja ob upoštevanju potreb občin in celotnega okraja ter ga usklajuje s skupnimi potrebami občin v okraju.

Ocena gibanja gospodarstva v mariborskem okraju v prvem tromesečju je v glavnem ugodna, saj je doseženo planirano povečanje v

višini 10%. Vendar pa se ob tem kažejo nekatere zaskrbljujoče nesorazmerja, predvsem v težnji za zviševanjem cen in dvigovanjem osebnih dohodkov v nekaterih panogah brez ustreznega povečanja produktivnosti, kar utegne izpodbijati vsa prizadevanja za realno zvišanje standarda. Govorec o teh pojavih, je predsednik skupščine inž. Marko Križanič opozoril predvsem na porast neplaniranih investicij in nenamerni porabi virov za investicijsko vzdrževanje. Nujno bo opustiti vse investicije, ki niso predvidene v planih in nimajo zagotovljenih realnih virov financiranja. Opozoril je tudi na nesorazmeren porast osebnih dohodkov v posameznih panogah gospodarstva na račun zviševanja cen (gradbeništvo, promet, obrt), medtem ko v panogah, ki imajo največji odstotek zaposlenih s prejemki pod 25 tisoč din, niso dosegli pomembnejših premikov.

Na gibanje industrijske proizvodnje je močno vplivalo pomanjkanje električne energije, ki je prizadelo najbolj tovarno delujoča Rusi in tovarno gnilice in aluminija Kidričev. Resnejše težave povzroča tudi neizpolnjevanje obveznosti iz kooperacijskih odnosov, zaradi česar je bilo marca v tovarni avtomobilov in motorjev nepredanih 345 vozil, katerim so manjkali le nekateri manjši deli. Podobne težave so imeli tudi v elektrodistribuciji in montaži, nujno bo zaostriši pogodbeno odgovornost in utrditi poslovno disciplino v medsebojnih odnosih podjetij.

V izvozu so podjetja ustvarila v prvem tromesečju za 20% več dolarske vrednosti kot v istem obdobju lani. Znatno večjo blagovno menjavo s tujino so dosegli v tekstilni industriji, nekoviški in kovinski predelovalni industriji. Pod dinamiko predvidenega izvoza pa so črna metalurgija, elektrodistribucija ter kemična in lesna industrija. Glede na to, da je dosežena v prvem tromesečju 20% plana izvoza, bodo potrebni resnejši napori, da bo predvideni obseg izvoza izpolnjen do konca leta.

Na seji so izvolili za predsednika okrajne skupščine Milojka Droica, direktorja Agrokombinata Maribor. (J. P.)

Na pragu volitev v zadrugah

V samoupravnih organih je zaželeno čim širše sodelovanje kmetovalcev-kooperantov

BEograd, 9. aprila. (Tanjug). Kakih 2500 zadrug so danes na sestanku v glavni zvezi kmetijskih zadrug Jugoslavije pozvali, naj se začno čimprej pripravljati na volitve članov zadrughnih svetov in upravnih odborov. Volitve naj bi bile do sredine junija, ker se bodo morale po temeljnem zakonu o volitvah delavskih svetov in drugih organov upravljanja v delovnih organizacijah, ki bo začel veljati te dni, volitve zaključiti v dveh mesecih.

V zvezi poudarjajo, da je treba v razpravah o statutih zadrug in o drugih dejavnostih pred volitvami doseči, da bi omogočili čim večjemu številu zasebnih kmetovalcev sodelovati z zadrugami. To bo hkrati vplivalo na večje sodelovanje kooperantov v organih upravljanja in v teh delovnih organizacijah. Na sestanku so poudarili, da bodo kakor doslej pri tem upoštevali tudi sodelovanje delavcev, stalno zaposlenih v zadrugah, ker imajo trajnejši interes za poslovni uspeh zadrug kakor gospodarske organizacije.

Zadrugam priporočajo, naj bi v organe upravljanja volile več žensk in se zavzele za večje sodelovanje kmetičke mladine v svetih. Na zadnjih volitvah leta 1961 je sodelovalo v zadrughnih svetih samo 8% mladine, žensk pa 6%. Tisto leto je bilo v svetih izvoljenih nad 100.000 članov zadrug in delavcev, zaposlenih v obratih teh organizacij.

800 razstavljalcev v Zagrebu

Posebna privlačnost na pomladnem velesejmu predvsem številne specializirane pridelitve

ZAGREB, 9. aprila. (Tanjug). V Zagrebu se bo 18. aprila začel mednarodni pomladni velesejem, na katerem bo sodelovalo nad 800 razstavljalcev iz Jugoslavije in 20 dežel Evrope, Azije in ZDA. Velesejem bo trajal do 26. aprila.

Doslej je udeležilo pripravilo nekaj 250 tujih gospodarskih organizacij. Največjo razstavljalstvo imata Avstrija, Češka, Slovaška, DR Nemčija, Francija, Holandska, Indija, Italija, Kanade, Luksemburška, Madžarska, Norveška, Poljska, ZR Nemčija, Švedska, Švica in Velike Britanije. Letošnja velesejmska pridelitve bo v 20 paviljonih na skupni površini kakih 45 tisoč kv. metrov.

Gospodarski krogi se zanimajo zlasti za mednarodni

Za petino večji promet

Tiskovna konferenca generalnega direktorja JZ dr. Marijana Dermastie

BEograd, 9. apr. (Tanjug). — V prvem četrtletju letosnjega leta se je obseg dela jugoslovanskih železnic povečal v primerjavi s istim obdobjem lanskega leta za 20,4%. Spritno večja prevoza blaga iz nižjih tarifnih razredov se je dohodek železnice povečal za 16%. To je izjemno povečanje, ki je predvideno, da bi na letošnji konferenci izjavil generalni direktor Skupnosti jugoslovanskih železnic dr. Marijan Dermastie.

Takšno povečanje obsega dela in znatno povečanje produktivnosti sta v glavnem rezultat vneme železničarjev, ker skupna vrednost osnovnih sredstev klub znatnim investicijskim naložbam še vedno pada zato, ker je treba obrabljena vozna sredstva izločiti iz prometa.

Število na železnici zaposlenih je lani naraslo za 4%, hkrati pa se je število delavcev v izvršilni službi v primerjavi s predlanskim letom, zmanjšalo za 2%. To pomeni, da se povečanje števila zaposlenih nanasa na postranske dejavnosti in na administracijo, ne pa na izvršilno službo, kjer bi bilo povečanje potrebno in upravičeno. Dr. Dermastie je rekel, da morajo ta problem urediti organi delavskega samoupravljanja železniško-transporthni podjetij skupaj z organi komune.

Priprave za gradnjo HE Srednja Drava I

MARIBOR, 9. aprila — Investitor HE Srednja Drava I, podjetje Dravske elektrarne Maribor — so oddalo vsa razpisna dela pri gradnji te centralne podjetja Tehno-gradnje Maribor in Gradis Ljubljana, ki sta bila najugodnejša ponudnika za vsa razpisana dela. To skupno ponudbo sta dali obe podjetji pod pogojem, da dobita vsa razpisana dela pri gradnji te centralne in da investitor prispeva potrebne kredite za dodatno mehanizacijo. Pogodbe še niso sklenili, ker investitor še nima zagotovljenih kreditov za podizavitve opreme in gradbenih del na predvidenih investicijskih elaboratah, ki je bil izdelan pred letom dni. M. K.

Kratkovidnost investitorjev

Varčevanje pri izdelavi projektov povzroča velike izgube pri samih gradnjah

LJUBLJANA, 9. aprila. Izredno visokim presežanjem predvidenih investicijskih vsot, ki so se posebno v zadnjem času na široko razpasla po vseh naših gradbiščih, bi se v veliki meri zognili z doslednejšim spoštovanjem veljavnih predpisov o izvajanju investicij. Ti namreč določajo, da se sme gradnja začeti šele na podlagi gradbenega dovoljenja, pogoj za izdajo gradbenega dovoljenja pa je dokončan glavni projekt.

Omenjenega predpisa se danes ne drže niti investitor niti banka niti izvajalec, gradbena inspekcija pa se omejuje na presojo projekta le po gradbeno-tehničnih, na mestu predvsem po njegovi finančni plati. Zato krivde za nezdrave pojave v gradbeništvu ne gre pripisovati le enemu izmed činiteljev, ki sodelujejo pri gradnji posameznega objekta, temveč so za presežanja investicij v enaki meri odgovorni vsi. To je izvedeno iz današnjih razprav na predsedstvu republiškega gospodarskega zbora, pri kateri so sodelovali tudi zastopniki gradbenih podjetij in bank. Presežanja investicij je treba deliti: na tista, ki izvirajo iz stalnega naraščanja cen gradbenih storitev, in na tista, ki so rezultat slabo in na hitro sestavljenih projektov, ki doživljajo med gradnjo spremembe in s tem močno podražijo objekt.

Medtem ko je drugod po svetu običaj, da trajna temeljita izdelava glavnega projekta dalj kot sama gradnja, velja pri nas nasprotno. Investitorji pričajo gradnjo, ko glavni projekt še ni izdelan, to pa vpliva na dolgotrajno gradnjo in tako pride do podražitve gradbenih storitev med gradnjo še mnogo bolj do izraza. Varčujemo torej pri izdelavi projektov in izgubljamo ogromna sredstva pri gradnji, kar dokazuje, da je politika investitorjev kratkovidna. Zbornice zato priporočajo, da usmerijo investitorji lastna sredstva na pravoceno izdelavo celotnega projekta z različnimi variantami in se le nato zaprosijo za kredit pri banki. Banke pa bi morale odobriti tudi kratkoročne kredite za projektiranje, in sicer ločeno od gradbenih kreditov, ker bi na ta način prišlo do dobro pretehtanih in dokončno izdelanih projektov, na podlagi katerih bi se tudi lažje odločalo za ekonomsko bolj smotrno usmerjanje kreditnih sredstev.

V dosedanjih investicijskih praksi se investitor čisto ločeno gradnjo brez zadostnega finančnega kritja. Kot glavni vzrok za tako politiko navajajo strah investitorjev, da bi jim sredstva, s katerimi razpolagajo, obtežala zamrz.

Na gibanje industrijske proizvodnje je močno vplivalo pomanjkanje električne energije, ki je prizadelo najbolj tovarno delujoča Rusi in tovarno gnilice in aluminija Kidričev. Resnejše težave povzroča tudi neizpolnjevanje obveznosti iz kooperacijskih odnosov, zaradi česar je bilo marca v tovarni avtomobilov in motorjev nepredanih 345 vozil, katerim so manjkali le nekateri manjši deli. Podobne težave so imeli tudi v elektrodistribuciji in montaži, nujno bo zaostriši pogodbeno odgovornost in utrditi poslovno disciplino v medsebojnih odnosih podjetij.

V izvozu so podjetja ustvarila v prvem tromesečju za 20% več dolarske vrednosti kot v istem obdobju lani. Znatno večjo blagovno menjavo s tujino so dosegli v tekstilni industriji, nekoviški in kovinski predelovalni industriji. Pod dinamiko predvidenega izvoza pa so črna metalurgija, elektrodistribucija ter kemična in lesna industrija. Glede na to, da je dosežena v prvem tromesečju 20% plana izvoza, bodo potrebni resnejši napori, da bo predvideni obseg izvoza izpolnjen do konca leta.

Na seji so izvolili za predsednika okrajne skupščine Milojka Droica, direktorja Agrokombinata Maribor. (J. P.)

Ni soglasja o delavcih v obrti

Hrvatski poslanci o osnutku republiškega zakona o obrtnih delavcih samostojnih obrtnikov

ZAGREB, 9. aprila. (Tanjug). Odbor za splošne gospodarske posle gospodarskega zbora sabora ni sprejel nobene variante, ki so jih predložili v osnutku republiškega zakona o obrtnih delavcih samostojnih obrtnikov, da bi v nekaterih obrtnih dejavnostih omejili uporabo tuje delovne sile.

Po eni varianti osnutka zakona je bilo v obrtnih delavcih živilske in kemijske stroke (peki, slaščičarji, kozmetiki) in v nekaterih delovnih obrtnih dejavnostih predvideno, da bi nadovali uporabo tuje delovne sile, da pa bi konkretno sklepanje o tem prepuščili občinski skupščini.

Druga varianta osnutka zakona pravi, da bi bilo treba v načelu prepovedati uporabo delovne sile v teh obrtnih dejavnostih, obične pa pooblastiti, da bi v izrednih primerih ravnale drugače. Poslanci menijo, da glede na sedanje stanje in razvoj obrtnih dejavnosti nobena predložena variant ne bi bila zadovoljiva. Upoštevajoč ukrepe v nekaterih drugih republikah, je odbor predlagal, naj bi z zakonom ne predvideli nobenih posebnih omejitev. Tudi po mnenju poslancev bi bilo treba živilske, kemijske in druge obrtne dejavnosti obravnavati kakor vse druge obrtne stroke, ki lahko zaposlujejo določeno število tuje delovne sile.

Pred nekaj dnevi pa so odbori republiškega zbora sabora sprejeli tisto varianto osnutka zakona, da je uporaba tuje delovne sile v teh

Pisma bralcev

Še o prometni vzgoji na šolah

Tovariš urednik,

Veliko je že bilo napisane, da je prometna vzgoja vsakega otroka izredno važna. Zanj se že nekaj let prizadevajo republiška, okrajne in občinske komisije za varnost prometa; v ta namen je bil prirejen priročnik »Prometna vzgoja v osnovni šoli«.

Nekatere šole so težnjam prišli na priročnik sodelovali otroci, sezanjati tudi s prometom. Pomenko so si še dlje: predmet prometna vzgoja so ocenjevali, upisovali v redovnicah in na koncu šolskega poletja ocenili v pisni učenični spretnosti. To je bilo tudi prav.

Posvetovanje pedagogskih delavcev pri republiškem sekretariatu za šolstvo je sprejelo sklep, da se prometna vzgoja ne ocenjuje in ocene ne vpisujejo v spretnosti. Pouk o prometni vzgoji naj bo prilagojen.

S tem sklepom pa se ne strinjajo učitelji, ki ta predmet poučujejo; vedo namreč, da pri otrocih ne bodo mogli dosegati celotnega učnega uspeha. Če otroci vedo, da predmet ne bo ocenjen, se tistega predmeta ne bo učili dovolj resno in se ga seveda tudi ne naučili. Vsa dosedanja prizadevanja ko niso bila uspešna, torej ne bodo dosegla zaželenega uspeha.

Da je predmet »prometna vzgoja« štolsko šolstvo, naj pokaže nekaj števil. V zadnjih petih letih je bilo v Jugoslaviji pri prometnih nesrečah ponesrečenih 4612 otrok do 14. leta starosti, od teh je bilo 486 mrtvih in 4126 poškodovanih. Očitno je, da se je veliko teh nesreč zgodilo, ker otroci ne poznajo prometnih predpisov.

Promet iz dneva v dan narasta, na naših cestah je vedno več avtomobilov, nekateri avtomobilisti pa ne poznajo pravil prometne vzgoje. Če bi imeli otroci, ki so predmet prometne vzgoje v šoli, pravilno rešili. Če bomo danes poučali, se bo to v nekaj letih hudo maščevalo. Samo pogledimo starejši ljudi: ko pridejo s podelitve v mesto, brezskrbno korakajo pred ceste, in že se ta ali oni znajde pod kolesi avtomobila — tako pa je seveda tudi z otroki.

Prometna vzgoja naj postane obvezni predmet na vseh šolah. Tako bomo prešli marsikatero nepotrebno človeško žrtev.

LEOPOLD KOTAR, Ajdovščina

Semenskega krompirja preveč?

Tovariš urednik,

Kot pridelovalec krompirja sem z zanimanjem prebral članek z naslovom »Semena preveč samo na videz, ki je bil 27. marca objavljen v Delu. Članek prikazuje slabosti neurejene kmetijske proizvodnje na zasebnih posestvih, navaja več dokazov, da se ne izvajajo predpisi o agrominimu, da kmetijski ne znajo prodati semenskega krompirja itd. Prav je, da se to vprašanje sproži, saj smo

večkrat slišali, da je krompir, ki ga pridelujemo, slab. To je res, vendar ne zato, ker smo preveč semena, ampak zato, ker kmetijski tehniki od proizvajalca in predvsem od države, da bo pri večini kmetov s pametno računsko našel razumevanje.

Nadalje je nujno potrebno, da zadruga sklepa pogodbe še smladi z največjo določeno ceno; tako nudi pridelovalcem jamstvo, da bodo blago stvarno prodali. Naj naredim primer: leti, ko je italijanska zadruga sklenila pogodbo smladi, ji je uspelo zjeti več tržni presek. Čena boljšim sortam je bila 23 din za kg, manj prednim nekoliko nižje.

PETER KUKMAN, Ljubljana

kmetovalci z menoj vred smo bili s tem načinom zelo zadovoljni, potrošniku pa je bil zagotovljen nakup oziroma po primeru cen. Tako bi odprla tudi vsa tista spekulacija, ki smo jo leto nazaj drago plačali, saj tisti, ki je spekuliral, sponadil merkatinskega blaga ni mogel prodati, potrošnik je bil jevel mnogo slabši krompir iz uvoza.

Mislili, da je zadnji čas za nujno, da se odpravi vrsta predpisov, ki so postali že prava okla za večjo proizvodnjo, povzročili pa so tudi beg kmetijske žilja iz vasi v mesto. Zadanje case se tudi v časopisih mnogo piše o tem, piše se tudi o kosilnicah, o lažjih strojih za obdelavo, o upadanju živine, vendar pa je ukrepov, ki bi to popravili, bore malo ali nič. Mislili, da je treba tudi posvetiti privatne kmetije imeti za delovnega človeka, ki se bori za svoj obstoj in za dinar, od katerega živi; lastništvo zanje je bolj ali manj postranski stvar.

FRANC KOŠMAC, Ljubljana

Bilo bi manj smrti in hudih poškodb

Tovariš urednik,

rad bi navel precej upravnih, ki se pojavljajo v nastajajočem pomladi; mislim namreč na motoriste, mopediste in kolesarje.

Vsak dan berem v časopisih, motoristi običajno navedejo, mopedisti običajno navedejo, kolesarji običajno navedejo vse to. Veliko manj smrti in hudih poškodb bi bilo, če bi imeli motoristi in mopedisti zaščitne celade. Zdi se mi, da bi bilo zelo pametno, da bi prometni organi uvedli obvezno nošenje celade, a ne samo za voznike, ampak tudi za sopotnike, saj navedena sopotniki utrpijo hujše poškodbe kot vozniki. Mislili tudi, da mopedisti in sopotniki niso nikakršne izjeme, saj se pri hitrosti 40 ali 50 km/h ravno tako lahko človek udarje kot pri 80 km/h. Ne vem, ali je lastnik kolesarja končice sram, ne pa tudi celade — ali se boje, da bi imeli 4 tisočev? Mislili, da se boji zepača motist, pri čep kot pa oblezati z razbito glavo.

Lani jeseni sem že nekaj štisl, da bodo uvedli obvezno nošenje celade, ne vem pa, ali so bile to le besede ali je res. Vsekakor bi bila treba celade uvesti v našo opremo kot pred leti varnostni trikotnik. Mislili, da tisti, ki si kupi motor ali moped, lahko pogreši tudi tistih nekaj tisočevov za 2 celadi.

Sedaj pa še nekaj o kolesarjih. Z aprilskim deževjem se bodo pojavili na kolesih desniki, ki so že doslej krat, boljše, prometnim nesrečam. Kolesar drži desnik pred seboj in dostikrat ne vidi, kaj je pred njim — in nesreča je tu. Veliko bolj pametno bi bilo, da bi kupili kolesarsko pelerino; tako bi si prihranili marsikatero nesrečost.

Upam, da s tem pismom ne bom budil hude krei pri motoristih in kolesarjih in da ne bo naleto na gluh ušesa.

PETER KUKMAN, Ljubljana

ZA ŽENE, KI SAME SIVAJO!

KROJNA POLA LILIKROJ ZA KOMPLETNO OBLEKO, VSAKA POSEBEJ ZA DEKLICE STARE 5-7 IN 10 LET. ZAHTEVATE BREZPLAČNI PROSPEKT. PRIMUM — BEograd, P. P. 661

Trgovsko podjetje z lesom, lesnimi izdelki in pohištvo

»LESNINA« — LJUBLJANA

potrebuje za svojo enoto v CELJU

DIREKTORJA poslovnih enot

Za to delovno mesto lahko konkurirajo osebe, ki imajo naziv višje komercialne ali strokovne kvalifikacije trgovinskega delavca z daljšo delovno dobo na vodilnih delovnih mestih v trgovini in po možnosti v lesni stroki.

Pismene ponudbe z opisom strokovnih kvalifikacij in dosedanjega dela pošljite najkasneje do 24. t. m. na naslov »Lesnina« — Ljubljana, organizacijsko-kadrovski sektor. 3117

PETER MOZOLEC NI GOVORA!

Z boljšim življenjskim standardom k intenzivnejšemu gospodarjenju

Iz referata predsednika RS ZSJ Franca Popita na obnem zboru republiškega sindikalnega sveta

Franco Popit je v svojem uvodnem referatu na obnem zboru republiškega sveta sindikata najprej poudaril, da moramo izpopolniti sistem delitve dohodka po delu, tako da bodo dohodki proizvajalca, delovne organizacije, komunne in širše družbeno politične skupnosti odvisni od uspeha dela. Prav tako moramo izpopolniti delitev dohodka med različne delovne organizacije in osebe, tako da bodo dohodki skladni s količino dela, ki ga vsi delavci prispevajo k delu družbe. Na osebno, splošno in investicijsko področje. Doseči moramo stabilnejše gibanje gospodarstva z usklajevanjem ponudbe in povpraševanja. Nadalje se na lože sindikatov nanašajo na družbene odnose v delovni organizaciji in v družbenopolitični skupnosti, na osebno in družbeni standard, realni dohodek, racionalno gospodarjenje, povečanje produktivnosti, intenzivnejše izkoriščanje kapacitet, rentabilnejše investiranje, večjo poslovnost delovnih organizacij, razširjeno reprodukcijo, integracijo, prosvetno, kulturno in strokovno izobraževanje vprašanja, kadrovi razvoj neopredeljenih potencialov, planiranje, razvoj razvitihih področij itd.

To so ključna ekonomska družbeno politična področja, vprašanja, s katerimi se morajo ukvarjati subjektivne sile, posebno pa se sindikati. Idejni pogledi, kako rešiti ta vprašanja, vsebujejo mnogostranske dnevne radikalne koncepte: birokratsko-administrativne in demokratsko-tržišne oziroma samoupravljalno-sko-dohodkovne. Gre torej za pot, kako v bodoče reševati probleme gospodarstva na vseh ali po določanih poti, ki se je več ali manj naslanjala na ekstenzivnost gospodarjenja, na zapostavljanje materialne in družbene stimulacije proizvajalca in ki je videla vseh razvoj samo v novih investicijskih naložbah, četudi na škodo osebnega in družbenega standarda, ali pa po poti intenziviranja gospodarjenja na osnovi racionalne stimulacije proizvajalca in njegove družbene afirmacije.

Kaže, da dobiva v tej alternativni druga koncepta vedno več prištevajo in podpre. Ugotovimo lahko, da jo podpira v celoti predkomunistična gradivo sindikatov Jugoslavije. In Zveze komunistov Jugoslavije. Prav tako pa moram izjaviti tu, je dejal tovariš Popit, da tudi sindikati v Sloveniji in obnem, nekateri sodelujejo in podpiramo stališča Centralnega sveta Zveze sindikatov Jugoslavije. Podpiramo jih zato, ker mislimo, da lahko eden taka stališča pripeljejo najhitreje do zadovoljujočih gospodarskih rezultatov, razvijajo do maksimuma fizično, umsko in družbeno ustvarjalnost delovnega človeka, ga do kraja mobilizirajo.

Kot posledica prakse, sloneče na tem principu, bi do organizacij pa bo verjetno še vnaprejšnje političnih odločitev. Mislim pa, da bo nujno treba razmisлити tudi o tem, da komunna vedno bolj postaja odgovorna za razvoj istih področij, ki so neposredno povezana s standardom delovnih ljudi, delovna organizacija pa bo, vsaj tako pripravi, dobivala vse večji vpliv na enostavno in razširjeno reprodukcijo.

Kot posledica prakse, sloneče na tem principu, bi do organizacij pa bo verjetno še vnaprejšnje političnih odločitev. Mislim pa, da bo nujno treba razmisлити tudi o tem, da komunna vedno bolj postaja odgovorna za razvoj istih področij, ki so neposredno povezana s standardom delovnih ljudi, delovna organizacija pa bo, vsaj tako pripravi, dobivala vse večji vpliv na enostavno in razširjeno reprodukcijo.

Kot posledica prakse, sloneče na tem principu, bi do organizacij pa bo verjetno še vnaprejšnje političnih odločitev. Mislim pa, da bo nujno treba razmisлити tudi o tem, da komunna vedno bolj postaja odgovorna za razvoj istih področij, ki so neposredno povezana s standardom delovnih ljudi, delovna organizacija pa bo, vsaj tako pripravi, dobivala vse večji vpliv na enostavno in razširjeno reprodukcijo.

Kot posledica prakse, sloneče na tem principu, bi do organizacij pa bo verjetno še vnaprejšnje političnih odločitev. Mislim pa, da bo nujno treba razmisлити tudi o tem, da komunna vedno bolj postaja odgovorna za razvoj istih področij, ki so neposredno povezana s standardom delovnih ljudi, delovna organizacija pa bo, vsaj tako pripravi, dobivala vse večji vpliv na enostavno in razširjeno reprodukcijo.

Kot posledica prakse, sloneče na tem principu, bi do organizacij pa bo verjetno še vnaprejšnje političnih odločitev. Mislim pa, da bo nujno treba razmisлити tudi o tem, da komunna vedno bolj postaja odgovorna za razvoj istih področij, ki so neposredno povezana s standardom delovnih ljudi, delovna organizacija pa bo, vsaj tako pripravi, dobivala vse večji vpliv na enostavno in razširjeno reprodukcijo.

Kot posledica prakse, sloneče na tem principu, bi do organizacij pa bo verjetno še vnaprejšnje političnih odločitev. Mislim pa, da bo nujno treba razmisлити tudi o tem, da komunna vedno bolj postaja odgovorna za razvoj istih področij, ki so neposredno povezana s standardom delovnih ljudi, delovna organizacija pa bo, vsaj tako pripravi, dobivala vse večji vpliv na enostavno in razširjeno reprodukcijo.

Kot posledica prakse, sloneče na tem principu, bi do organizacij pa bo verjetno še vnaprejšnje političnih odločitev. Mislim pa, da bo nujno treba razmisлити tudi o tem, da komunna vedno bolj postaja odgovorna za razvoj istih področij, ki so neposredno povezana s standardom delovnih ljudi, delovna organizacija pa bo, vsaj tako pripravi, dobivala vse večji vpliv na enostavno in razširjeno reprodukcijo.

Kot posledica prakse, sloneče na tem principu, bi do organizacij pa bo verjetno še vnaprejšnje političnih odločitev. Mislim pa, da bo nujno treba razmisлити tudi o tem, da komunna vedno bolj postaja odgovorna za razvoj istih področij, ki so neposredno povezana s standardom delovnih ljudi, delovna organizacija pa bo, vsaj tako pripravi, dobivala vse večji vpliv na enostavno in razširjeno reprodukcijo.

Kot posledica prakse, sloneče na tem principu, bi do organizacij pa bo verjetno še vnaprejšnje političnih odločitev. Mislim pa, da bo nujno treba razmisлити tudi o tem, da komunna vedno bolj postaja odgovorna za razvoj istih področij, ki so neposredno povezana s standardom delovnih ljudi, delovna organizacija pa bo, vsaj tako pripravi, dobivala vse večji vpliv na enostavno in razširjeno reprodukcijo.

Kot posledica prakse, sloneče na tem principu, bi do organizacij pa bo verjetno še vnaprejšnje političnih odločitev. Mislim pa, da bo nujno treba razmisлити tudi o tem, da komunna vedno bolj postaja odgovorna za razvoj istih področij, ki so neposredno povezana s standardom delovnih ljudi, delovna organizacija pa bo, vsaj tako pripravi, dobivala vse večji vpliv na enostavno in razširjeno reprodukcijo.

proizvodnega procesa (tako imenovani umski delavci), je pretrgana vez med individualnim interesom posameznika in njegovim interesom za kolektivni poslovni uspeh delovne organizacije. Hkrati, ko opozarjamo na slabosti v doslej uveljavljenih sistemih nagajevanja po delu in na posledice, ki se odražajo v samoupravljanju oziroma v odnosih med ljudmi, pa moramo poudariti, da se je samoupravljanje razvilo in uveljavilo do take mere, ko delitev in formiranje sredstev za osebne dohodke ni edini motiv vključevanja delovnega človeka v samoupravljanje, ampak tudi njegova pravica in potreba, ki se ji ni več pripravljen odreči.

Naslednje vprašanje, ki je neposredno povezano s standardom enega dela prebivalstva in ki postaja že nevzdržno, je položaj starih upokojencev in borcev do leta 1948. Ta problem je neodločljiv, rešiti ga je treba takoj, toda ne zaslino. Rešiti ga moramo v določenem razmerju z dohodki aktivno zaposlenih, in sicer kolikor toliko zadovoljujoče.

Samoupravljanje naj dobi celovito materialno osnovo. Vprašanje je tudi, če je delitev osebnega dohodka po delu že absolutno zagotovilo za skrbno odločanje z vsemi proizvajalnimi sredstvi tako v svojem kot v družbenem interesu. Menim, da bi bilo potrebno, da bi bil osebni dohodek v večji meri povezan s smotnim gospodarjenjem, s sredstvi za enostavno in razširjeno reprodukcijo. Dokler bo delavec gledal na sklad za osebne dohodke, boljše rečeno na sredstva za osebno in splošno potrošnjo, odločanje o sredstvih za reprodukcijo, mu bo interesnejše le prvo, ne pa tudi drugo. Ko bo uveljavljeno hoteenje, da proizvajalec gospodari tako s sredstvi za potrošnjo kot s sredstvi za enostavno in razširjeno reprodukcijo, bo samoupravljanje šele celovito.

Celovito gospodarjenje z vsemi faktorji produktivnega procesa je tudi osnovno za oblikovanje celovitega človeka. Uresničitev teh ciljev je seveda odvisna tudi od načina globalne delitve narodnega dohodka, zato moramo biti nenehno pozorni, ali delovni ljudje imajo oziroma nimajo materialne osnove za uveljavljanje samoupravljanja na vseh področjih, tako na področju enostavne in razširjene reprodukcije.

Nekateri hočejo absoluti zirati pomen obveščanja za samoupravljanje. Mi ne zanikujemo pomena obveščanja, javnosti dela v sistemu samoupravljanja, toda ne strinjamo se, da bi bila lahko obveščenoost se sama po sebi tudi zadostna osnova za razvijanje samoupravljanja. To je le nujen pogoj, ki pa je učinkovit edino, če proizvajalec dejansko razpolaga z vsemi faktorji proizvodnje in ne le z osebnim dohodkom. V primeru, ko delavec nima vpliva na vsejne sredstva za amortizacijo, ko so mu leta odtujena, centralizirana na višjem nivoju (to je lahko tudi centralni delavski svet in ne direktor), je tudi obveščanje, ki se nanaša na tako delitve sredstev, neuporabno. Proizvajalec zanimajo in vključujejo v samoupravljanje le tista obvestila, ki so vezana tudi na njegov vpliv pri materialnih odločitvah.

Možnosti za cenen dopust. Pred časom je razposlal izletniški podjetjem, ki imajo počitniške domove, 346 anketnih listov, s katerimi je nameraval ugotoviti, kakšne so možnosti za letovanje članov tistih kolektivov, ki nimajo počitniških domov. Rezultat ankete je bil vse prej kot zadovoljiv. Komaj 36 podjetij, ki imajo počitniške domove, je poslalo pozitivne odgovore. Vzrok takšnemu položaju je po vsej verjetnosti v tem, da je večina zaposlenih v glavni sezoni zasedena, izven sezone pa je za zdaj še premalo zanimanja za počitnice. Pri izletništvu pa so našli neko rešitev, ki bo najbrž marsikomu priporočila do cenenejših oddih. Sicer so odgovore s kmetijskimi drugimi in s cenenimi hoteli ob morski obali, kjer so dobili na razpolago kakih tisoč postelj; te bodo zdaj posredovali zainteresiranim. Cena penzionov v teh objektih iz zasebnih sobah se bo gibala od 800 do 1600 dinarjev za osebo na teden, sicer se vedno ni zadovoljivo za domaćega turista; vendar če upoštevamo regrese posameznih podjetij tistim članom kolektiva, ki odhajajo na letni oddih, potem bo verjetno marsikdo našel kraj za dopust.

Dobro izpeljano, spodbudno nagajevanje po delu je nedvomno važna osnova za uresničevanje samoupravljanja v delovni organizaciji. V minulih letih smo v tem pogledu dosegli neoporečne uspehe, ki so prispevali tako k povečanju fizičnega obsega proizvodnje kot tudi k povečanju individualne produktivnosti dela. Morda imajo vpeljani sistemi nagajevanja slabši učinek pri povečanju kolektivne produktivnosti oziroma celotnega poslovnega uspeha delovne organizacije. Temu se krivito tudi nedolžno izpeljano nagajevanje, ko je dohodek določenega dela zaposlenih merjen vedno po času. Ker so po času ali vsaj pretežno po času marsikje še vedno nagajeni prav organizatorji

proizvodnega procesa (tako imenovani umski delavci), je pretrgana vez med individualnim interesom posameznika in njegovim interesom za kolektivni poslovni uspeh delovne organizacije. Hkrati, ko opozarjamo na slabosti v doslej uveljavljenih sistemih nagajevanja po delu in na posledice, ki se odražajo v samoupravljanju oziroma v odnosih med ljudmi, pa moramo poudariti, da se je samoupravljanje razvilo in uveljavilo do take mere, ko delitev in formiranje sredstev za osebne dohodke ni edini motiv vključevanja delovnega človeka v samoupravljanje, ampak tudi njegova pravica in potreba, ki se ji ni več pripravljen odreči.

Naslednje vprašanje, ki je neposredno povezano s standardom enega dela prebivalstva in ki postaja že nevzdržno, je položaj starih upokojencev in borcev do leta 1948. Ta problem je neodločljiv, rešiti ga je treba takoj, toda ne zaslino. Rešiti ga moramo v določenem razmerju z dohodki aktivno zaposlenih, in sicer kolikor toliko zadovoljujoče.

Samoupravljanje naj dobi celovito materialno osnovo. Vprašanje je tudi, če je delitev osebnega dohodka po delu že absolutno zagotovilo za skrbno odločanje z vsemi proizvajalnimi sredstvi tako v svojem kot v družbenem interesu. Menim, da bi bilo potrebno, da bi bil osebni dohodek v večji meri povezan s smotnim gospodarjenjem, s sredstvi za enostavno in razširjeno reprodukcijo. Dokler bo delavec gledal na sklad za osebne dohodke, boljše rečeno na sredstva za osebno in splošno potrošnjo, odločanje o sredstvih za reprodukcijo, mu bo interesnejše le prvo, ne pa tudi drugo. Ko bo uveljavljeno hoteenje, da proizvajalec gospodari tako s sredstvi za potrošnjo kot s sredstvi za enostavno in razširjeno reprodukcijo, bo samoupravljanje šele celovito.

„GRADNJA - 20 - 30 - 50“

atečaj za prodajo stanovanj

1. NATEČAJ ZAJEMA 300 STANOVANJ V IZGRADNJI V VREDNOSTI 1.362.036,00 DINARJEV V naslednjih objektih:

a) stanovanjski blok »B« ob Maurerjevi ulici na zemljišču parc. št. 699, 698, 701 v k. o. Sp. Šiška: 15 dvosobnih stanovanj 46,21 m² po ceni 4.655.000 din 16 enosobnih stanovanj 38,12 m² po ceni 3.821.000 din

Opombe: kopalinca: vzdana kad 142 cm, fajančna WC školjka, fajančni umivalnik, električni bojler, stene obložene s ploščicami; kuhinja: oprema po načrtih Zavoda za napredek gospodinjstva, električni štedilnik s pekačem, štedilnik na trdo gorivo; klet: drvarnice in shrambene omare za oziromno, 2 prostora za kolesarnico.

b) stanovanjski blok »PS II Podgora« — Sentvid, na zemljišču parc. št. 703, 693-1, 692-2, 692-1, 689, 685, 684 in 690 v k. o. Senvid: 16 dvosobnih stanovanj 47,02 m² po ceni 4.904.000 din 12 enosobnih stanovanj 33,60 m² po ceni 4.024.000 din

Opombe: centralna kurjava. Oprema: vzdana kad 163 x 74 cm, fajančni umivalnik, fajančna WC školjka, električni bojler, stene obložene s ploščicami, polica z ogledalom; kuhinja: oprema tipa SVEA, električni triplošni štedilnik s pečico, štedilnik na trdo gorivo; klet: polovico kleti je za drvarnice in oziromno, ostalo so kolesarnice, pralnice in sušilnice.

c) stanovanjski blok »B 4« ob Vezni ulici na zemljišču parc. št. 655-2, 655-3, 656-3, 656-4 v k. o. Zg. Šiška: 5 trosobnih stanovanj tip Cp 67,04 m² po ceni 7.454.000 din 1 dvosobno stanovanje tip Bp 54,31 m² po ceni 6.005.000 din 1 dvosobno stanovanje tip Gp 52,92 m² po ceni 5.394.000 din 1 enosobno stanovanje tip Ep 24,40 m² po ceni 2.713.000 din

I. do VIII. nadstropje: 2 garsonjeri na terasi 23,50 m² po ceni 2.613.000 din 8 garsonjer tip E 27,22 m² po ceni 3.027.000 din 8 enosobnih stanovanj tip B 31,00 m² po ceni 3.447.000 din 19 dvosobnih stanovanj tip F 41,67 m² po ceni 4.633.000 din 26 dvosobnih stanovanj tip A 41,93 m² po ceni 4.662.000 din 13 dvosobnih stanovanj tip G 55,31 m² po ceni 6.150.000 din 14 dvosobnih stanovanj tip D 55,47 m² po ceni 6.279.000 din 14 dvosobnih stanovanj tip D 59,62 m² po ceni 6.629.000 din 7 trosobnih stanovanj tip C 74,74 m² po ceni 8.310.000 din 1 štirisobno stanovanje tip BD 1 87,47 m² po ceni 9.726.000 din

Opombe: centralna kurjava; oprema: kuhinja tipa SVEA, plinski štedilnik in električni priključki; kopalinca: v stanovanjih tipa A, C, D, D 1, G, Cp, Gp, Bp so normalne kadi 1,63 m s plinskimi boilerji in umivalniki. Pri stanovanjih tipa B, E, F in Ep so združeni WC s kopalinco s sedežnimi kadi 1,20 m in umivalniki. Klet: prostor za oziromno in kolesarnice. Tipiko dvigalo za 6 oseb.

d) stanovanjski stolpici »S 5« ob Celovski cesti na zemljišču parc. št. 27-2, 27-4, 27-7, 27-8, 40-1, 41, 690 k. o. Sp. Šiška: 6 dvosobnih stanovanj 55,46 m² po ceni 7.034.000 din 1 dvosobno stanovanje 55,11 m² po ceni 6.990.000 din 40 dvosobnih stanovanj 55,49 m² po ceni 7.033.000 din 22 garsonjer 27,82 m² po ceni 3.528.000 din 10 enosobnih stanovanj 45,69 m² po ceni 5.795.000 din 2 trilosobni stanovanj 95,98 m² po ceni 12.173.000 din 2 enosobni stanovanj 42,05 m² po ceni 5.333.000 din 2 dvosobni stanovanj 55,64 m² po ceni 7.057.000 din 2 samski sobi 13,33 m² po ceni 1.691.000 din 4 samski sobe 13,29 m² po ceni 1.686.000 din 2 samski sobi 13,92 m² po ceni 1.765.000 din

Opombe: centralna kurjava; oprema: kuhinja in kopalinici je plin. Delovni del kuhinje je opremljen z visokimi in stojičimi elementi, plinskim štedilnikom, dvojnimi pomivalnim koritom in ventilirano omaro za živila. V kleti je shramba za oziromno. V predstobah so omare za garderobo in čistila. Kopalinice imajo normalne kadi, umivalnik in ogledala.

e) stanovanjski stolpici »S II« v Medvodah na zemljišču parc. št. 79 v k. o. Medvođe: 4 enosobna stanovanja 34,31 m² po ceni 3.397.000 din 2 enosobni stanovanj 41,07 m² po ceni 4.066.000 din 8 dvosobnih stanovanj 45,97 m² po ceni 4.551.000 din 5 trosobnih stanovanj 57,63 m² po ceni 5.705.000 din

Opombe: trdo gorivo. Oprema: kuhinja: shrambna in visoka omara, delovna miza in dvojno pomivalno korito, električni štedilnik, štedilnik na trdo gorivo; kopalinca: sedežna kad, umivalnik, električni bojler, WC školjka; klet: kolesarnica, drvarnice in prostori za oziromno.

f) stanovanjski blok »Mali dom B« ob Stefanovi ulici na zemljišču parc. št. 230-1, 230-3, 236-1, k. o. Sp. Šiška: 9 dvosobnih stanovanj 47,02 m² po ceni 4.655.000 din Opombe: trdo gorivo. Oprema: kuhinja: oprema tipa SVEA, električni štedilnik, štedilnik na trdo gorivo; kopalinca: vzdana kad iz litega železa, fajančna WC školjka in umivalnik, električni bojler. Stene so obložene s keramičnimi ploščicami; klet: prostori za shranjevanje kurjave in oziromno in kolesarnice.

2. Navedene cene so približne in niso dokončne; izračunane so na podlagi potrjenega glavnega projekta. Končne cene se bodo izračunale v enem mesecu po predaji oz. po prevzemu vse stavbe ali posameznega dela na podlagi dokončne obračuna vseh stroškov v zvezi z dograditvijo objekta oz. posameznega dela.

3. Stanovanja bodo predvidoma dokončana v letu 1964 in v letu 1965.

4. Plačilni pogoji: a) 20% cene iz točke 1 teh pogojev kot udeležba varčevalca do dne 31. oktobra 1964 za stanovanja pod točko 1a in 1b, za stanovanja pod točko 1c do 31. maja 1965, za stanovanja pod točko 1d do 31. avgusta 1965, za stanovanja pod točko 1f do 31. oktobra 1964 in za stanovanja pod točko 1e do 31. maja 1964.

b) 30% cene iz točke 1 teh pogojev kot udeležba delodajalca do dne 31. oktobra 1964 za stanovanja pod točko 1a in 1b, za stanovanja pod točko 1c do 31. maja 1965, za stanovanja pod točko 1d do 31. avgusta 1965, za stanovanja pod točko 1f do 31. oktobra 1964 in za stanovanja pod točko 1e do 31. maja 1964, plačljivo v 4 zaporednih obrokih; prvi obrok zapade z dnem sklenitve kupne pogodbe;

c) obveznosti varčevalca in delodajalca se lahko spremenijo v okviru njunega skupnega prispevka 50% tako, da se mora v primeru zmanjšanja prispevka enega, sorazmerno povečati prispevek drugega izmed njiju. Pri tem pa se prispevek varčevalca ne sme zmanjšati pod 10%;

d) ostanek kupne cene 50%, ki se eventualno poveča ali zmanjša za razliko po 2. točki teh pogojev, začne kupec odplačevati v enem mesecu po izročitvi kupljenega stanovanja; odplačuje se v mesečnih obrokih, ki so izračunani na podlagi vsega ostanke cene, 2% obresti in 40-letnega kreditiranja kupnine.

e) v enakem 40-letnem razdobju od dne izročitve stanovanja mora kupec stanovanja odplačati tudi prispevek delodajalca. To se lahko opravlja hkrati z odplačevanjem kreditiranja dela kupnine po točki D zgoraj potom Sklada.

5. V ponudbi je treba navesti: a) ime in priimek ter naslov podnizika; b) označbo stanovanja, za katerega se poteguje; c) vsoto vloženih lastnih sredstev in skiep delavskega sveta podjetja o zagotovitvi plačila 30% udeležbe delodajalca oziroma v primeru iz točke c) pogojev večje ali manjše udeležbe od 30% delodajalca oziroma skiep delavskega sveta delodajalca, da bo delodajalec sklenil s Skladom pogodbo o namenskem vlaganju sredstev po 3. členu Zakona o financiranju gradnje stanovanj (Uradni list FLRJ št. 47-59) za dobo 40 let, brezobrestno, v visini lastne udeležbe delodajalca po točki 4b oziroma 4c.

6. Ponudbe je treba poslati na naslov: Sklad za zidanje stanovanjskih hiš občine Ljubljana-Siška, Ljubljana, Celovška cesta 135 do neprekinjene roka dne 10. maja 1964.

Na začetni kuverti mora biti oznaka »Natečaj za varčevalce«. Za pravočasno se šteje tudi ponudba, ki je bila v roku oddana priporočeno na pošto. Nepravčasno prispelo ponudbe se ne odpro in ne upoštevajo.

Potrebne obrazce za sestavo ponudbe dobite v upravi Sklada od 10. do 15. aprila 1964 med uradnimi urami od 8. do 12. ure.

7. Natečaj se lahko udeležijo: a) fizične osebe, ki so do 10. marca 1964 sklenile s Skladom varčevalne pogodbe in ki pri Skladu varčujejo; b) družbeno-pravne osebe, ki so do 10. marca 1964 sklenile s Skladom pogodbe o namenskem vlaganju sredstev in imajo pri Skladu predplačila po teh pogodbah ter nastopajo v imenu članov kolektiva, ki so pri njih vključeni v kolektivni sistem varčevanja.

8. Ponudbe bo odprla in pregledala posebna komisija in izbrala najugodnejše ponudnike. Pri enako ugodnih pogojih imajo prednost tisti ponudniki, ki imajo pri Skladu večje privarčevane zneske; pri enakih zneskih pa tisti, ki so prej sklenili s Skladom pogodbe o namenskem varčevanju oziroma pogodbe o namenskem vlaganju sredstev.

Ponudniki, ki so se vključili v sistem varčevanja pri Skladu in sklenili pogodbe o varčevanju pred 30. 6. 1963 in so redno izpolnjevali obveznosti po sklenjenih pogodbah, imajo prednost pred drugimi ponudniki, ki so pogodbe o varčevanju sklenili po tem datumu.

Ljubljana, dne 10. aprila 1964

Stevilka: 1200-64

UPRAVNI ODBOR SKLADA ZA ZIDANJE STANOVANJSKIH HIŠ OBČINE LJUBLJANA-SIŠKA

3120

Edina alternativa

Zadnji kitajski odgovor z dne 31. marca in objava referata Suslova sta potegnila še zadnje tančice s pravega bista kitajsko-sovjetskih nesoglasij.

Gre za temeljno različno interese, ki jih s polemiko ni mogoče rešiti ali uskladiti, hkrati pa gre tudi za različno strategijo in taktiko. Metoda, ki jo uporabljajo na kitajski strani, ni takšna, da bi spodbujala ali sploh želela razpravo, ampak si jemlje pravico razsojanja ob predpostavki, da so stvari a priori jasne in da gre le za grehe druge strani, ki jih je treba obsojati, ne pa razpravljanje o njih. V razpravi kitajske strani ni polemike v pravem pomenu besede, ampak poskus vsiljevanja svojih stališč in uveljavljanja svoje dominancije.

Gre za dve žvečla lučica o možnosti kompromisa, se ob tako jasnih ciljih in metodah zastavlja vprašanje, ali je takšna možnost realna in če ne, ali bi bil tak poskus sploh koristen. Tudi če bi tako ali drugače — na kakšnem posvetovanju ali sestanku — prišlo do kompromisa v ideoloških vprašanjih, bi se vseeno ostali nasprotni nacionalni in državni interesi, ki so gonila na sila kitajsko politiko. Takšna skrupa enotnost, sloneča na kompromisu v nebitnih stvareh, bi bila le pobejen grob, v katerega notranjosti bi se nadalje potekal razkorak fiktivne enotnosti, ki bi problem le skrila, ne pa rešila, kar danes jasno nesoglasja v komunističnem gibanju niso slučajna ali prehodna tečaja, ki jo je mogoče rešiti s kompromisom.

Druga, bolj realna možnost je, da bi takšen poskus reševanja stvari za okroglo mizo privedel le do novih, še hujših sporov in do formiranja dveh laboratorijev, ki bi seboj obkroževala in izključevala iz svetovnega socialističnega sistema. Rezultat ne bi bila le formalna potrditev razcepa, ki dejansko še stoji obkrožena, ampak tudi vsiljevanje taborske discipline pripadnikom obeh skupin, kar bi zavrnilo in jemalo učinkovitost najmočnejšemu oročju proti kitajskemu dogmatizmu — stalni vsakodnevni praksi naprednih sil v boju za demokratične ideale socializma v skladu s svojimi pogoji in potrebami.

Nobena skrivnost pa tudi nobena tragedija ni, da so v vsaki socialistični državi potrditostni in problematični, ki so tesno povezani z njenimi specifičnostmi in jih pravi zato ni mogoče rešiti po neki splošno veljavni formuli. Dogmatično nasilje nad razvojem in družbo, ki ga zaradi svojih interesov propagirajo kitajski voditelji, nima druge alternative kot napredno demokratično prakso vsake delavske partije. Proti škodljivim nevarnostim kitajskih voditeljev se ni mogoče boriti s prekletnostmi in trobentami, ker ne gre za nekakšno obkolno heretiko, ampak za neko, s čisto določenimi interesi pogojeno prakso, ki jo lahko zanika samo neka druga, bolj, bolj demokratična in bolj ustvarjalna praksa socialističnega razvoja.

J. STANIČ

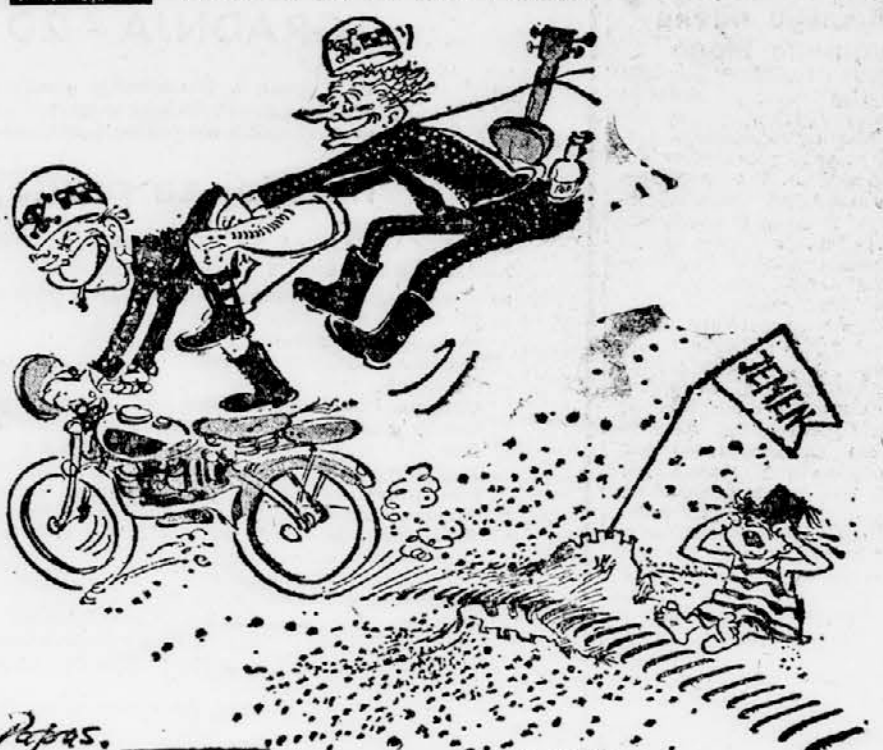
Bo Robert Kennedy kandidiral?

V Washingtonu vnovič omenja ameriškega pravosodnega ministra Roberta Kennedyja kot najresnejšega kandidata za podpredsednika na novembrskih predsedniških volitvah. Znan komentator Reston meni, da je zdaj že docela gotovo, da bo Johnson zmagal na volitvah in da se Goldwaterju ne bo posrečilo niti to, da bi postal republikanski kandidat, niti ne bo mogel dobiti kontrole nad stranko. Reston meni, da so se možnosti Roberta Kennedyja povečale zato, ker ga podpirajo delegati Demokratične stranke.

V Washingtonu poudarjajo, da je Robert Kennedy pravzaprav organiziral aparat Demokratične stranke in da je bilo v njenih vrstah v zadnjih treh letih čuti njegov močan vpliv. Kolikor se predsednik Johnson ne bi strinjal s tem, da imenuje Roberta Kennedyja za svojega namestnika, bi utegnil priti do razcepa na predvolilni konferenci stranke. V Washingtonu namreč še zmeraj omenjajo, da so med Johnsonom in Robertom Kennedyjem določena nesoglasja, vendar pripisujejo večjo pomembnost dejstvu, da je položaj brata ubitega predsednika v Demokratiški stranki zelo trden, celo trdnější kot Johnsonov.

Reston meni, da je bilo redkokdaj toliko zmognosti in vplivnih ljudi v vrstah Demokratične stranke, ki bi utegnili priti na kandidacijsko listo skupaj s predsednikom Johnsonom. Omenjajo senatorja Humphryja, McNamara, Stevensona, Sergeanta, Shriverja in druge. Komentar časopisa "New York Times" je na koncu tudi ugotovil, da so pozicije Kennedyjev zelo močne.

PAPAS: VELIKA NOČ NA PLAŽI

Karikaturistova asociacija ob huliganskem razdejanju v angleškem letoviškem obmorskem kraju Clactonu letos na velikonočni dan.

(The Sunday Times)

Pred kongresom FLN (III)

Jedro nove oblasti v Alžiriji

POSEBEN DOPIS ZA »DELO«

ALŽIR, aprila. Posebno poglavje v osnutku programa FLN je posvečeno majskemu puču v Franciji leta 1958 oziroma prihodu de Gaulle na oblast. Ta del programa poudarja, da sta bili frakcija francoskega kapitalizma v Alžiriji in vojska, ki jo je ta frakcija usmerila po svojih interesih, resna ovira za mirno solucijo alžirske vlade.

Po oceni, formulirani v tem delu osnutka programa, je imela politika depolitične oblasti v Alžiriji dvojen namen: celostna vojaška revolucija ne sme s tem, da bi razširila vojno, in z ekonomskimi ter socialnimi reformami potisniti na površje sloj drobne buržoazije, ki bi bila lahko posrednik in bi rabila kot protiutež FLN. Vendar pa so množične ljudske manifestacije decembra leta 1960 primorale Francijo, da se je oddala za popajzvanje.

Osutek ocenjuje tudi stališče francoskih levčarskih partij in strank med alžirsko vojno. Poudarjajo, da so francoske levčarske partije z izgovorom o nezmožnosti in nemoči FLN kot tudi o obstoju evropske manjšine odklanjale, da bi alžirskemu osvobodilnemu gibanju dale brezpogojno pomoč.

Neki odloček v osnutku programa je posvečen stališču socialističnih držav do alžirske osvobodilne vojne. V njem je rečeno, da zaradi diplomatskih razlogov stališče socialističnih držav do alžirske revolucije ni bilo zmeraj jasno izraženo. Po nastanku alžirske vlade so azijske socialistične države, je rečeno v osnutku programa, dajale popolno podporo alžirski. Nekoliko pozneje, je rečeno dalje, so jim sledile tudi socialistične države Evrope.

Posebno poglavje v osnutku programa je posvečeno nadrobni oceni začasnih alžirske vlade. Ta del programa poudarja, da so v svojih teritorialnih okoliščinah vsake za se razvijale avtonomno politiko, da so se nepretrgano potegovale za enotno oblast, ki bi se naj v praksi potrdila bolj simbolično kot realno. Zaradi vzpostavitve vodstva v tujni, ki so ga razširjali in občasno spopolnjevali elementi, ki so to vodstvo ogrožili, je nastal okoren aparat. S formiranjem začasnih vlade se je ta aparat še razširil in okreplil svojo oblast, neodvisno od oboroženih bojev in politično vojaških problemov, ki jih je ta boj prinašal.

Takšna struktura vodstva je favorizirala politične elemente, ki so bili izpostavljeni pritiskom in manevrom sovražnika. Vojski in borci so ostali v zloglasni opoziciji, bili so povsem izključeni iz udeležbe pri gradnji politične linije. Tako je v vseh manevrih vodstvo cepilo revolucije, sile in spretno izkoriščalo navzkrižja, pri tem pa vzdrževalo neposredne stike z vilajami in notranjostmi države in z razpršenimi enotami na mejah. Sestaneke šefov vilaj v državi, ki so odkrito sprožili problem vodstva in njegove orientacije, prav tako pa tudi sestaneke skupine politikov zunaj države, ki se je končal z ustanovitvijo enot.

Neki odloček v osnutku programa je posvečen stališču socialističnih držav do alžirske osvobodilne vojne. V njem je rečeno, da zaradi diplomatskih razlogov stališče socialističnih držav do alžirske revolucije ni bilo zmeraj jasno izraženo. Po nastanku alžirske vlade so azijske socialistične države, je rečeno v osnutku programa, dajale popolno podporo alžirski. Nekoliko pozneje, je rečeno dalje, so jim sledile tudi socialistične države Evrope.

nega vojaškega vodstva enot, ki so bile na mejah, sta bila v takšnem položaju pomembna.

Tako je v nasprotju z začasnimi vlado nastal sobesednik, ki je kmalu poudaril vse probleme revolucije in presegel tako začetne okvire antagonizmov med začasnimi alžirsko vlado in generalnim štabom.

Toda boj, ki ga razkropile ne sile maloštevilnih borcev, takrat niso uspeli vsiliti, je izbruhnil pred ustavitvijo ognja (spopad in navzkrižje v vrhovih vodstva in upor v tretji in četrti vilaji). Osutek programa poudarja, da se je spopad končal s krizo, ki je prinesla na površje kontrarevolucionarno strujo.

Kriza FLN, ki se je začela leta 1957, je rečeno v sklopu, se je nadaljevala v progresivno degeneracijo vodilnih organizmov. Ne da bi se sploh dotakla problema družbene vsebine neodvisne Alžirije, je njihova politika neposredno vplivala na evlanske sporazume, ki so jih v naglici vodili in sklenili.

Osutek programa ocenjuje, da tičijo v tem vzroki za ostro krizo, ki je izbruhnila v Alžiriji v prvih dneh po neodvisnosti.

V takšnem položaju se je razvijal tudi sestanek v Tripolisu, na katerem so sprejeli osutek programa in imenovali politični biro FLN, jedro nove oblasti, ki je prevzelo vodstvo države.

Zaradi vsega tega je boj za popolno enotnost med borci in vojski za združitve vseh pristave izražene socialistične družbene ureditve, ki se doslej niso mogli jasno opredeliti, poudarjeno kot najnovejša naloga partije in voditeljev.

J. JANEKOVIC

Pet odborov konference OZN o trgovini in razvoju (I)

Večji izvoz — manjši zaslužek

Problem surovinskih cen in njihove stabilizacije na svetovnem trgu

OD NASEGA POROČEVALCA

ZENEVA, aprila. Pet delovnih odborov zaseda v prostorih ob veliki dvorani Palače narodov. Pet odborov — pet problemskih kompleksov mednarodnega gospodarstva sodelovanja in svetovne trgovine: izvoz surovin in padanje surovinskih cen, trgovina z industrijskimi izdelki in polizdelki, »nevidna trgovina«, oziroma financiranje razvoja mednarodne trgovine, institucionalna vprašanja in končno splošna, ekonomska-filozofska vprašanja sedanje in bodoče gospodarske ureditve sveta. Delo in naloge teh petih konferenčnih odborov naj na kratko opišejo ta in naslednji sestavki.

Prvi delovni odbor, ki mu predseduje argentinski gospodarstvenik Bernard Grinspun, se ukvarja s trenutno najvažnejšim problemom razvijajočih se držav — kajti takim imenovanim primarnim proizvajalci surovin in kmetijskih pridelki, predstavljajo 85 do 90 odstotkov njihove zunanje trgovine. Njihov gospodarski razvoj je torej odvisen od pogojev, pod katerimi lahko prodajajo primarne proizvode.

Ti pogoji pa so čedalje slabši. Kot je znano, se je delež razvijajočih se držav v mednarodni trgovinski menjavi po vrednosti zmanjšal v desetih letih s 30 na 21 odstotkov, to pomeni, da so ene surovinam in kmetijskim pridelkom rapidno padle. Latinskoameriške države izgubljajo letno 2 milijardi zaradi tega padca, to je skoraj toliko, kot dobijo v obliki direktne pomoči od ZDA. Kolumbijski delegat je ta pojav dramatično ilustriral z naslednjim primerom: leta 1954 smo kupili ameriški kava za 14 vrec kave, danes — za 39 vrec. Naravno katastrofalni je padec cen za nekatere tropske pridelke. Nigerija je v zadnjih desetih letih za 120 odstotkov povečala izvoz kaka, vrednost tega izvoza pa se je zmanjšala za 3 odstotke. Gana je povečala izvoz kaka za 85 odstotkov, izvozni zaslužki pa so se ji v istem času za isti pridelok zmanjšali za 42 odstotkov. Nafta: Venezuela je v petih letih za 26 odstotkov povečala proizvodnjo, zaslužila pa je samo 4 odstotke več. In tako je z vsemi drugimi kmetijskimi pridelki in surovinami.

Kje so vzroki za tak razvoj? Nedvomno je res, da so razvite države v času korejske vojne in tudi se leta po njej »akumulirale« tvežljive strateške zaloge, in da so morale biti zato cene višje, kot so lahko zdaj v normalnih pogojih. Res je tudi, da napredek tehnike in tehnologije izriva nekatere primarne izdelke, da nastajajo substituti, da se torej povpraševanje po surovinah naravno zmanjšuje.

Razvijajoče se države vso to vedo in se tudi sume prilagajajo temu razvoju. Toda to niso edini vzroki. Poglaviti vzrok je v sedanjem sistemu mednarodne trgovine in v popolni odvisnosti razvijajočih se držav od nekdanjih kolonialnih metropol. Mednarodni monopoli in družbe praktično diktirajo svetovne cene in si po želji ustvarjajo dobike. Politčna volja mladih držav po gospodarski osamosvojitvi, ki se izraža sveda v težnji po povečanju izvoza, da bi dobile sredstva za industrializacijo, je bila za gospodarje svetovnega gospodarstva takorekoč povabilo h gospodarskemu pritisku: čim večja je bila želja po izvozu, tem bolj so pritiskali na cene; čim več so te dežele izvažale, tem manj so to do dobile in tem večji so bili dobiki monopolov. Zato govorimo o sedanjem mednarodnem trgovinskem sistemu kot o funkciji nadaljnje razvoja že razvitih in zavirajučega razvoja nerazvitih, abogaten bogatih in siromašnega siromašnih.

Eden izmed nadaljnjih vzrokov je v agrarnem protekcionizmu v državah zmernega podnebja, torej predvsem v zahodni Evropi in ZDA. Te industrijske države so svojo kmetijsko proizvodnjo tako zaščitile pred zunanjim svetom, da bi dobile sredstva za industrializacijo, je bila za gospodarje svetovnega gospodarstva takorekoč povabilo h gospodarskemu pritisku: čim večja je bila želja po izvozu, tem bolj so pritiskali na cene; čim več so te dežele izvažale, tem manj so to do dobile in tem večji so bili dobiki monopolov. Zato govorimo o sedanjem mednarodnem trgovinskem sistemu kot o funkciji nadaljnje razvoja že razvitih in zavirajučega razvoja nerazvitih, abogaten bogatih in siromašnega siromašnih.

Eden izmed nadaljnjih vzrokov je v agrarnem protekcionizmu v državah zmernega podnebja, torej predvsem v zahodni Evropi in ZDA. Te industrijske države so svojo kmetijsko proizvodnjo tako zaščitile pred zunanjim svetom, da bi dobile sredstva za industrializacijo, je bila za gospodarje svetovnega gospodarstva takorekoč povabilo h gospodarskemu pritisku: čim večja je bila želja po izvozu, tem bolj so pritiskali na cene; čim več so te dežele izvažale, tem manj so to do dobile in tem večji so bili dobiki monopolov. Zato govorimo o sedanjem mednarodnem trgovinskem sistemu kot o funkciji nadaljnje razvoja že razvitih in zavirajučega razvoja nerazvitih, abogaten bogatih in siromašnega siromašnih.

Eden izmed nadaljnjih vzrokov je v agrarnem protekcionizmu v državah zmernega podnebja, torej predvsem v zahodni Evropi in ZDA. Te industrijske države so svojo kmetijsko proizvodnjo tako zaščitile pred zunanjim svetom, da bi dobile sredstva za industrializacijo, je bila za gospodarje svetovnega gospodarstva takorekoč povabilo h gospodarskemu pritisku: čim večja je bila želja po izvozu, tem bolj so pritiskali na cene; čim več so te dežele izvažale, tem manj so to do dobile in tem večji so bili dobiki monopolov. Zato govorimo o sedanjem mednarodnem trgovinskem sistemu kot o funkciji nadaljnje razvoja že razvitih in zavirajučega razvoja nerazvitih, abogaten bogatih in siromašnega siromašnih.

Eden izmed nadaljnjih vzrokov je v agrarnem protekcionizmu v državah zmernega podnebja, torej predvsem v zahodni Evropi in ZDA. Te industrijske države so svojo kmetijsko proizvodnjo tako zaščitile pred zunanjim svetom, da bi dobile sredstva za industrializacijo, je bila za gospodarje svetovnega gospodarstva takorekoč povabilo h gospodarskemu pritisku: čim večja je bila želja po izvozu, tem bolj so pritiskali na cene; čim več so te dežele izvažale, tem manj so to do dobile in tem večji so bili dobiki monopolov. Zato govorimo o sedanjem mednarodnem trgovinskem sistemu kot o funkciji nadaljnje razvoja že razvitih in zavirajučega razvoja nerazvitih, abogaten bogatih in siromašnega siromašnih.

Eden izmed nadaljnjih vzrokov je v agrarnem protekcionizmu v državah zmernega podnebja, torej predvsem v zahodni Evropi in ZDA. Te industrijske države so svojo kmetijsko proizvodnjo tako zaščitile pred zunanjim svetom, da bi dobile sredstva za industrializacijo, je bila za gospodarje svetovnega gospodarstva takorekoč povabilo h gospodarskemu pritisku: čim večja je bila želja po izvozu, tem bolj so pritiskali na cene; čim več so te dežele izvažale, tem manj so to do dobile in tem večji so bili dobiki monopolov. Zato govorimo o sedanjem mednarodnem trgovinskem sistemu kot o funkciji nadaljnje razvoja že razvitih in zavirajučega razvoja nerazvitih, abogaten bogatih in siromašnega siromašnih.

Eden izmed nadaljnjih vzrokov je v agrarnem protekcionizmu v državah zmernega podnebja, torej predvsem v zahodni Evropi in ZDA. Te industrijske države so svojo kmetijsko proizvodnjo tako zaščitile pred zunanjim svetom, da bi dobile sredstva za industrializacijo, je bila za gospodarje svetovnega gospodarstva takorekoč povabilo h gospodarskemu pritisku: čim večja je bila želja po izvozu, tem bolj so pritiskali na cene; čim več so te dežele izvažale, tem manj so to do dobile in tem večji so bili dobiki monopolov. Zato govorimo o sedanjem mednarodnem trgovinskem sistemu kot o funkciji nadaljnje razvoja že razvitih in zavirajučega razvoja nerazvitih, abogaten bogatih in siromašnega siromašnih.

Eden izmed nadaljnjih vzrokov je v agrarnem protekcionizmu v državah zmernega podnebja, torej predvsem v zahodni Evropi in ZDA. Te industrijske države so svojo kmetijsko proizvodnjo tako zaščitile pred zunanjim svetom, da bi dobile sredstva za industrializacijo, je bila za gospodarje svetovnega gospodarstva takorekoč povabilo h gospodarskemu pritisku: čim večja je bila želja po izvozu, tem bolj so pritiskali na cene; čim več so te dežele izvažale, tem manj so to do dobile in tem večji so bili dobiki monopolov. Zato govorimo o sedanjem mednarodnem trgovinskem sistemu kot o funkciji nadaljnje razvoja že razvitih in zavirajučega razvoja nerazvitih, abogaten bogatih in siromašnega siromašnih.

Eden izmed nadaljnjih vzrokov je v agrarnem protekcionizmu v državah zmernega podnebja, torej predvsem v zahodni Evropi in ZDA. Te industrijske države so svojo kmetijsko proizvodnjo tako zaščitile pred zunanjim svetom, da bi dobile sredstva za industrializacijo, je bila za gospodarje svetovnega gospodarstva takorekoč povabilo h gospodarskemu pritisku: čim večja je bila želja po izvozu, tem bolj so pritiskali na cene; čim več so te dežele izvažale, tem manj so to do dobile in tem večji so bili dobiki monopolov. Zato govorimo o sedanjem mednarodnem trgovinskem sistemu kot o funkciji nadaljnje razvoja že razvitih in zavirajučega razvoja nerazvitih, abogaten bogatih in siromašnega siromašnih.

Eden izmed nadaljnjih vzrokov je v agrarnem protekcionizmu v državah zmernega podnebja, torej predvsem v zahodni Evropi in ZDA. Te industrijske države so svojo kmetijsko proizvodnjo tako zaščitile pred zunanjim svetom, da bi dobile sredstva za industrializacijo, je bila za gospodarje svetovnega gospodarstva takorekoč povabilo h gospodarskemu pritisku: čim večja je bila želja po izvozu, tem bolj so pritiskali na cene; čim več so te dežele izvažale, tem manj so to do dobile in tem večji so bili dobiki monopolov. Zato govorimo o sedanjem mednarodnem trgovinskem sistemu kot o funkciji nadaljnje razvoja že razvitih in zavirajučega razvoja nerazvitih, abogaten bogatih in siromašnega siromašnih.

Eden izmed nadaljnjih vzrokov je v agrarnem protekcionizmu v državah zmernega podnebja, torej predvsem v zahodni Evropi in ZDA. Te industrijske države so svojo kmetijsko proizvodnjo tako zaščitile pred zunanjim svetom, da bi dobile sredstva za industrializacijo, je bila za gospodarje svetovnega gospodarstva takorekoč povabilo h gospodarskemu pritisku: čim večja je bila želja po izvozu, tem bolj so pritiskali na cene; čim več so te dežele izvažale, tem manj so to do dobile in tem večji so bili dobiki monopolov. Zato govorimo o sedanjem mednarodnem trgovinskem sistemu kot o funkciji nadaljnje razvoja že razvitih in zavirajučega razvoja nerazvitih, abogaten bogatih in siromašnega siromašnih.

Eden izmed nadaljnjih vzrokov je v agrarnem protekcionizmu v državah zmernega podnebja, torej predvsem v zahodni Evropi in ZDA. Te industrijske države so svojo kmetijsko proizvodnjo tako zaščitile pred zunanjim svetom, da bi dobile sredstva za industrializacijo, je bila za gospodarje svetovnega gospodarstva takorekoč povabilo h gospodarskemu pritisku: čim večja je bila želja po izvozu, tem bolj so pritiskali na cene; čim več so te dežele izvažale, tem manj so to do dobile in tem večji so bili dobiki monopolov. Zato govorimo o sedanjem mednarodnem trgovinskem sistemu kot o funkciji nadaljnje razvoja že razvitih in zavirajučega razvoja nerazvitih, abogaten bogatih in siromašnega siromašnih.

Eden izmed nadaljnjih vzrokov je v agrarnem protekcionizmu v državah zmernega podnebja, torej predvsem v zahodni Evropi in ZDA. Te industrijske države so svojo kmetijsko proizvodnjo tako zaščitile pred zunanjim svetom, da bi dobile sredstva za industrializacijo, je bila za gospodarje svetovnega gospodarstva takorekoč povabilo h gospodarskemu pritisku: čim večja je bila želja po izvozu, tem bolj so pritiskali na cene; čim več so te dežele izvažale, tem manj so to do dobile in tem večji so bili dobiki monopolov. Zato govorimo o sedanjem mednarodnem trgovinskem sistemu kot o funkciji nadaljnje razvoja že razvitih in zavirajučega razvoja nerazvitih, abogaten bogatih in siromašnega siromašnih.

Eden izmed nadaljnjih vzrokov je v agrarnem protekcionizmu v državah zmernega podnebja, torej predvsem v zahodni Evropi in ZDA. Te industrijske države so svojo kmetijsko proizvodnjo tako zaščitile pred zunanjim svetom, da bi dobile sredstva za industrializacijo, je bila za gospodarje svetovnega gospodarstva takorekoč povabilo h gospodarskemu pritisku: čim večja je bila želja po izvozu, tem bolj so pritiskali na cene; čim več so te dežele izvažale, tem manj so to do dobile in tem večji so bili dobiki monopolov. Zato govorimo o sedanjem mednarodnem trgovinskem sistemu kot o funkciji nadaljnje razvoja že razvitih in zavirajučega razvoja nerazvitih, abogaten bogatih in siromašnega siromašnih.

Eden izmed nadaljnjih vzrokov je v agrarnem protekcionizmu v državah zmernega podnebja, torej predvsem v zahodni Evropi in ZDA. Te industrijske države so svojo kmetijsko proizvodnjo tako zaščitile pred zunanjim svetom, da bi dobile sredstva za industrializacijo, je bila za gospodarje svetovnega gospodarstva takorekoč povabilo h gospodarskemu pritisku: čim večja je bila želja po izvozu, tem bolj so pritiskali na cene; čim več so te dežele izvažale, tem manj so to do dobile in tem večji so bili dobiki monopolov. Zato govorimo o sedanjem mednarodnem trgovinskem sistemu kot o funkciji nadaljnje razvoja že razvitih in zavirajučega razvoja nerazvitih, abogaten bogatih in siromašnega siromašnih.

Eden izmed nadaljnjih vzrokov je v agrarnem protekcionizmu v državah zmernega podnebja, torej predvsem v zahodni Evropi in ZDA. Te industrijske države so svojo kmetijsko proizvodnjo tako zaščitile pred zunanjim svetom, da bi dobile sredstva za industrializacijo, je bila za gospodarje svetovnega gospodarstva takorekoč povabilo h gospodarskemu pritisku: čim večja je bila želja po izvozu, tem bolj so pritiskali na cene; čim več so te dežele izvažale, tem manj so to do dobile in tem večji so bili dobiki monopolov. Zato govorimo o sedanjem mednarodnem trgovinskem sistemu kot o funkciji nadaljnje razvoja že razvitih in zavirajučega razvoja nerazvitih, abogaten bogatih in siromašnega siromašnih.

Eden izmed nadaljnjih vzrokov je v agrarnem protekcionizmu v državah zmernega podnebja, torej predvsem v zahodni Evropi in ZDA. Te industrijske države so svojo kmetijsko proizvodnjo tako zaščitile pred zunanjim svetom, da bi dobile sredstva za industrializacijo, je bila za gospodarje svetovnega gospodarstva takorekoč povabilo h gospodarskemu pritisku: čim večja je bila želja po izvozu, tem bolj so pritiskali na cene; čim več so te dežele izvažale, tem manj so to do dobile in tem večji so bili dobiki monopolov. Zato govorimo o sedanjem mednarodnem trgovinskem sistemu kot o funkciji nadaljnje razvoja že razvitih in zavirajučega razvoja nerazvitih, abogaten bogatih in siromašnega siromašnih.

močne v njihovi gospodarski in socialni strukturi.

Prvi konferenčni odbor, ki se ukvarja s temi vprašanji, bo moral dosledno predvsem soglasje o stabilizaciji cen, vsak posamezni primarni proizvod, in sicer na primerni višini. Cena ne sme biti previsoka, da ne bi prišlo do prevelike proizvodnje in s tem do realnega zmanjšanja povpraševanja. To velja predvsem za tropske pridelke. Ne samo, da bi hiperprodukcija nujno povzročila nevarnost nesorazmerje med povpraševanjem in ponudbo, ampak bi tudi zapeljale k vztrajanju pri monokulturnem gospodarstvu v nekaterih zelo nerazvitih deželah, to pa v perspektivi ne more biti v njihovo korist. Stabilnost cen naj bo podlaga za stabilnost splošnega gospodarskega razvoja v teh deželah. Nadalje se bodo v Grinspunovem odboru morali dogovoriti o sistemski finančni ali blagovne kompenzacije za eventualno razliko med mednarodno dogovorjeno »politično« ceno in med realno ceno na svetovnem trgu. Akuten problem so pridkavane trdne obveznosti razvitih dežel, da bodo v dolobnem obdobju resnično kupile določeno količino blaga. Te dežele so pripravljene sprejeti take obveznosti, toda želele bi, da bi bile te obveznosti določene na bilateralni podlagi, kar pomeni, da ho-

čejo razvijajoče se dežele posamično vsati nase in jih tako spraviti v odvisnost. Velika razvijajoča se država razvija multilateralne blagovne sporazume.

Pri vseh debatah o surovinskem problemu je treba misliti seveda na to, da imajo potrebe po primarnih proizvodih svoje meje. V današnjem času silnega napredka tehnologije ni mogoče uvažati toliko klasičnih surovin, kot so jih uvažali pred petdesetimi leti. Resnično, takrat so bile te surovine tako rekoč zastoj — bile so plen v kapitalistično - kolonialistični vojni. Toda razvijajoče se države kljub temu morajo računati z dejstvom, da se — po oceni vseh znanstvenikov — povpraševanje po primarnih proizvodih letno ne poveča za več kot za tri odstotke. Po vseh dosedanjih analizah pa bi morale razvijajoče se države povečati svoj izvoz vsaj za šest odstotkov na leto, če bi hotele do leta 1970 izpolniti minimalni program »desetletja razvoja«, namreč petdesetletno letno povečevanje nacionalnega dohodka. To pomeni, da morajo neprimerno večjo pozornost kot surovinski izvoz posvetiti industrijskemu izvozu, ki danes predstavlja komaj deset odstotkov njihove zunanje trgovine.

(Se nadaljuje) SLAVKO FRAS

PROBLEM NERAZVITIH — Nenehen padec cen surovinam in kmetijskim pridelkom je karakteristika današnjega časa. Samo latinskoameriške države izgube letno zaradi tega dve milijardi dolarjev ... Na sliki kopanje krompirja v Boliviji. Foto: Arhiv Dela

Kdo trguje s Kubo

Sovjetski tednik »Novoje Vremja« je v zadnji številki objavil članek, ki ugotavlja, da je krog kapitalističnih držav, ki trgujejo s Kubo, zelo širok. Trgovanje Kube s kapitalističnimi državami navzlic ameriški ekonomski blokadi nenehno narašča. Na prvem mestu je Japonska, na drugem Maroko, ki mu sledi Velika Britanija. V zadnjem času, piše avtor članka, se tudi Francija zanima za razširitev trgovinskih zvez s Kubo, podobne težnje pa kažejo tudi italijanski poslovni krogi. Belgijška vlada je nedavno uradno sporočila, da nasprotuje slahernemu ekonomskemu bojkotu in da je za čim širše ekonomske odnose s to državo. Zahodno-nemška, švedska, danska in še druga evropska podjetja sklepajo sporazume o trgovinski menalvi s Kubo. Z njo trgujejo tudi švedske države latinskoameriške celine, na glede na pritisk ZDA. Gre predvsem za Argentino, Brazilijo, Čile, Peru in Urugvaj.

Tariki za ukrepe, ne za pogajanja

Najvidnejši arabski strokovnjak za petroleje Abdulah Tariki meni, da bi morale arabske države — proizvajalke petroleja — izvesti zakonodajne ukrepe, namesto da se pogajajo s tujskimi petrolejskimi družbami, ker je to eno izmed pokazateljev razumevanja za arabske zahteve. Zato imajo arabske države pravico do drugih ukrepov, zlasti zakonodajnih. V potrdilo svoje teze je Tariki navedel primer Iraka, ki je sprejel zakon o razveljavitvi koncesij družbam tam, kjer so zastopavale proizvodnjo, oziroma kjer niso črpale nafte na vpetih nisko površinah (90,5% koncesijskega ozemlja). Hkrati je Tariki poudaril, da so se zadnja pogajanja v okviru organizacije držav — proizvajalk petroleja — izjalovila, in da je to še eno potrdilo, da skušajo tuje družbe s pogajanjem prikriti pogostokrat nujne probleme. Tariki je pripisal precejšnjo krivdo za ta položaj tudi organizaciji držav — proizvajalk petroleja — in zavrnil, da je ta organizacija izgubila svoj prvotni pomen.

»Podoba razoroženega sveta«

Evropski center za preiskovanje javnega mnenja, ki so ga ustanovili lani na Dunaju pod okriljem UNESCO, bo letos izvedel sociološko anketo z naslovom »Podoba razoroženega sveta«. Anketo bodo hkrati izvedli na Poljskem, v Franciji in Norveški. V omenjeni državi bodo v kratkem opravili poskusne ankete v okviru reprezentativnih skupin po sto znanih osebnosti, ki bodo morale odgovoriti na kakih 30 vprašanj, med njimi na tale: kakšne so možnosti za razorožitev, kakšen utegne biti učinek razorožitve in kako bi razorožitev vplivala na poduhodnost sveta, v kakšne namene je treba uporabiti skladi, ki bi nastali sprito razorožitve, ipd.

Glavno anketo bodo izvedli jeseni. Rezultate bodo sistematizirali v dunajskem centru, nato pa jih bodo poslali vladam in pa mednarodnim forumom za razorožitev.

Mehika širi zunanjo trgovino

Mehika bo te dni storila nove ukrepe, da bi razširila zunanjo trgovino z državami vseh celin. Tako bodo širi mehiške ekonomske delegacije in ta in naslednji mesec odpotovale v azijske, evropske in centralno ter južnoameriške države. Neka trgovinska delegacija je že na obisku v državah južno od Paname, s katerimi je Mehika lani skoraj podvelila trgovinske menjave. Gospodarska delegacija, ki bo odpotovala v Azijo, bo obiskala LR Kitajsko, s katero je Mehika konec lanskega leta sklenila za približno 300 milijonov pesov pogodbo.

Novice

LJUBLJANA: spremembe v zakonu o osnovnem šolstvu — Na republiškem sekretariatu je bilo včeraj posvetovanje o osnutku zakona o spremembah in dopolnitvah zakona o osnovni šoli. Osnupek predvideva med drugim tudi vsebinske spremembe glede ocenjevanja in napredovanja učencev, ustanavljanja, združevanja in odpravljanja osnovnih šol it. Udeleženci sestanka: predstavniki zavodov za prosvetno pedagogiko, nekaterih večjih osnovnih šol v Sloveniji, zavoda za napredek solstva, zveza sindikatov Slovenije, zveza prijateljev mladine in drugi so dali pripombe k osnutku, ki bo predvidoma že prihodnji teden predložen v obravnavo republiškega izvršnega sveta.

LJUBLJANA: publikacija Društva slovenskih književnikov — Društvo slovenskih književnikov je objavilo v zvezi s bližnjim gostovanjem graškega umetniškega društva »Forum Stadtpark« v Ljubljani posebno knjižico z naslovom »Glasovi iz Forum«. V kateri je objavljenih v slovenskem prevodu devet proznih in pesniških del graških umetnikov. Knjižico sta uredila Kajetan Kovič in Alois Herguth.

LJUBLJANA: ciklus glasbenih nastopov za osnovne šole — Zavod za glasbeno in baletno izobraževanje je pripravil za zadnje mesece poletja v letošnjem šolskem letu ciklus komentiranih nastopov za učence osnovnih šol. Prva prireditev je bila v sredo popoldne za prvi razred osnovne šole Majde Vrhnjak.

CELJE: večer pantomime — V Slovenskem ljudskem gledališču v Celju bo v nedeljo zvečer gostovala Giselle Tolle iz Pariza s samostojnim večerom pantomime. Za gostovanje učence svetlega mojstra mima Marcela Marceauja vlada precejšnje zanimanje.

CELJE: predstava Molierovega »Skopuha« v francoščini — Kulturno življenje na celjski gimnaziji je pred kratkim popestrilo gostovanje dijakov II. gimnazije iz Ljubljane. Na Delavskem odru so mladi Ljubljančani predstavili sovratinsko iz Celja Molierovega »Skopuha« (L'Avare) v francoščini. Nastop je zbudil med dijaki celjske gimnazije veliko zanimanja.

BEOGRAD: skupščina znanstvene ustanove — Včeraj se je v Beogradu sesla skupščina srbske akademije znanosti in umetnosti. Predsednik dr. Ilija Djurić je poudaril, da je bilo za dejavnost te visoke znanstvene ustanove v minulosti letu posebno značilno okrepljeno sodelovanje z drugimi znanstvenimi institucijami.

BEOGRAD: razstava G. A. Kosa — V galeriji Doma JLA v Beogradu so včeraj odprli razstavo slik Gajmira Antona Kosa. Razstavljene je 32 olj, ki so nastale od 1931 do 1964. Na sliki: G. A. Kos, »Deklica«, 1942.

Kosa. Razstavljene je 32 olj, ki so nastale od 1931 do 1964. Na sliki: G. A. Kos, »Deklica«, 1942.

ZAGREB: natečaj za novinarska dela o mladini — CK Zveze mladine Hrvatske in republiški odbor za proslavo dneva mladosti sta razpisala natečaj za najboljša novinarska dela o mladini. V postev prihajajo vse vrste novinarskih del, vsak kandidat pa lahko konkurira z največ tremi deli, objavljenimi v časopisih ali v radijskih oddajah.

SARAJEVO: poslanci odbili predlog zakona o upravljanju v solah — Prosvetno kulturni zbor skupščine SR Bosne in Hercegovine je predvčeršnjem po dolgoletni in burni diskusiji sklenil, da ne sprejme predlagane verzije zakona o upravljanju v solah in drugih izobraževalnih ustanovah. Predlagatelj zakona je bil republiški izvršni svet. Poslanec so želeli, naj bo tako pomemben akt, ki v veliki meri določa nadaljnji razvoj demokratičnih odnosov v izobraževalnih institucijah, stvarni izraz sedanjega stanja in bodočih nalog ter perspektiv na tem področju.

BUKARESTA: jugoslovanske enciklopedije za romunsko akademijo — Jugoslovanski veleposlanik v Romuniji Arso Mladenović je izročil Romunski akademiji znanosti in umetnosti darilo — komplet vseh dosedanjih izdaj Jugoslovanskega leksikografskega zavoda. Predsednik Romunske akademije znanosti in umetnosti se je zahvalil za darilo in poudaril, da bo ta enciklopedijska zbirka lep prispevek k medsebojnemu spoznavanju znanstvenikov dveh sosednih držav.

SKOPJE: premiera filma »Skopje 63« — V torek bo v kinodvorani »Vardare« v Skopju slovesna premiera filma »Skopje 63«. Producenta filma sta zagrebški »Jadranski film« in »Skopski Vardar film«, režiser pa je Veljko Bulajić. Kasneje bodo premiere tudi v drugih republiških mestih.

BUKARESTA: razstava angleškega slikarstva — V eni izmed najbolj reprezentivnih galerij v Bukarestu so odprli razstavo sodobnega angleškega slikarstva. Ob nedavnem obisku predstavnikov romunskega državnega komiteja za kulturo in umetnost so se dogovorili, da bodo v kratkem v Londonu odprli razstavo romunske likovne umetnosti.

POZNANJ: Držičev »Dundo Maroje« v režiji Branka Gombaca — Branko Gombac, ki preživlja to sezono na Poljskem kot gost-stipendist tamkajšnjega ministrstva za kulturo in umetnost, pripravljiva v poznanskem gledališču »Dunda Maroja«. Prevod je oskrbel Zygmunt Giedlerski, scenograf pa Stanisław Bakowski. Vest je bila objavljena v poljskem dnevnem tisku.

BRUSEL: meddržavni sporazum o kulturnem sodelovanju — V Bruslju so podpisali dvostrani sporazum o kulturnem sodelovanju med Belgijo in Jugoslavijo. Za Jugoslavijo ga je podpisal sekretar jugoslovanske komisije za kulturne stike s tujino Osman Dikić, za Belgijo pa generalni direktor v belgijskem prosvetnem ministrstvu Emil Langui.

VARSAVA: poljska televizija o dveh grških poetih — Pred kratkim je poljska televizija posredovala svojim gledalcem izbrana prizna dva grških poeti: Nobelovega nagradjenca G. Seferisa in pesnice R. Burmi-Papa. Poljski igralci so recitali tudi nekaj njenih del.

MÜNCHEN: Straussov institut — Ob obletnici rojstva Richarda Straussa so v Münchnu ustanovili poseben Straussov institut, ki se bo ukvarjal s proučevanjem skladateljevega življenja in dela. Stoletnico rojstva bodo praznovali tudi v Atenah, kjer je Strauss pred 40 leti dirigiral eno svojih del.

SOFIJA: akcija zoper nepismenost — V Bolgariji so pozivali akcijo zoper nepismenost tamkaj živčih Turkov. Zaceli so izdajati manjši list, ki naj bi pripomogel, da bi se analifabeti naučili brati in pisati, pa tudi troje gledališče, ki so vzpodbili med bolgarskimi Turki veliko zanimanje.

ATENE: festival v Epidauru — Grško narodno gledališče bo odprlo letošnji festival v Epidauru z Aischilovo »Agamemnonom«, v katerem bo nastopila največja grška tragedijka Katina Paksini, režiral pa ga bo njen mož Aleksis Minotis.

Gledališče

Prijeten oddih

»Zmehana glava« J. Anouilha v Mestnem gledališču

Kakor koli že človek nacejen zagovornik zvege gledališča, ki obravnava kritično sodobne probleme modernega človeka, si po verigi raznih »angaziranih« odrskih del kar prijeto oddahne, ko je po dolgem času navzoč v gledališki dvorani in sodeluje pri pristnem in živem odskem delu. Tako je bilo tokrat v ljubljanskem mestnem gledališču ob premieri J. Anouilha »Zmehana glava« ali zaljubljeni reaktor. Ob vsaj tej priložnosti teatra, ki je moderni sodobnik ali pa celo nadaljevalec Moliera in Shakespeara, pa je skorajda presenečenje, ko ugotovi, da ob tem ni bil prav nič pasiven, nasprotno, prav tako angažiran, kakor bi bil ob delu, ki po pravici ali pa samostojno nosi ta naziv. Kajti »Zmehana glava« ni samo zvrstna polnokrvnega odrskega sarma, zabavna, duhovita, ironična in sočna, dobro srčna in optimistična, temveč tudi grenka, bodičasta — včasih direktno, včasih indirektno — med vrsticami kot trn pri vrtnici, kot ogledalo, ki je zmerom tam na pol zasuka, da se vidi takšnega, kakršni misli, da si — in se na drugi strani — izkazuje za eno svojih drugih obrazov. Skratka — talčna, da se ne moreš vdajati ljubljeni. In ne da bi se globlje spuščali v vsebinsko in idejno analizo in njune odtenke, je vendarle potrebno izluščiti vsaj eno osnovno pokant: nasprotje med stari, skoraj patriarhalno navdanim in na sprednjem vrstnem sodobnostjo ali bolje rečeno med kačšenjem starih moralnih vrednot (čast, ponos, poštenje, ljubezen itd.) in »memorabilnostjo« sodobnega sveta, ki je vse prejšnje vrednote zavrgel in novih ni ustvaril. Po Anouilha vsaj za zdaj se ne. Pustimo ob strani, ali gleda dramatik nekoliko nostačito na stare zlate čase in ali res ne vidi nič dobrega v novem, saj je njegova umetniška zanimivost nemara predvsem v tem, da ima s to njegovo dilemo tudi naš današnji čas določene stične točke. Zbujna nas namreč k razmišljanju o importu raz-

nih razbitih vrednot, ki se zlasti med mladimi in teh ali onih in načinah kaj pogosto srečuje, in k iskanju vzrokov, ki so takšnemu importu omogočili plodna tla. Z »Zmehano glavo« nas torej Anouilha neposredno angažira — v učinkoviti in privlačni teatrski formi. Ta dramatična lastnost je nekoliko »amobilizirala« tudi igraški kolektiv. Od režiserja Jožeta Galeta, ki je znal uprizarjati diktični ritem, včasih celo prehitro tempo, da so se posamezne nianse neizkoriščene izgubljale, in obarvati, skoraj nekoliko groteskno plastično okarakterizirati nekateri liki — pa do posameznih igralcev, ki je zanje značilno, da so celo majhne vloge od kritično in odzvočno sproščeno živeli (npr. Tina Leonova, Slavko Strnad, Franci Presemlin, Franček Drogenik idr.). Levji delež je — po dolgem času — spet nosil Vladimir Skrbinec kot General. Žal je bilo v njegovem liku čuti nekakšno nerazpoložnost, kakor strah, da ne bo fizično do kraja zmogel izredno naporne vloge, kar je včasih zaviralo popolnost posameznih prizorov in dajalo prednost filozofsko oratoričnemu elementu kot dobrodojniemu naivnemu staremu zaljubljenju, ki mu v perspektivi grozi, da bo ob mladi ženi zaradi svojih trdnih načel postal rogonosca. Stal je visoko nad ostalimi povprečjem in bil zanimiv predvsem v nekakšnem značilnem nasprotju: precej visoka, sta in »stara« nacija — na kljub temu mladostna okretnost dialektičnega duha in prikrita viharost vzmiromljenega ljubezenskega čustva. Kaj ni bil ravno v tem nekaj vitalnosti njegovega lika?

Mestno gledališče je s »Zmehano glavo« ob sodelovanju vseh nastetih in drugih igralcev ter inscenatorja Sveta Jovanovića, kostumografije Mije Jarčeve in kompozicije Marijane Vodopivec dala ob zahtevni sezoni ob čimstvi privlačno in zanimivo uprizoritev, vredno pohvala. MARJAN JAVORNIK

Letos dvakrat Shakespeare v Mariboru

V soboto uprizoritev »Veselih žena Windsorskih«

Mariborsko gledališče bo letošnje proslavilo 40-letnico Shakespearovega rojstva z dvema deloma. Drama bo konec meseca uprizorila SEN KRESNE NOCI, Opera pa bo v soboto, 11. aprila, predstavila mariborske občinstvu Nicolajevovo opero VESELE ŽENE WINDSORSE, ki v Sloveniji po prvič ni bila na sporedu. Za Maribor pa je Nikolajev. Za Nikolajeva opero je Shakespeare opredelil predelal Moshental vsakokrat zelo uspešno. Tudi Verdijevemu Falstaffu je temelj Shakespeare, vendar je primerjava med tema operama ona isto temo precej težka: Nicolaj je bolj zabaven in humorističen, Verdij je dosti bolj mogočen, Shakespeare pri njem bolj pride do izraza. Kljub temu je danes Nicolajeva opera skoraj bolj priljubljena kot Verdijeva. Skladatelj VESELIH ŽEN je pred 115 leti umrl močno talentiran Otto Nicolai. Se zelo mlad je skomponiral nekaj oper na italijanske tekste, ki so nekaj let žele po Nemčiji in Italiji precejšen uspeh. Zadnje in najbolje delo pa so VESELE ŽENE, ki so bile prvič uprizorjene tik pred njegovo preždetjo smrtjo. Pisal je tudi kvartete, simfonije in kantate. VESELE ŽENE so prijetna, priskrba in toplega humorja polna opera. Njena največja odlika je perfektna orkestracija in čista melodika. Plemeniti jo tudi izredna inventivna, bogata, polna vrednine. Poleg tega pa je opera še lahko razumljiva. Zaradi vseh teh odlik je delo ostalo še danes med najbolj pogosto izvajanimi komičnimi operami nemškega porekla.

Univerzitetni svet in univerzitetna uprava sta sprejela na skupni seji pred nekaj dnevi spomenico o stanovanjskih razmerah na univerzi in visokih solah. Ne glede na to, po kakšnih oblikah in poteh se bo ali naj bi se financirala stanovanjska gradnja za naprej, je nujno upoštevati takšna dejstva, ki se na kratko označujejo s formulacijo, da so postala stanovanjske razmere oseba, ki je zaposlen na univerzi in ostalih visokih solah, z uvedbo študijske reforme in z ustanovitvijo novih znanstvenih ustanov izredno pereče.

Natančno izdelan dokument, ki ga je pripravila stanovanjska komisija univerze, med drugim navaja, koliko stanovanj je univerza doslej že dobila, razčlenjuje potrebo po stanovanjih in sredstva, ki bi jih potrebovali za gradnjo do leta 1970. Po teh podatkih bo potrebno za o-

sebe univerze in ostalih znanstvenih in visokosoljskih zavodov v Ljubljani v obdobju 1974. do 1979. leta 375 stanovanj; od tega za univerzo 484. Priloga k spomenici pravi, da četrtine razpisanih mest ni bilo mogoče zasedeti zaradi pomanjkanja stanovanjskega prostora, čeprav so bili na razpolago ustrezni kandidati. Seveda dokument ne govori o tem, kako hudo je ali je bilo s kandidati iz drugih vzrokov, zavoljo neprimerne gostine stimulacije zlasti mladim univerzitetnim delavcem. Pač pa je to povezano z drugo ugotovitvijo spomenice: ko so na univerzi iskali različne oblike financiranja in sponzoriranja zidave, je »določeno število interesov« zašlo v velike finančne težave, ki jih s svojimi dohodki več ne zmoroje in jim mora pomagati univerza.

Ob spomenici oziroma ugotovitvah razmerah in potre-

Prizor iz Anouilhove »Zmehane glave«

Glasbeni dogodki

Večer del Slavka Osterca

V sredo zvečer so poslušalci sprednje RTV Ljubljane lahko poslušali posnetke koncerta z deli Slavka Osterca, ki je bil teden dni prej v Studiu 14. Mislim, da je zelo lepo in pošteno, da je RTV posvetila svojemu zadnjemu letosnjemu oddaji v tem ciklu u-

stvarjanju modernega slovenskega skladatelja, tvorca, ki je svoje stile in svoje delovanje posvetil iskanju nove glasbene umetnosti, borbi za »kulturne vrednote, ki jih ne bo priznava le ožji krog, ne le Slovenci, ne samo Jugoslavlani, ne samo Slovani, ampak ves svet« — če uporabim Osterceve lastne besede, ki jih je citiral komentator večera Danilo Pokorn. S to od-

dajo uredništvo glasbenega programa ni ustreglo samo tistim ljubiteljem umetnosti, ki jih zanima ena izmed najbolj revolucionarnih dob v novejšem razdobju slovenske glasbene kulture.

Na sporedu koncerta je bilo pet del: »Belokranjska suita« za ženski zbor, sestavljena iz štirih kratkih pesmi, pisanih na belokranjske ljudske tekste, dalje »Vstajeniet za mešani zbor na besedilo Toneta Seliskarja, »Koncert za violino in 7 instrumentov«, »Sonata za saksofon in klavir« ter »Male pesmi za Irene«, komponirane po Klubovnem tekstu. Kljub temu, da program ni bil sestavljen po določljivih načelih, je vendar podajal lep prerez skladateljeve komorne ustvarjalnosti, pojmovne in osnovnem pomenu besede.

Pri izvedbi so sodelovali violinist Rok Klopčič, tenorist Mitja Gregorčič, saksofonist Srečko Dražil, pianist Marijan Lipovšek ter Komorni zbor RTV Ljubljane pod vodstvom Lojzeta Lebiča ter ansambel Slavka Osterca z dirigentom Ivom Petricem.

KRISTIAN UKMAR

Koncert Nevenke Rovanova

Sporod, ki si ga je izbrala mlada violinistka, je bil obsejen in zahteven. Obsegal je tri violinske sonate (Locatelli, Prokofjev, Issay) ter nekaj virtuoznih skladb. S posebnim zanimanjem smo sledili njenemu izvajanju »sonatnega« dela sporeda, kjer smo lahko razen tehničnih do dobrih spoznanj tudi solistične muzikalne kvalitete. V tem pogledu je bilo težje na 2. violinski sonati Prokofjeva. Pri vsi, ki sem ga dobl ob njenem izvedbi, da je zlasti v tehničnem pogledu po svojem koncertu pred letom dni zelo napredovala. Tehni-ka obek rok je lepo razvila, sproščena in harmonična, kar omogoča violinistki, da tudi najtežja mesta obvladuje brez napora in z osredotočenostjo na lepoto in fino (izvedbo). Njen ton je čist, gladek in gl-

beek, pasaje dovolj jasne in pregledne. Njen nastop na koncertnem odru je mislen in zbran, muzikalni spomin trden in zanesljiv, kar je vsakokrat prvi pogoj za uspešno koncertno udeleževanje.

Pač pa mladi koncertantki še nekoliko primanjkuje trajnosti žara, prekipelavicega muzikantskega temperamenta, tistega ustvarjalnega zagona in drznosti, ki zna včasih iti tudi malo čez rob. To sem zlasti opazil v sonati Prokofjeva, katere izvedba me je pri vsej čisti tehnični izvedbi, pa tudi ob dovolj muzikantem oblikovanju, pustila dokaj hladnega. V plemeniti zadržani Locatellijevi sonati ta pomanjkljivost ni prišla toliko do izraza. Tu smo lahko uživali v violinistkinem lepem, mehkim tonu in v finem oblikovanju glasbenega tkiva. Prav tako smo v muzikalno dokaj brezpomembni, pač pa tehnično težavni Issayjevi sonati, občudovali njeno lepo tehnično znanje.

Pri klavirju je solistiko spremljala Nada Verbič-Omanova zelo prilagodljivo in muzikalno, vendar mestoma nekoliko preveč togo in zadržano.

UROŠ PREVORŠEK

HELOBERM glycerin gelée krem z medom za nego rok. LEKARNE, DROGERIJE, PARFUMERIJE.

Stanovanjske razmere na univerzi

Univerzitetni svet in univerzitetna uprava sta sprejela na skupni seji pred nekaj dnevi spomenico o stanovanjskih razmerah na univerzi in visokih solah. Ne glede na to, po kakšnih oblikah in poteh se bo ali naj bi se financirala stanovanjska gradnja za naprej, je nujno upoštevati takšna dejstva, ki se na kratko označujejo s formulacijo, da so postala stanovanjske razmere oseba, ki je zaposlen na univerzi in ostalih visokih solah, z uvedbo študijske reforme in z ustanovitvijo novih znanstvenih ustanov izredno pereče.

Natančno izdelan dokument, ki ga je pripravila stanovanjska komisija univerze, med drugim navaja, koliko stanovanj je univerza doslej že dobila, razčlenjuje potrebo po stanovanjih in sredstva, ki bi jih potrebovali za gradnjo do leta 1970. Po teh podatkih bo potrebno za o-

sebe univerze in ostalih znanstvenih in visokosoljskih zavodov v Ljubljani v obdobju 1974. do 1979. leta 375 stanovanj; od tega za univerzo 484. Priloga k spomenici pravi, da četrtine razpisanih mest ni bilo mogoče zasedeti zaradi pomanjkanja stanovanjskega prostora, čeprav so bili na razpolago ustrezni kandidati. Seveda dokument ne govori o tem, kako hudo je ali je bilo s kandidati iz drugih vzrokov, zavoljo neprimerne gostine stimulacije zlasti mladim univerzitetnim delavcem. Pač pa je to povezano z drugo ugotovitvijo spomenice: ko so na univerzi iskali različne oblike financiranja in sponzoriranja zidave, je »določeno število interesov« zašlo v velike finančne težave, ki jih s svojimi dohodki več ne zmoroje in jim mora pomagati univerza.

Ob spomenici oziroma ugotovitvah razmerah in potre-

bah je mogoče reči med drugim to, da je univerza pač sredi razpisne in izbire in da tudi stanovanjske razmere prispevajo k temu, kako izpolnjuje znanstveno in vzgojno poslanstvo, in seveda to, kako ga bo izpolnjevala na prejš, kako si bo pridobivala znanstveni in pedagoški nasrasci. In kaj vse je od osrednjemu znanstveno vzgojne institucije (oziroma od njenih delovnih enot, fakultet in drugih zavodov) odvisno, je kajpak jasno. Omeniti je treba še dveje: da univerza ni institucija, ki bi mogla iz lastnih ustvarjenih sredstev zidati stanovanja, torej je treba denar angažirati in nameniti za to drugje, in nadalje to, da nikakor ni treba misliti, češ naj gre zidava stanovanja za delavce na univerzi na škodo stanovanjskih razmer drugih državljanov, ki ne delajo na najvišji, nacionalni znanstveno pedagoški instituciji.

S. K.

Pod črto

O lastništvu nad resnico

Naj govornijo dejstva, ki izvirajo k oporečni reakciji. Prvo dejstvo: advokat Viktor Macarol iz Ljubljane je pisal 31. marca teletu upravnega sodišča v Beogradu: »Zastava filma v Beogradu: »V kratkometražnem filmu »Sele pomeje sem začel rastiti se uporabiti fotografijo Edvarda Kokolja, izdelano na Jesenah v začetku 1945. leta, malo pred osvoboditvijo. Na sliki je poleg Edvarda Kokolja mali Edi Douvan, ki zdaj živi v Bistrici pri Trzinu. Zaradi lastne orientacije prilagam fotografijo, ki je bila objavljena v časopisu »Delo« v Ljubljani in ki je identična s sliko iz vsega filma, Edvard Kokolja ima pravico do oskoda, kaj takega vsekar zadržalo z nedoumljivim in nenadnim postopkom v naši SFRJ. Vsem, ki so v podobnih primerih lahko kakorkoli sodelovali in omogočili nastanek takega takega ali podobnega zgodovinskega dokumenta, se celo pač iz NOB, je bilo to v čast.

Pred slabim mesecem, 19. marca, je na začetnem večeru XI. festivala jugoslovanskih kratkih filmov v Beogradu vsa velika dvorana Doma sindikatov pretrpela ploskalo, ustvarjalo enega izmed treh prionagradjenih filmov, Stjepanu Zanimovici, za njegovo posteno, plemenito, neoplenjeno izpoved »Posneje se je sem začel rastiti« ki je sicer pocela kar največ festivalskih nagrad, v kateri je na 700 polnoma avtentičnih filmskih metrah kompleksno-umetniško predstavil profil generacije, ki je svojo mladost postvovala s tokovi revolucije. Ko se zdaj posluša Edvard Kokolja iz Ljubljane, advokata, da bi dokazal svojo oskodninsko zahtevo, za katero ni nobenih pravih in še manj moralnih razlogov, smo ogorčeni, ker je nekakšen narcisizem, računajoč na dobiček od vse zadeve (še enkrat citiramo advokatovo ugotovitev, da Kokolja brez oskodnine ne bi dovolil uporabe sliket) vzal lastništvo nad resnico našega osvobodilnega boja, nad dokumentom iz njega, dobesedno v zakup, oziroma si domišlja, da je to moč storiti in zato nam je zdaj, po vsem tem žalostnem namenu, računajoč na dobiček od vse zadeve (še enkrat citiramo advokatovo ugotovitev, da Kokolja brez oskodnine ne bi dovolil uporabe sliket) vzal lastništvo nad resnico našega osvobodilnega boja, nad dokumentom iz njega, dobesedno v zakup, oziroma si domišlja, da je to moč storiti in zato nam je zdaj, po vsem tem žalostnem namenu, računajoč na dobiček od vse zadeve (še enkrat citiramo advokatovo ugotovitev, da Kokolja brez oskodnine ne bi dovolil uporabe sliket) vzal lastništvo nad resnico našega osvobodilnega boja, nad dokumentom iz njega, dobesedno v zakup, oziroma si domišlja, da je to moč storiti in zato nam je zdaj, po vsem tem žalostnem namenu, računajoč na dobiček od vse zadeve (še enkrat citiramo advokatovo ugotovitev, da Kokolja brez oskodnine ne bi dovolil uporabe sliket) vzal lastništvo nad resnico našega osvobodilnega boja, nad dokumentom iz njega, dobesedno v zakup, oziroma si domišlja, da je to moč storiti in zato nam je zdaj, po vsem tem žalostnem namenu, računajoč na dobiček od vse zadeve (še enkrat citiramo advokatovo ugotovitev, da Kokolja brez oskodnine ne bi dovolil uporabe sliket) vzal lastništvo nad resnico našega osvobodilnega boja, nad dokumentom iz njega, dobesedno v zakup, oziroma si domišlja, da je to moč storiti in zato nam je zdaj, po vsem tem žalostnem namenu, računajoč na dobiček od vse zadeve (še enkrat citiramo advokatovo ugotovitev, da Kokolja brez oskodnine ne bi dovolil uporabe sliket) vzal lastništvo nad resnico našega osvobodilnega boja, nad dokumentom iz njega, dobesedno v zakup, oziroma si domišlja, da je to moč storiti in zato nam je zdaj, po vsem tem žalostnem namenu, računajoč na dobiček od vse zadeve (še enkrat citiramo advokatovo ugotovitev, da Kokolja brez oskodnine ne bi dovolil uporabe sliket) vzal lastništvo nad resnico našega osvobodilnega boja, nad dokumentom iz njega, dobesedno v zakup, oziroma si domišlja, da je to moč storiti in zato nam je zdaj, po vsem tem žalostnem namenu, računajoč na dobiček od vse zadeve (še enkrat citiramo advokatovo ugotovitev, da Kokolja brez oskodnine ne bi dovolil uporabe sliket) vzal lastništvo nad resnico našega osvobodilnega boja, nad dokumentom iz njega, dobesedno v zakup, oziroma si domišlja, da je to moč storiti in zato nam je zdaj, po vsem tem žalostnem namenu, računajoč na dobiček od vse zadeve (še enkrat citiramo advokatovo ugotovitev, da Kokolja brez oskodnine ne bi dovolil uporabe sliket) vzal lastništvo nad resnico našega osvobodilnega boja, nad dokumentom iz njega, dobesedno v zakup, oziroma si domišlja, da je to moč storiti in zato nam je zdaj, po vsem tem žalostnem namenu, računajoč na dobiček od vse zadeve (še enkrat citiramo advokatovo ugotovitev, da Kokolja brez oskodnine ne bi dovolil uporabe sliket) vzal lastništvo nad resnico našega osvobodilnega boja, nad dokumentom iz njega, dobesedno v zakup, oziroma si domišlja, da je to moč storiti in zato nam je zdaj, po vsem tem žalostnem namenu, računajoč na dobiček od vse zadeve (še enkrat citiramo advokatovo ugotovitev, da Kokolja brez oskodnine ne bi dovolil uporabe sliket) vzal lastništvo nad resnico našega osvobodilnega boja, nad dokumentom iz njega, dobesedno v zakup, oziroma si domišlja, da je to moč storiti in zato nam je zdaj, po vsem tem žalostnem namenu, računajoč na dobiček od vse zadeve (še enkrat citiramo advokatovo ugotovitev, da Kokolja brez oskodnine ne bi dovolil uporabe sliket) vzal lastništvo nad resnico našega osvobodilnega boja, nad dokumentom iz njega, dobesedno v zakup, oziroma si domišlja, da je to moč storiti in zato nam je zdaj, po vsem tem žalostnem namenu, računajoč na dobiček od vse zadeve (še enkrat citiramo advokatovo ugotovitev, da Kokolja brez oskodnine ne bi dovolil uporabe sliket) vzal lastništvo nad resnico našega osvobodilnega boja, nad dokumentom iz njega, dobesedno v zakup, oziroma si domišlja, da je to moč storiti in zato nam je zdaj, po vsem tem žalostnem namenu, računajoč na dobiček od vse zadeve (še enkrat citiramo advokatovo ugotovitev, da Kokolja brez oskodnine ne bi dovolil uporabe sliket) vzal lastništvo nad resnico našega osvobodilnega boja, nad dokumentom iz njega, dobesedno v zakup, oziroma si domišlja, da je to moč storiti in zato nam je zdaj, po vsem tem žalostnem namenu, računajoč na dobiček od vse zadeve (še enkrat citiramo advokatovo ugotovitev, da Kokolja brez oskodnine ne bi dovolil uporabe sliket) vzal lastništvo nad resnico našega osvobodilnega boja, nad dokumentom iz njega, dobesedno v zakup, oziroma si domišlja, da je to moč storiti in zato nam je zdaj, po vsem tem žalostnem namenu, računajoč na dobiček od vse zadeve (še enkrat citiramo advokatovo ugotovitev, da Kokolja brez oskodnine ne bi dovolil uporabe sliket) vzal lastništvo nad resnico našega osvobodilnega boja, nad dokumentom iz njega, dobesedno v zakup, oziroma si domišlja, da je to moč storiti in zato nam je zdaj, po vsem tem žalostnem namenu, računajoč na dobiček od vse zadeve (še enkrat citiramo advokatovo ugotovitev, da Kokolja brez oskodnine ne bi dovolil uporabe sliket) vzal lastništvo nad resnico našega osvobodilnega boja, nad dokumentom iz njega, dobesedno v zakup, oziroma si domišlja, da je to moč storiti in zato nam je zdaj, po vsem tem žalostnem namenu, računajoč na dobiček od vse zadeve (še enkrat citiramo advokatovo ugotovitev, da Kokolja brez oskodnine ne bi dovolil uporabe sliket) vzal lastništvo nad resnico našega osvobodilnega boja, nad dokumentom iz njega, dobesedno v zakup, oziroma si domišlja, da je to moč storiti in zato nam je zdaj, po vsem tem žalostnem namenu, računajoč na dobiček od vse zadeve (še enkrat citiramo advokatovo ugotovitev, da Kokolja brez oskodnine ne bi dovolil uporabe sliket) vzal lastništvo nad resnico našega osvobodilnega boja, nad dokumentom iz njega, dobesedno v zakup, oziroma si domišlja, da je to moč storiti in zato nam je zdaj, po vsem tem žalostnem namenu, računajoč na dobiček od vse zadeve (še enkrat citiramo advokatovo ugotovitev, da Kokolja brez oskodnine ne bi dovolil uporabe sliket) vzal lastništvo nad resnico našega osvobodilnega boja, nad dokumentom iz njega, dobesedno v zakup, oziroma si domišlja, da je to moč storiti in zato nam je zdaj, po vsem tem žalostnem namenu, računajoč na dobiček od vse zadeve (še enkrat citiramo advokatovo ugotovitev, da Kokolja brez oskodnine ne bi dovolil uporabe sliket) vzal lastništvo nad resnico našega osvobodilnega boja, nad dokumentom iz njega, dobesedno v zakup, oziroma si domišlja, da je to moč storiti in zato nam je zdaj, po vsem tem žalostnem namenu, računajoč na dobiček od vse zadeve (še enkrat citiramo advokatovo ugotovitev, da Kokolja brez oskodnine ne bi dovolil uporabe sliket) vzal lastništvo nad resnico našega osvobodilnega boja, nad dokumentom iz njega, dobesedno v zakup, oziroma si domišlja, da je to moč storiti in zato nam je zdaj, po vsem tem žalostnem namenu, računajoč na dobiček od vse zadeve (še enkrat citiramo advokatovo ugotovitev, da Kokolja brez oskodnine ne bi dovolil uporabe sliket) vzal lastništvo nad resnico našega osvobodilnega boja, nad dokumentom iz njega, dobesedno v zakup, oziroma si domišlja, da je to moč storiti in zato nam je zdaj, po vsem tem žalostnem namenu, računajoč na dobiček od vse zadeve (še enkrat citiramo advokatovo ugotovitev, da Kokolja brez oskodnine ne bi dovolil uporabe sliket) vzal lastništvo nad resnico našega osvobodilnega boja, nad dokumentom iz njega, dobesedno v zakup, oziroma si domišlja, da je to moč storiti in zato nam je zdaj, po vsem tem žalostnem namenu, računajoč na dobiček od vse zadeve (še enkrat citiramo advokatovo ugotovitev, da Kokolja brez oskodnine ne bi dovolil uporabe sliket) vzal lastništvo nad resnico našega osvobodilnega boja, nad dokumentom iz njega, dobesedno v zakup, oziroma si domišlja, da je to moč storiti in zato nam je zdaj, po vsem tem žalostnem namenu, računajoč na dobiček od vse zadeve (še enkrat citiramo advokatovo ugotovitev, da Kokolja brez oskodnine ne bi dovolil uporabe sliket) vzal lastništvo nad resnico našega osvobodilnega boja, nad dokumentom iz njega, dobesedno v zakup, oziroma si domišlja, da je to moč storiti in zato nam je zdaj, po vsem tem žalostnem namenu, računajoč na dobiček od vse zadeve (še enkrat citiramo advokatovo ugotovitev, da Kokolja brez oskodnine ne bi dovolil uporabe sliket) vzal lastništvo nad resnico našega osvobodilnega boja, nad dokumentom iz njega, dobesedno v zakup, oziroma si domišlja, da je to moč storiti in zato nam je zdaj, po vsem tem žalostnem namenu, računajoč na dobiček od vse zadeve (še enkrat citiramo advokatovo ugotovitev, da Kokolja brez oskodnine ne bi dovolil uporabe sliket) vzal lastništvo nad resnico našega osvobodilnega boja, nad dokumentom iz njega, dobesedno v zakup, oziroma si domišlja, da je to moč storiti in zato nam je zdaj, po vsem tem žalostnem namenu, računajoč na dobiček od vse zadeve (še enkrat citiramo advokatovo ugotovitev, da Kokolja brez oskodnine ne bi dovolil uporabe sliket) vzal lastništvo nad resnico našega osvobodilnega boja, nad dokumentom iz njega, dobesedno v zakup, oziroma si domišlja, da je to moč storiti in zato nam je zdaj, po vsem tem žalostnem namenu, računajoč na dobiček od vse zadeve (še enkrat citiramo advokatovo ugotovitev, da Kokolja brez oskodnine ne bi dovolil uporabe sliket) vzal lastništvo nad resnico našega osvobodilnega boja, nad dokumentom iz njega, dobesedno v zakup, oziroma si domišlja, da je to moč storiti in zato nam je zdaj, po vsem tem žalostnem namenu, računajoč na dobiček od vse zadeve (še enkrat citiramo advokatovo ugotovitev, da Kokolja brez oskodnine ne bi dovolil uporabe sliket) vzal lastništvo nad resnico našega osvobodilnega boja, nad dokumentom iz njega, dobesedno v zakup, oziroma si domišlja, da je to moč storiti in zato nam je zdaj, po vsem tem žalostnem namenu, računajoč na dobiček od vse zadeve (še

Suslov: O boju KP SZ za enotnost mednarodnega komunističnega gibanja

Odlomki iz referata sekretarja CK KP SZ na februarjskem plenumu

Tretjega aprila je glasilo CK KP SZ »Pravda« objavlila referat Mihaila Suslova »O boju KP SZ za enotnost mednarodnega komunističnega gibanja«, ki ga je imel 14. februarja leta na plenumu CK KP SZ. Referat je prekinil večmesečni molk na sovjetski strani in obsežno obdelal vse problematiko odnosov med KP Kitajske in KP SZ ter položaj v mednarodnem delavskem gibanju, tako, kot nanj gleda CK KP SZ. Iz referata objavljamo glavne misli:

I. Dva pogleda na vprašanje o vloži svetovnega socialističnega sistema

Kitajski voditelji omalovažujejo svetovni socialistični sistem in delavsko gibanje v kapitalističnih državah, ter trdijo, da je danes nacionalno-revolucionarna revolucija v Aziji, Afriki in Latinski Ameriki najhujša sila v neposrednem boju proti imperializmu. Po njihovem mnenju, naj bi bil svetovni socialistični sistem le voporišče za pomembno revolucijo zatiranih narodov.

Nasprotno temu meni KP SZ, da ima svetovni socialistični sistem glavno vlogo v svetovnem revolucionarnem procesu. Prvič zaradi tega, ker socialistične države lahko na področju materialne proizvodnje dokazujejo prednost socialističnega sistema, in drugič zato, ker kot močna sila lahko neposredno ovirajo in preprečujejo agresivne in protirevolucionarne poskuse imperializma. To ne pomeni, da bo ekonomska zmaga socializma avtomatsko popeljala kapitalizem in imperializem, pač pa znatno olajšuje boj proti njima. Prav zato vidi KP SZ svojo glavno nalogo v krepitvi ekonomske in obrambne moči ZSSR in vseh socialističnih držav in s tem v krepitvi njihovega vpliva na vsa revolucionarna procesa.

Kitajsko vodstvo zadnja leta ne kaže le nezanimanja za krepitvi svetovnega socialističnega sistema, ampak se celo odkrito bori proti vezem med socialističnimi državami, kar dokazuje med drugim tudi to, da se je obseg trgovine med Kitajsko in SVZ zmanjšal od leta 1959 do 1962 za 2,8 krat, leta 1963 pa se je

ljuben, vendar so se odnosi sil spremenili. Svetovni socialistični sistem je toliko močnejši, da se lahko postavi na robu vpliva imperializma na to dogajanje. Ne gre torej za strah in kapitulizem, ampak za zavest moči in odgovornosti socialističnega sveta.

Voditelji KPK niso le z besedami proti miru, ampak tudi z dejanji, kar so pokazali ob kubanski krizi, v obmejnem sporu z Indijo, za nasprotovanjem moskovskemu

hove interese in skušajo za sejeati razkorak med narode teh celin in socialistične države. Grede tako daleč, da za svoje cilje izkomišajo nacionalizem in celo rasizem, češ da se ni zanesli na Ruso, Poljake in Čehe, ki so bili in bodo pritegnili Američanom, ki so tudi bili, za kitajske voditelje je tudi značilno, da popolnoma ignorirajo velike razlike v teh deželah, ki zadevajo stopnjo neodvisnosti, oziroma odvisnosti, pogojev itd.

Takšna politika, ki prikazuje sebe kot edinega pravega prijatelja in hoče zbuditi sum

V letih 1962 in 1963 so Kitajci uvedli stalno prakso kršenja sovjetsko-kitajske meje, kar včasih dobiva obliko grobih provokacij. Sovjetska vlada je dala pobudo za razgovore, na katerih bi bi na ta način določili mejo med ZSSR in Kitajsko na dobo njih predelali. Pri tem izhaja s stališča, da med obema državama ni omejiteljskih problemov, da je sovjetsko-kitajska meja zgodovinska in da se je mogoče pogajati le o natančni ureditvi meje tam, kjer je potrebno.

V. Napadi voditeljev KPK na program KP SZ

Zadnje čase so kitajski voditelji razširili svojo polemiko tudi na vprašanje notranjega razvoja ZSSR in drugih socialističnih držav. Pri tem je center njihovih napadov program KP SZ. Moti jih predvsem usmeritev KP SZ k povečanju blaginje ljudstva. Pravijo tudi, da se je partija razvrednila in poburila, zaradi česar se je razredila ter se odkrila razrednemu boju in diktaturi proletariata.

KP SZ se spominja, kakšne so bile posledice Stalinove teorije o nezmožnosti postopnega razrednega boja. Odsodila in zavrgla je to teorijo. Ideja vseljanske države in partije vsega ljudstva ni ploč kabinetskih razmišljanj, ampak je to je rodilo življenje in izražalo visoko stopnjo zrelosti socialističnih družbenih odnosov v ZSSR. Sovjetska država je že davno likvidirala izkoriščevalske razrede ter izražala dneve interese in volje vsega ljudstva, partijske delavke razreda pa je postala partija vsega ljudstva.

Kitajski voditelji napadajo KP SZ, ker je izdelala znanstveno osnovan plan graditve komunizma. Ker je kot glavno nalogo zastavila gradnjo materialno-tehnične baze komunizma in ker se vztrajno bori za zvišanje materialne in kulturne ravni. Če hočejo vsiliti v obliki »formule« takšno družbo, ki bo idealizirala nasilje, omejevala demokracijo, kjer bo svetel kult osebnosti in bo odrinjena vsa stran, ki za delovno ljudi jim je treba jasno povedati, da takšna »formula« resnica in takšna »formula« ni primerna za sovjetsko ljubestvo in tudi za druge narode ne.

IV. O sovjetsko-kitajskih odnosih

ZSSR je nesebično pomagala LR Kitajski. V desetletju 1950-1960 je poslala na Kitajsko več kot 10.000 specialistov in sprejela na specializacijo prav toliko kitajskih študentov. Pomagala je zgraditi Kitajski 200 velikih industrijskih objektov in dala najmodernejšo opremo. Dosele je dala Kitajski skupaj 1 milijardo 816 milijonov rubljev dolgoročnih kreditov. Če bi pred posvetovanjem partij leta 1960 je LR Kitajska začela minirati to sodelovanje, kar je privedlo do tega, da je splošno gospodarsko sodelovanje med obema državama znašalo leta 1962 le še 36,5 odstotka ravni iz leta 1959, poškodb celotne opreme in naprav pa so se v tem času zmanjšale za 40 krat. Tudi leta 1963 je gospodarsko sodelovanje nazadovalo.

Voditelji KPK trdijo, da je do tega prišlo po krivdi ZSSR, kar ni res, ker so se sami odredili gospodarskih vez, in sicer že februarja 1961 med sovjetsko-kitajskimi razgovori. Svoje gospodarske

»Z drugimi besedami, za to, da bi vojna prenehala biti zgodovinska nezgodbost, ni treba, da bi moral biti tudi zadnji korak svetovni socialistični, pač pa morajo biti materialne in moralno-politične sile socialistične in miru tako močne, da lahko preprečijo razširitev imperialističnega in drugih mednarodnih nasprotij s svetovno vojno, kar bo obenem posledično razreševanje teh nasprotij z notranjimi sredstvi in oblikami politične in ekonomske borbe v vsaki državi. Kakšne oblike borbe bodo to — obojene ali mirne — o tem bodo odločili notranji pogoji v vsaki državi.«

E. Kardelj, Socializem in vojna, str. 50

neuspehi, ki so posledica napak, storjenih v času »velikega skoka«, hočejo opravičiti z neresničnimi trditvami, da je ZSSR prekinila pomoč in odstopila strokovnjake. Dejstvo pa je, da je ZSSR leta 1956 in spet znova leta 1958 predlagala odhod svojih strokovnjakov ne le iz Kitajske, ampak tudi drugih socialističnih držav. Kitajci so takrat prosili, naj strokovnjaki se ostanjejo, in so tudi ostali. Toda kmalu je začela okrog njih nastajati nevzdržna atmosfera; na njihove nasvete in mnenja se ni nihče oziral, pogodi dela so bili slabi, površ vsega pa so jih od leta 1960 začeli sodelovati pri CK KP SZ in sovjetski vladi. Zdalj, ko so znana vsa dejstva, je jasno, da Kitajski niso bili potrebni sovjetski strokovnjaki, ampak ji je bil potreben problem strokovnjakov »za boj proti KP SZ. Zaradi vsega tega je bila Sovjetska zveza prisiljena odklopiti svoje strokovnjake.

Kitajski voditelji pa grede še daleč. Javno so se usmerili na formiranje politične svetovne komunistične gibanja, na ustanovitvi bloka svojih sodelavcev, na svojih posebnih osnovah, z blokovsko disciplino in centrom v Pekingu. Te načrte je že konec leta 1962 izdelal Mehmed Sehu, ki je povedal, da zdaj

poteka formiranje bloka partij, zveštin marksizmu-leninizmu, na čelu s kitajsko KP. KP SZ meni, da takšno delovanje ne služi interesom delavskega gibanja in boju proti imperializmu, ampak da je blok ustanovljen za boj proti marksistično-leninističnim partijam in proti svetovnemu komunističnemu gibanju v imenu posebnih interesov vodstva CK KPK.

VII. O nevarnosti nacionalističnega, nacionalističnega in neotrockističnega odklona

Voditelji KPK izkoriščajo v svoji propagandi mnoge nacionalistične in trockistične ideje, kot na primer fraziranje o permanentni revoluciji, ki ter uporabljajo razne druge ultra leve in ultra revolucionarne fraze, s katerimi je leninizem že zdavnaj odločno opravič. Prav tako igra v njihovi dejavnosti veliko vlogo nacionalizem. To je prišlo do izraza že v politiki »velikega skoka«, ki je bila javno zamišljena kot politika s leninističnimi preleteli vse socialistične države in zavzeti dominanten položaj v svetovnem socialističnem sistemu.

Sedanje pozicije CK KPK, tako v notranji kot v zunanji politiki, ni mogoče razumeti brez upoštevanja dejstva, da se v KPK vse močneje pojavlja kult osebnosti Mao Ce Tunga. Kitajska propaganda trdi, da so ideje Mao Ce Tunga najvišji izraz marksizma-leninizma in imajo našo dobo dobo Mao Ce Tunga. Povezujemo, da se vodstvo KPK trudi, razširiti kult osebnosti Mao Ce Tunga na vse svetovno komunistično gibanje, da bi bil voditelj KPK, kot svoje dni Stalin podoben bogu, vzvišen nad vsemi partijami in samovoljno reševal vsa vprašanja njihove politike in dejavnosti.

Zato ni čudno, da kitajski voditelji jemljejo v zaščito Stalina in njegove metode, čeprav je znano, da kakšnih slabosti je to pripetalo. Mnogične represije v času kulta osebnosti prikazujejo voditelje KPK le kot nepomembna apretiravaj. KP SZ je razbila antipartijsko grupo Molotova, Malenkova in Kaganoviča med drugim tudi zato, ker so bili odgovorni za masovne represije proti neodzanim ljudem v času, ko so skupaj s Stalinom vladali. Nedavno je tudi prislo na dan, da je Molotky skupaj s Stalinom delal razne uklope za kakovostno izvedbo represij po tak imenovanih »spisku št. 4« z ensovražnikov ljudstev. Mar se ne zavzemajo kitajski voditelji za obnovitev takih nedovoljenih postopkov? Mar ni to vzrok, da kažejo simpatije za ljudi, ki so bili izključeni iz vrst KP SZ?

Danes so kitajski voditelji — izhajajoč iz svojih političnih računov vstati v zaščito kulta osebnosti razne uklope za kakovostno izvedbo represij po tak imenovanih »spisku št. 4« z ensovražnikov ljudstev. Mar se ne zavzemajo kitajski voditelji za obnovitev takih nedovoljenih postopkov? Mar ni to vzrok, da kažejo simpatije za ljudi, ki so bili izključeni iz vrst KP SZ?

VIII. Za enotnost svetovnega komunističnega gibanja na načelih marksizma-leninizma

KP SZ je storila vse, da bi premagali nesoglasja med KPK in KP SZ. Večkrat je predlagala končanje javne polemike in ko so voditelji KPK na te pozive niso ozirali, je sama pokazala veliko mero zadržanosti. Toda kitajski voditelji so to ocenili kot slabost in dejali, da zboljšanje odnosov s KP SZ ni možno drugače, kot da KP SZ »obzrepoljno kapitulira«. To pa bi pomenilo sprejeti kitajski stališča, ki so naperjena proti komunističnemu gibanju v vseh osnovnih vprašanjih njegove strategije in taktike.

Sovjetski komunisti ne bodo molčali sprito razuzdanih napadov kitajskih voditeljev na graditve komunizma v ZSSR, na leninisti kurs KP SZ in na pozicije mednarodnega komunističnega gibanja. Treba je javno pojasniti bistvo antikomunističnih, neotrockističnih pozicij kitajskih voditeljev.

KP SZ se zavzema za siličanje posvetovanja komunističnih partij, na katerem bi proučili osnovne probleme sodobnosti, za široko izmenjavo mnenj s ciljem premagati težave v komunističnem gibanju. Težave je povzročilo nesoglasje vodstva KP Kitajske z mednarodnim komunističnim gibanjem. Potrebni so kolektivni napori vseh komunističnih partij, da bi došli poti in sredstva za obranitev in okrepitev marksistično-leninistične enotnosti komunističnih vrst. Za KP SZ je popolnoma jasno, da bi posvetovanje moralo služiti prav temu cilju.

Mao Ce Tung: Politična oblast raste iz puškine cevi...

Odlomki iz članka: O proletarski revoluciji in revizionizmu Hruščova

Ko so v Moskvi objavili referat Suslova na plenumu CK KP SZ, ki je bil 14. februarja 1964. leta, je imela »Pravda« uvodnik, v katerem je povzeto dogajanje po 14. juliju 1963, ko je bila sovjetska javnost z Odprtim pismom CK KP Sovjetske zveze vsem partijskim organizacijam in komunistom Sovjetske zveze obveščena o ideini in politični platformi voditeljev KP Kitajske. Navzkrižja, nesoglasja, spori, ki so tili med KP SZ in KP SZ zlasti od XX. kongresa KP SZ, to je skoraj skopi osem let, so postala s tem dejanjem javna. Med razlogi, zaradi katerih so se v Moskvi odločili objaviti referat Suslova in predlagati posvetovanje vseh komunističnih in delavskih partij jeseni 1964. leta, je tudi objava članka z naslovom »O proletarski revoluciji in Hruščovljevem revizionizmu« 31. marca letos v »Zen Min Zi Bau«.

Kitajski članek »O proletarski revoluciji in Hruščovljevem revizionizmu« ima deset poglavij:

- Učence Bernstein in Kautskega.
- Naslina revolucija je univerzalni zakon proletarske revolucije.
- Naš boj proti Hruščovljevemu revizionizmu.
- Potvarjanje ne more spremeniti zgodovine.
- Laži ne morejo skriti resničnosti.
- Zavračanje »parlamentarne poti«.
- Zavračanje tako imenovanega boja proti levemu kapitalizmu.
- Dve različni liniji, dva različna rezultata.
- Nasne upanja.
- Rešimo gledišče o vprašanju mirnega prehoda.

V uvodu kitajski avtorji razložijo, zakaj so se odločili razpravljati o teh temah! »Kot kaže zgodovina mednarodnega komunističnega gibanja, je bila izdaja vseh revizionistov uperjena proti marksizmu-leninizmu, najodličnejše izražena v tem, da so nastopili proti nasilni revoluciji, proti diktaturi proletariata, za mirni prehod iz kapitalizma v socializem.« Po takšni razlagi med drugim zaključijo: »Hruščovljev revizionizem, ki se je pojavil in zavzel dominanten položaj v vodstvu KP Sovjetske zveze, je postal karakterni razlog v vrstah mednarodnega komunističnega gibanja, postal je veliki obliki trdnje, od čigar rešitve je v celoti odvisen uspeh ali poraz mednarodne proletarske revolucije.«

Mnogo citatov iz Bernstein, Kautskega in Lenina o mirnem prehodu in parlamentarni poti zaključujejo kitajski avtorji takole: »Citirali smo Hruščova kakor tudi Bernstein in Kautskega ter tudi Leninovo kritiko teh dveh neveljavih, da bi pokazali, da je Hruščovljev revizionizem enostavno in navadno samo sodelni buržuizem in kautskizem. Kakor pri Bernsteinu in Kautskem se tudi Hruščovljev izdaja marksizma najostreje izraža v njegovem nasprotovanju revolucionarnemu nasilju, glede istega, kar dela, da bi ublažil revolucionarno nasilje. V tem pogledu sta Kautsky in Bernstein sedaj odlično prepuščala titulu Hruščovu, ki je postal novi svetovni rekord. Hruščov, priden in vztrajen učenec Bernstein in Kautskega, je prerasel svoje učitelje.«

Najbolj jasno in najbolj otipljivo je pa razlagljena kitajska doktrina, ko kitajski avtorji dokazujejo, da je naslina revolucija univerzalni zakon proletarske revolucije. Zato tudi zelo obširen povzetek, da bo predstava popolnejša:

»Vsa zgodovinska gibanja delavskega razreda nam pripovedujejo, da je bilo priznanje ali zatiranje nasilne revolucije kot univerzalnega zakona proletarske revolucije, potreba za likvidiranjem mehanizma stare države in potreba, zamenjati diktaturo buržoazije s diktaturo proletariata zmeraj ločnica med marksizmom in vsemi vrstami oportunitizma in revizionizma med proletarskimi revolucionarji in vsemi renegatski proletariati.« Marksizem je zmeraj odprto proklamiral nezgodbost nasilne revolucije. Naslina revolucija je babica so-

Revolucija tlačnih narodov je nezgodbost zavaznik proletarske revolucije.

Da bi se izvedla revolucija, je bistveno imeti revolucionarno partijo.

Na podlagi tega kitajski avtorji trdijo: »Vztrajanje pri revolucionarnem oboroženem boju je primarnega pomena, ne samo za proletarsko revolucijo, ampak tudi za narodno demokratično revolucijo tlačnih narodov.«

Kot ponavadi kitajski avtorji v svojih obsodbah tudi to pot ne morejo mimo Jugoslavije. Pišejo takole: »V socialistični državi se je revizionistična struja najprej pojavila v Jugoslaviji. Kapitalizacija pred ameriškim imperializmom je značilna karakteristika titovskega revizionizma. Titova kila se je z dušo in telesom predala ameriški imperializmu, ona je ne samo ponovno upela kapitalizem v Jugoslaviji, ampak je postala tudi imperialistično orodje za upravljanje socialističnega tabora in mednarodnega komunističnega gibanja in igra vlogo posebnega odreda ameriškega imperializma za sabotiranje svetovne revolucije.«

Kitajski avtorji nato prehajajo na dokazovanje, da je Hruščov popolnoma sprejel jugoslovanski »revizionizem« in da tudi v Sovjetski zvezi zmaga jugoslovanski »revizionizem«.

Pogledi kitajskih avtorjev so med drugim naslednji: »Družbeni izvor Hruščovljevga revizionizma je prav v kapitalističnih silah, ki se neprestano širijo v Sovjetski zvezi. Hruščovljev revizionizem za stopa in služi tem kapitalističnim silam. Zato ne bo nikdar dal komunizmu sovjetskega ljudstva. Nasprotno, resno ogroža plodove socializma in odpira možnost za obnovo kapitalizma. To je tista pot, mirne evolucije, po kateri hrepeni ameriški imperializem. Vsa zgodovina diktature proletariata nam pripoveduje, da mirni prehod iz kapitalizma v socializem ni mogoč. Obstaja že jugoslovanski precedens za mirno evolucijo socializma nazaj v kapitalizem. Sedaj Hruščovljev revizionizem vodi »svetovsko zvezo po tej poti. To je najresnejši nauk v zgodovinski diktaturi proletariata. Tega nauka ne smejo marksističnististi v nobenih okoliščinah pozabiti.«

Proti koncu svojega pisanja pa kitajski avtorji pozivajo sovjetske komuniste, naj zavržejo svojega prvega »revizionista« Nikito Hruščova. Ta poziv se glasi dobesedno takole: »Samo osem let je minilo od XX. kongresa KP Sovjetske zveze. V tem zelo kratkem zgodovinskem obdobju je Hruščovljev revizionizem razdelil izredno veliko in resno škodo Sovjetski zvezi in revolucionarni stvari mednarodnega proletariata.«

Sedaj je čas — sedaj je skrajni čas — da se obsodi in likvidira Hruščovljev revizionizem!

Na tem mestu bi dali nasvet volilnim tovaršem KP SZ, ker je toliko oportunistov in revizionistov zavze njih na kup gnojla zgodovine, zakaj morate vztrajno hoditi po njihovi poti?

Mi smo prepričani, da bodo vsi proletarski revolucionarji na koncu izbrali revolucionarno smer in zavrgli protirevolucionarno, da bodo na koncu izbrali marksizem-leninizem in zavrgli revizionizem. V tem pogledu nam izredno veliko upanje.

In da bo ironija popolna, se kitajski avtorji leve revolucije fraze na koncu svojega članka »O proletarski revoluciji in Hruščovljevem revizionizmu« znađejo še tako, da citirajo Komunistični manifest.

Gradbeno industrijsko podjetje GRADIS, gradbeno vodstvo Ljubljana, Bohoričeva 28

zaposli s takojšnjim nastopom VEC

KVALIFICIRANIH ELEKTRIČARJEV

Ponudbe sprejema do zasedbe delovnih mest kadrovske oddelke gradbenega vodstva Ljubljana, Bohoričeva 28. Plača po pravilniku o delitvi osebnih dohodkov. Hrana in samsko stanovanje zagotovljena.

3093

INDUSTRIJSKO PODJETJE V LJUBLJANI

sprejme

INŽENIRJA ELEKTROTEHNIKE

na delovno mesto šefa tehnološkega oddelka.

Zaželen vsaj 5-letna praksa.

Zagotovljeno družinsko stanovanje!

Ponudbe pošljite v oglasni oddelke pod oznako »PERSPEKTIVA II«.

3080

Komisija za sklepanje in odpovedovanje delovnih razmerij pri ONKOLOŠKEM INŠTUTU V LJUBLJANI

razpisuje prosta delovna mesta za:

1. DVA ZDRAVNIKA
2. DVA ZDRAVNIKA ANESTEZISTA
3. ZDRAVNIKA INTERNISTA

Pogoji za sprejem: pod 1. zdravnik z opravljenim stažem in odsluženim vojaškim rokom; pod 2. zdravnik specialist anesteziist ali specialist anesteziist z opravljenim 6-mesečnim stažem in anesteziist in predpisanim stažem na drugih oddelkih; pod 3. zdravnik specialist internist.

Nastop službe po dogovoru. Osebnih prejemki po pravilniku o delitvi osebnih dohodkov v Onkološkem inštitutu. Kandidati naj vložijo pisne ponudbe za sprejem v službo z navedbo dosedanjih zaposlitev. Ponudbe, kolikove, z državnim kolkom za 50 din, vložite pri kadrovski službi inštituta. Kjer dobite tudi potrebne informacije.

3096

Vrtimo globus

TOKIO — Na kongresu japonskih kirurgov v Nagoji je izjavil prof. Haruo Edzaki, da se med prebivalstvom Hirošime in Nagasakije še vedno poznajo posledice atomskega bombardiranja pred devetnajstimi leti. Najpogostejša bolezen je rak na sečnici žlezi. Podatki: na univerzitetni kliniki v Hirošimi so pregledali v letih 1957-62 skupno 11.000 tistih pacientov, ki niso doživeli atomske eksplozije; med temi jih je imelo samo 50 (torej 0,45 odstotka) raka na sečnici, pri onih prebivalcih Hirošime, ki so doživeli atomsko bombardiranje, pa je takšnih bolnikov skoraj šestkrat več, in sicer 2,5 odstotka.

NEW YORK — V več mestih ZDA preizkušajo tako imenovane fonotelevizijske naprave, ki se jim na splošno obeta lepa prihodnost: določajo, ali se pogovarjata po telefonu, hkrati tudi vidita drug drugega na majhnem televizijskem zaslonu. Prvi poskusi so se obnesli, vprašanje pa je, kdaj se bo začela serijska proizvodnja televizijskih telefonov in kako bo z uvedbo novosti. Strokovnjaki pravijo, da bi fonotelevizijske naprave proizvedli v nekaj mesecih, če bi seveda vsaj ne bi posebej drag, vendar pa ne gre brez posebnih instalacij.

CATANIA — Iz osrednjega žrela ognjenika Etna na Siciliji se je začel dvigati stebel krogla črna dima, ki je kmalu dosegla višino 2 tisoč metrov, tako da ga je bilo videti 200 km daleč. Ob izbruhu, ki ga je spremljalo bobnenje v notranjosti gore, so mnogi prebivalci okoliških vasi v splošnem prepričanju zbrali najnovejši in zapustili domove, čeprav po vsem videzu ni neposredne nevarnosti. Strokovnjaki vulkanološkega inštituta v Catanii so se takoj odpravili na pomočje Etni; ugotovili so, da se obeta v aktivnosti ognjenika znatnejše spremembe, zato da bi bilo treba poskrbeti za varnost prebivalstva.

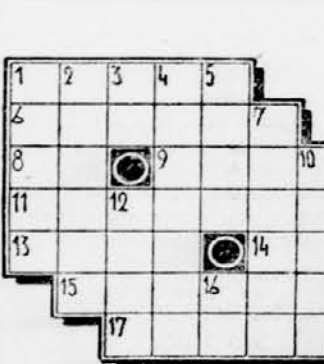
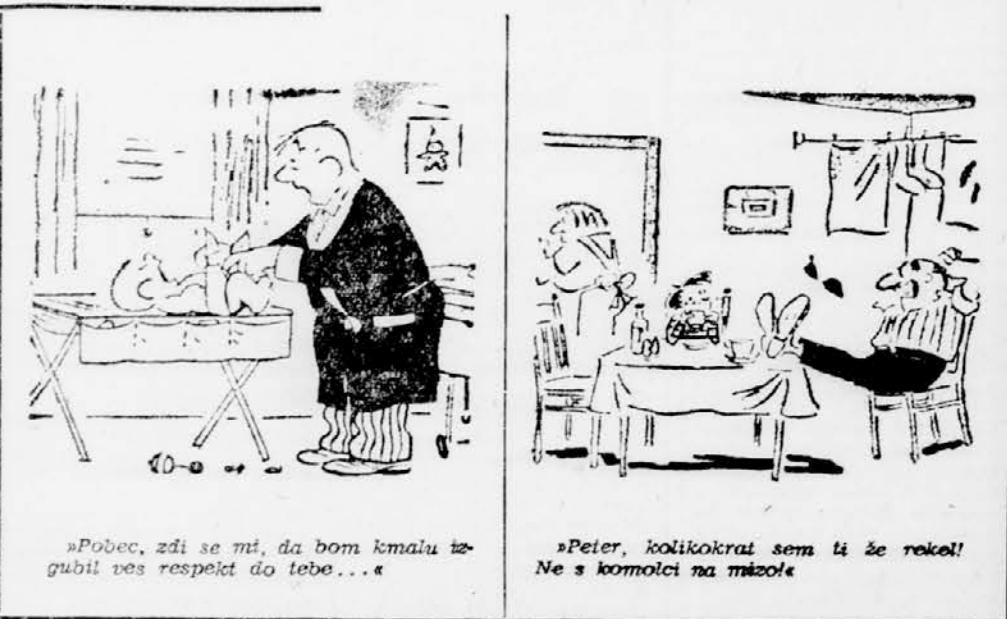
STOCKHOLM — O rekordnem obisku tujih turistov v lanskem letu — bil je za 17 odstotkov večji kot leta 1952 — poročila švedski tiskopisarski organizaciji. Po njenih podatkih je prišlo lani na Švedsko skupno več kot 900 tisoč tujcev, med njimi 400 tisoč zahodnih Nemcev, 150 tisoč Američanov (ZDA) in 100 tisoč Angležev.

BERN — Okoli 1.500 koleš imajo izposojalnice, ki jih upravlja poseben oddelek na direktoriji švicarskih železnic. Boleče hranijo in posojajo pravi odškodninski skoraj vse zmed skupno kakih 700 švicarskih železniških postaj. »Železne koleške« si je v minulih desetih letih izposodilo skupno nad 570.000 ljudi.

VARSAVA — Tradiciji zveza ciganskega rodinca se je utaborila v bližini mesteca v vzhodnem delu Poljske. Pripeklili so se na vzhodni konci, tako vprego, za vsak primer, pa se je za sprevodno vso počasi zibal po stedi prostora avtomobus z vgrajenim televizorjem.

PARIZ — Elektronski možgani naj bi v neki pariski voblagovnici pomagali kupcem izbirati darila, če se sami ne morejo odločiti. Stroj ima na zalogi skoraj 5.000 nasvetov. Kupce napíše na listek podoben o človeku, ki mu je darilo namenjeno: spol, poklic, starost, sorodstvo, prijateljstvo, okvirni znesek ipd.; tehnik jih spremeni v šifre, ki jih vlije v elektronske možgane in s pritiskom na vzvod spovpraša za nasvete. Dvajset sekund kasneje postreže stroj s splošnim predlogom.

Za dobro voljo

Križanka

VODORAVNO: 1. rečno prevozno sredstvo, 6. cinku podobna kovina, 8. enaka soglasnik, 9. grška beseda odpora med drugo svetovno vojno, 11. robnica, iz katere pridelujejo sirup, vino in marmelado, 13. stari očetje, 14. del telesa, 15. izdelovalac krst, 17. gorski masiv v severni Madžarski.

NAVPIČNO: 1. fond, 2. ameriška filmska igralca (LJL); 3. kratica za »družbo društev«, 4. ime dvch kontinentov, 5. kmečko orodje, 7. zimski mesec, 10. navez, 11. ime poljskega pesnika Mickiewicza, 16. avtomobilski oznaka Virovčice.

RESITEV PREJANJE KRIŽANK
VODORAVNO: 1. poč, 4. vžera, 6. Kromelj, 8. Rapa, 9. ml, 10. atonija, 12. Anina, 13. lla.

NA TISKOVNI KONFERENCI pred tretjo obletnico prvega vesoljskega poleta okoli Zemlje — 12. april je v Sovjetski zvezi dan kozmonavti — so sovjetski znanstveniki in tehnični strokovnjaki opisali dosedanje raziskave ter najnovejšo ugotovitve in poskuse, katerih cilj je zaščititi človeški organizem pred radioaktivnim sevanjem in drugimi pojavi na dolgih vesoljskih poletih. Konferenca so se udeležili tudi kozmonavti (od leve) Pavel Popovič, Jurij Gagarin, Andrijan Nikolajev (mož prve kozmonavtke Valentine Terjškove), German Titov in Valerij Bikovski.

Foto: AP

Japonska ima manj naraščaja

V otoški državi je prirastek znatno pod azijskim povprečjem

Japonska, katere prirastek je znašal lani samo 980.000, je s 96 milijoni prebivalcev sedma na svetovni lestvici (za Kitajsko, Indijo, SZ. ZDA, Pakistanom in Indonezijo). Medtem ko se število svetovnega prebivalstva zviša vsako leto skoraj za dva odstotka, je Japonska s približno enodostojnim prirastkom precej pod povprečjem. Leta 1947 je bila med prvimi: imela je 34 novorojenčkov na tisoč prebivalcev, lani pa samo 17, torej manj kot Francija in mnogo manj kot ZDA.

Med azijskimi deželami, kjer so družine s številnimi otroki: tako rekoč pravilo življenjskih navad, zbuja japonska izjema dokajšnjo pozornost: Kitajci, Korejci, Filipinci, Malajci in Indonezjci imajo dvakrat do trikrat večji prirastek kot Japonci, pri katerih je tempo gospodarskega razvoja (in v tej zvezi narodnega dohodka) znatno hitrejši kot narašča število prebivalstva. Povprečni dohodek družine se zvišujejo, na manj otrok pride več učiteljev in zdravnikov, izboljšuje

se možnost za zaposlitev in za uspeh pri poklicu, življenjska doba se daljša.

Razlika v prirastku je posledica ne le višje življenjske ravni in splošne prosvetljenosti, marveč zlasti posebnega zakona, ki velja od leta 1948 in brez katerega bi se na Japonskem v minulih 15 letih rodilo nadaljnjih 19 milijonov otrok, tako da bi imela Japonska zdaj 115 milijonov prebivalcev. Statistika za leto 1963 vsebuje podatke, da je bilo lani 1,6 milijona živih novorojenčkov in 900.000

Seveda pa je vidna tudi druga stran medalje: že zdaj je v mnogih japonskih pokrajinah več prostih delovnih mest kot pa je mladih kandidati, ki jih v vrsti številnih šolnih letnikov. Prav zato zlasti mladi delavci ob razmeroma malenkostnem povodu odpušajo delovno razmerje in odhajajo drugam. Še pred nekaj leti je bilo to nekaj nepredstavljivega v japonski industriji, ki se ima zahvaliti za svojo rast in sedanjo moč med drugim tudi doslej skorajda neomajni zvestosti de-

lavcev, se pravi stalnosti zaposlenih v podjetju.

Glede smrtnosti se je Japonska prav tako naglo približala stanju v industrijsko najbolj razvitih deželah: lani je umrlo povprečno sedem na tisoč prebivalcev, torej približno toliko kot v ZDA. Med umrlimi je bilo dva odstotka samomorilcev; nekoč je bil ta delež mnogo višji, kljub temu pa je Japonska skupno z Dansko in Avstrijo še vedno na prvih mestih lestvice samomorov.

In kako bo v prihodnje v deželi vztrajajočega sonca? Statistiki pravijo, da bo prirastek v naslednjih letih edajke večji, tako da bo Japonska ob koncu tega desetletja presegla 100 milijonov in da bo imela leta 2005 okoli 135 milijonov prebivalcev, potem pa se bo začel polagoma zniževati. Vlada pripravlja več akcij pod geslom »Zdravo planiranje družine; vanje bo vključila razen posvetovalnic in prosvetljevanja tako mladim odraslim kakor šolske mladine tudi tisk in radio.

F. T.

Bratik hodi s tujo taco

Lapčinski: poskus s pasjo nogo doslej uspešen

Že tri mesece živi Bratik s tuji taci — vcepili so mu nogo, ki so jo vzeli psički Ciganiki. Kakor smo že poročali, je izvedel operacijo prof. Anastas Lapčinski z inštituta za eksperimentalno kirurgijo v Moskvi. Na tiskovni konferenci je Lapčinski opisal dosedanje rezultate. Pes je živahen, vzpenja se na zadnje noge, opira se tudi na prestajeno taco. Do krize je prišlo poldrugi mesec po presaditvi: kožni izpuščaji so se pokazali na uhljih, okoli smrčka, na vratu in ob skledicih; takrat so začeli dajati psu v žile »cocktail« proti alergiji in za pomiritev.

Dosedanji poskusi so se na splošno zaključevali z neuspehom v tretjem ali četrtem tednu po presaditvi — je povedal prof. Lapčinski — in sicer zaradi tako imenovane nezdržljivosti medsebojno tujih tkiv. V Bratikovem primeru so ravnali takole: najprej so mu popolnoma izmislili kri, seveda postopoma in po količinah, ki jih je prenesel organizem psičke Ciganke, da se ji je odvzeta kri obravnavala. Po vsem videzu je to odločno pomagalo, da je Bratik premagal omenjeno sovražstvo med tkivi. Vcepilna okončina je očito živa, pes ravna s »spovojeno« taco nekako tako, kot da je nedavno bolela ter se ni pozabili bolečin in se zato tudi predvideva opira nanjo. Na zunanjo spominja na presaditev v glavnem le krajsa, nekoliko slabša dlaka drugačne barve.

Prof. Višnevski, član medicinske akademije znanosti in predsednik zborovanja na katerem je dr. Lapčinski opisal svoje dosedanje delo in dosežke, je dejal v zaključni besedi, da je presajanje organov končni cilj kirurgije, prav inkompatibilnost, nezdržljivost, medsebojna nasprotnost tkiv pa je poglavna ovira na poti do tega velikega cilja. Vsaj po dosedanjem uspehu poskusa z Bratikom se zdi utemeljeno, upravičeno upanje, da bo kirurgija v dogledni prihodnosti premagala tudi to oviro.

G.

IRA LEVIN

Poljub pred smrtjo

10. nadaljevanje

»O... Hvala vam,« je rekel, segel z roko naprej in na stečaj odprl vrata, medtem ko je z drugo roko spravljal ključke nazaj v žep. Vstopil je za dekletom in zaprl vrata za seboj.

Soba je bila majhna, s pulti in policami, na katerih je bilo polno steklenic in skodel, opremljenih z napisnimi listki, ter čudno oblikovanih priprav. Dekle je obrnila stikalo in fluorescenčne cevi so mežikajoče ožvele; človek je dobil vtis, da nekako ne spada v to sobo s staromodno opremo. Dekle je potem odšla k prikradni mizi in na njej odprla svoj priročnik.

»Ali ste iz Abersonovega razreda?« je vprašala.

Krenil je v drugi konec sobe. Postavil se je pred polico s steklenicami, s hrbtno obrnjen proti dekletu.

»Da,« se je zlegel.

Zaslišalo se je pridušeno žvenkljanje steklenic in kovinskih posod. »Kako je kaj z njegovo roko?« »Ne dosti bolje, se mi zdi,« je rekel. Segal je med steklenice in jih prekladal sem in tja, da ji ne bi zbudil kakega sumu. »Ali ni to preneumno?« je menila. »Pravijo, da je brez očal čisto slep.« Potem se je zatopila v svoje delo in ni več spregovorila.

Vsaka steklenica je imela nalepljen bel listek s črnim napisom. Nekatere so bile opremljene z dodatnim listkom, ki je žarel z rdečimi črkami: STRUP. Z naglim očesom je pregledal vrste steklenic, pri čemer si je zapomnil le tiste z rdečimi opozorili. Seznam je imel v žepu, toda naziv strupov, ki si jih je bil izpisal, so mu plesali pred očmi tako živo kakor projicirani na filmsko platno.

Nasel je enega, ki ga je iskal. Steklenica je stala nekoliko nad višino njegovih oči, niti meter vstran. BELI ARZENIK — As, O, — STRUP. Bila je do polovice polna belega praška. Roka mu je segla po njej, a se je ustavila.

Počasi se je obrnil, da je s koncem oesa videl dekle. Sipala je rumen prašek s krožnička za tehtanje v steklen kalup. Obrnil si je spet k steni in odprl svoj priročnik na pultu. Gledal je v strani zanj brezpomembnih diagramov in navodil.

Naposled se je zdelo, da dekle končuje svoj posel; odložila je tehtnico in zaprla predal. Naglasi se je nižje nad knjigo in s prstom pazljivo sledil tiskanim vrstam. Njeni koraki so odhiteli proti vratom.

»Na svidenje,« se je poslovila.

»Na svidenje.«

Vrata so se odprla in zaprla. Ozrl se je okrog sebe. Bil je sam.

Iz žepa je potegnil robec in kuverte. Z robcem si je pokrkl desno dlan, prijel steklenico za arzenikom in jo postavil s police

na pult. Izpulil je zamašek. Prašek je bil tak kakor moka. Stresel ga je v kuverto približno za žlico; usul se je v sušestem drobnem slapu. Potem je trdno zvil kuverto, vtaknil zavojček v drugo kuverto in jo postavil nazaj, nato pa se počasi ogledal po sobi in prebral napisne listke na predalih in skatlah, držel v rokah odprto tretjo kuverto.

V nekaj minutah je našel, kar je iskal: škato s praznimi želatinskimi kapsulami, ki so se svetilele kot obli mehurčki. Vzel jih je šest, za vsak primer. Vtaknil jih je v kuverto, ki jo je narahlo spustil v žep, pazel, da se kapsule ne bi strle. Potem ko je skrbno pogledal po sobi, če je vse, koder je brskal, na svojem mestu, je vzel knjigo s pulta, ugasil luč in se odpravil iz sobe.

Šel je po svoje knjige in suknjici, potlej pa jo je pobral s fakultete. Čutil je čudovito samozavest; sestavljal si je bil načrt, kako bo ukrepal, in že je naglo in natančno napravil prve korake. Seveda je bilo vse skupaj še vedno zgolj manjvili načrt, ki ga nikakor ni kanil brezpogovorno izvesti do kraja. Bo že videl, kako se mu bodo obnesli naslednji koraki.

Policija pač ne bi nikoli verjela, da je Dorothy po nesrečni pomoti zaužila smrtno dozo arzenika. Biti bi moralo kazno, da gre za samomor, za očiten, neizpodbiten samomor. Pri dekletu bi morali najti kako poslovinno pismo ali kaj podobnega, kar bi bilo dovolj prepričljivo. Zakaj če bi kolikšnja zasumili, da ni napravila samomora, in uvedli preiskavo, bi ga študentka, ki ga je spustila v kabinet, brez nadaljnega prepovedala.

Hotil je počasi, v svesti si, da nosi krhke kapsule v levem hlačnem žepu.

Z Dorothy se je sestal ob osmih. Sli sta v mesto, gledala sta film z Joan Fontaine. Dorothy si je prejšnji večer silno želela, da bi šla v kino; ves svet se ji je zdel siv, kakor tablete, ki jih ji je bil prinesel. Toda nocoj — nocoj je videla vse v rožnati luči. Obljuba, da se bosta nemudoma poročila, je razpršila njene skrbi, kakor svež veter pomete mrtve liste; razpršila je ne samo glodajočo skrb zaradi nesečnosti, ampak sploh vse, ka jo je kdaj trilo: osamljenost, negotovost.

Samo ena misel jo je še plašila: kaj počne oče, ki bo že tako in tako ves zaprepačen nad njeno naglo močovitvijo, kaj počne tistega nezgodnega dne, ko bo zvedel pravi vzrok te močovitve.

A tudi ta misel je nocoj ni preveč vznemirjala. Zmehčala je sovražila očetovo nepustljivo moralnost, upirala se ji je le na skrivnem in v občutnem krivde. Zdal ji mu lahko odkrito kljubovala, ko bi čutila pri sebi varno možovo oporo. Če bi strahom si je pokrkl desno dlan, prijel steklenico za arzenikom in jo postavil s police

DRŽAVNI SEKRETARIJAT ZA NARODNO OBRANU
Personalna uprava

razpisuje

NATEČAJ

za štipendiranje v šolskem letu 1964/1965 za učence gimnazij, srednjih tehniških šol in učiteljske zaradi vstopa v naslednje vojne akademije:

1. VOJNO AKADEMIJO
2. LETALSKO AKADEMIJO
3. VOJNO TEHNIŠKO AKADEMIJO
4. LETALSKO TEHNIŠKO AKADEMIJO
5. VOJNO TEHNIŠKO AKADEMIJO

panoge zveze tehnične službe

Natečaja se lahko udeležijo učenci, ki se bodo s pogodbo obvezali, da bodo po končani šoli vstopili v eno izmed navedenih akademij in ki bodo izpolnjevali ostale pogoje natečaja.

Za vstop v vojno akademijo lahko konkurirajo učenci vseh razredov navedenih šol, in tudi tisti, ki že obiskujejo osemletko ter se nameravajo po dokončani šoli vpisati na eno izmed šol; za letalsko vojno akademijo lahko konkurirajo samo učenci II. in III. razreda navedenih šol; za vojno tehniško akademijo in vojno tehniško akademijo panoge zveze tehnične službe lahko konkurirajo samo učenci III. in IV. razreda srednjih tehniških šol (strojni oddelek in avtoprometne za vojno tehniško, oddelek šibki tok pa za vojno tehniško akademijo panoge zveze tehnične službe); za letalsko tehniško akademijo lahko konkurirajo samo učenci IV. razreda srednjih tehniških šol — strojni oddelek.

Podrobna pojasnila o pogojih natečaja za vsako akademijo in ostala pojasnila lahko dobe zainteresirani, ki želijo konkurirati, pri organu za narodno obrambo skupščine občine in v komandi vojnega oddeska.

Natečaj velja do 31. oktobra 1964.

Personalna uprava DSNO.

3115

MESTO NAD ZALIVOM

48. Očitno so nemške enote, ki so napadale po cesti, poslale po radiu sporočilo ladjam, da počasi napredujejo, hkrati pa ukaz, naj tudi z morja ponovno napadejo, da ne bi partizani poslali vseh svojih sil na cesto, kjer bi odbili napad.

Ladji sta streljali iz svojih topov, da je bila obala zavita v dim eksploziji in ruševih se ribiških hiš. Markov oče je stekel po zaviti uličici med hi-

šami proti obali tako naglo, da ga Marko ni mogel dohajati. Izginil je za dimno zavoso in Marko je ostal sam na ulici.

Za hip je obstal in premišljal. Pamet mu je velevala, naj si počaka za debelimi zidom in počaka na konec bitke, potem pa bo zlahka našel očeta in deda. Ampak nekaj drugega mu je govorilo, da se bitka lahko konča tako ali pa drugače.

Kljub mladosti je hotel prispevati, da bi se končala z mogoč partizanov. Odločil se je in stekel za očetom proti obali. Dobil si je bo kje puško in pomagal, si je govoril, v takem boju vedno ostane kje kake puške odveč in vsak strel, če zadene, je lahko odločilen. Naglo se je prebijal od zaklona do zaklona proti jugu zalivu.

DELEGACIJA ZVEZNE SKUPSCINE SE JE VRNILA. Dne 8. aprila se je vrnila delegacija zvezne skupščine, ki je obiskala Alžirijo in Maroko. Vredil jo je Rato Dugonjić, predsednik skupščine Bosne in Hercegovine. Na beograjskem letališču je delegacijo sprejel Nikola Sekulić. Foto: Tanjug

ULBRICHT SPREJEL MALINOVSKEGA. Walter Ulbricht, predsednik državnega sveta DR Nemčije, je včeraj sprejel sovjetsko vojaško delegacijo pod vodstvom obrambnega ministra ZSSR Malinovskega. V zdravici gostom je Ulbricht med drugim poudaril, da novi kancler ZR Nemčije Erhard povsem nadaljuje politiko bivšega kanclerja Adenauerja. Tako politika je glavna ovira za združitve obeh Nemčij. Na sliki: maršal Rodion Malinovski (desno) general Heinz Hoffmann (v sredi)

SMRTNA NESREČA V CLEVELANDU. Slika prikazuje, kako je ležal duhovnik Bruce W. Klunder minuto pred tem, ko ga je bager povozil do smrti. Do nesreče je prišlo med demonstracijami za državljanske pravice v Clevelandu. Duhovnik je skočil za bager in ko je le-ta zapeljal nazaj, ga je zdrobil pod kolesi. Foto: AP

Nadaljevanje s prve strani

Kitajsko

Konference žensk in ekonomskega afriško-azijskega seminarja. Po preludnem sklepu sekretariata so ustanovili komite za afriško-azijsko konferenco žensk. Toda na sestanku v Alžiriji se je kitajska delegacija uprla navzočnosti vzhodnih in nekaterih drugih delegatov v tem komiteju. Kitajska delegacija je bila prav tako proti temu, da bi bil azijsko-afriški gospodarski seminar v Moskvi. Večina članov sekretariata zagovarja prvi sklep tako v pogledu konference žensk kakor tudi ekonomskega seminarja. Afriške in kitajske druge delegacije so izrazile mnenje, da bi zaradi taksnega kitajskega stališča lahko prišlo do sprasanja o obstoju afriško-azijske organizacije solidarnosti, zato so ultimativna kitajska stališča zavrnili.

Kitajska delegacija je skušala tudi ta sestanke izkoristiti za ostre napade na Sovjetsko zvezo.

ALŽIRIJA, 9. aprila (Tanjug). — Alžirski zastopnik v sekretariatu sveta azijsko-afriške solidarnosti Mohamed Jawid je povedal, da bo Alžirija, kakor tudi mnoge druge afriške države, izstopila iz organizacije azijsko-afriške solidarnosti, če se bodo v njej nadaljevala ideološka obračunavanja med delegatami Kitajske in ZSSR. Jawid je to omenil sprito nadaljevanju kitajsko-sovjetskih ideoloških razprav na sestanku tega foruma v Kairu.

V Krogih, ki so blizu alžirski vladi, menijo, da je to Jazidovo izjavo treba sprejeti z največjo resnostjo.

Fulbright

spet zboljšala razumevanje. Marsičemu pa bi se lahko izognili, če bi Kennedyjeva vlada poslušala Fulbrightov nasvet.

Potem je prišel trdnjav 22. november 1963 in začel Johnsonove vladne. Hruščov je takoj poslal svojega glavnega svetilka 2. Anastasija Mikojana, da pogrbi v Washington. Dolge ure Rusov so se pomikale skozi ameriško veleposlaništvo v Moskvi in izkuzovalne čast mrtvega predsednika. Ves komunistični svet — razen Kitajske — je izrazil resnično žalovanje in kežalo, da bi tragedija v Dallasu umrla ustvarila simpatije med ZDA in Sovjetsko zvezo.

Nekaj dni po smrti Johna Kennedyja je predsednik Johnson prejel od Sovjetov njihov zaupni dosje o Leeju Oswaldu, človeku, obtoženem umora, ki je nekdo živel v Sovjetski zvezi. Predsednik Johnson je sedel in napisal Hruščovu zahvalno pismo. Potem pa mu je državni sekretar Dean Rusk svetoval, naj pisma ne odpisuje. Predsednik Johnson je dokazoval, da ZDA nikoli niso odstopile živega dosjeja kakor tuji vladi, kakor je storila Sovjetska zveza v tem primeru. In menil, da bi morale ZDA izraziti priznanje tej sovjetski potezi. Vratil je na tem, da odpisuje pismo. Toda preden so pismo naposled odpisali, je State Dept. temeljno virgel iz njega vso toplotino in prisrčnost.

Priljubno v tem času je začela Sovjetska zveza nakozovati, da bi morala ZDA zboljšati odnose s Fidelom Castrom, da Sovjeti ne želijo tam ostati neskončno, da je veliko bolje, da se dva stara prijatelja — Kuba in ZDA — spravita med seboj.

To se ustežne zdaji presenetljivo namig od države, ki velja za nasprotnico ZDA, zapleteno z njo v hladno vojno. Vendar ni bilo tako. Sekretar Fulbright se je zemačil s temi namigi, in to je eden izmed razlogov, iz katerih je pred desetimi dnevi povedal svoj dramatični govor.

ki je v njem pozval ZDA, naj pozabijo na bojko in se spravijo s Castrom. Fulbright je tudi vedel, da je celo sam Fidel Castro, medtem ko je bil na obisku v Moskvi, presenetil z govorom, v katerem je rekel, da želi Kuba obnoviti odnose z ZDA.

Hkrati je Sovjetska zveza nadalje umikala svoje čete s Kube, dokler niso ostale le tiste, ki imajo opraviti z raketskimi čopno — zrak. In ko so ZDA kritizirali v vsej Latinski Ameriki zaradi nemirov v Panami, moskovski listi niso priobčevali napadov.

To so nekatere stvari, s katerimi ameriška javnost ni bila docela seznanjena, ki pa jih je dobro poznal senator Fulbright in ki so mu narekovale njegov zgodovinski govor, v katerem je zahteval od Johnsonove vlade, naj opusti bojko in zboljša odnose s Kubo — piše Drew Pearson.

Ministri

stih držav v načelu spoznali upravičenost teh zahtev. Čeprav so imeli v mislih morda različne metode, so vendar vsi priznali, da morajo njihove države povečati uvoz iz razvijajočih se držav, da morajo olajšati pogoje tega uvoza, da bi razvijajočim se državam ostalo več sredstev za njihov razvoj, in da morajo okrepiti finančno pomoč.

Bolj kot vznesene besede in opisovanje moralnih težav, ki jih ima stiti ob pogledu na lačenega, pa je bila razveljavljena jasno zavzemajoča zavest razvijajočih se držav, da je odpravljajoč revščino v nerazvitih svetovni eden izmed bistvenih pogojev njihove nadaljnje gospodarske ekspanzije, da je povečanje uvoza iz razvijajočih se držav strogo trezno gospodarsko računice, da je torej pomoč nerazvitim v bistvu v korist tudi razvitih držav samih.

Zdaj je seveda na vrsti boja za konkretizacijo vseh teh načel. Zdaj bodo v konferenčnih odborih ugotavljali, na kakšen način bi lahko zagotovili stabilizacijo surovinskih cen, za katero so vsi, kako bi lahko povečali industrijski izvoz, hkrati pa zavarovali mlade industrije razvijajočih se držav, s kakšnim mehanizmom bi povečali priliv kapitala, ne da bi pri tem samo večali dohodke mednarodnih kapitalov, v kakšnih institucionalnih okvirih bi naj kontrolirali mednarodno trgovino in zagotovili, da bi to postala funkcija hitrejšega razvoja nerazvitih, in končno bodo morali odločiti v dolgotrajnih debatah ugotoviti, ali ni že čas, da se lotimo priprave za svetovno delitev dela; ali ni že skrajni čas, da se zavemo medsebojne odvisnosti in izvajamo konsenz.

S kakšnimi rezultati se bo lahko ponašala konferenca ob zaključku svojega dela — o tem govoriti še je prezgodaj. Toda dosedanjí njen potek in vzdušje, v katerem poteka, nam narekujejo optimizem. Vsekakor bo močno olajšala in pospešila svetovno trgovino. Ali se bodo že v juniju pokazale konkretne oblike nove reda v svetovni trgovini, pravzaprav ni bistvenega pomena; kajti letosnja ženevska konferenca je samo prva. Problem, s katerimi se ukvarja jo danes v Ženevi, so tako veliki, da jih ni mogoče rešiti že ob prvem srečanju.

Makarios

OZN in britanskim kontingentom, ki šteje 3500 vojakov in je zdaj v večini, kar ustvarja razne težave. Finska, Švedska in Irška sta neuradno dale vedeti, da bi lahko poslale vsaka 300 vojakov. V tem primeru bi imel general Džani pod svojim poveljstvom 3500 Britancev, 1100 Kanadčanov, po 1000 Švedov, Polakov, ter 900 Ircev.

Ne Vin Hruščovu

MOSKVA, 9. aprila — Predsednik burmanskega revolucionarnega sveta in vlade Ne Vin je odgovoril na poslanico sovjetskega premiera Hruščova z 11. decembra lani, ki se nanaša na predlog proti uporabi sile pri reševanju obmejnih in teritorialnih sporov med državami.

TASS sporoča, da je v Ne Vinovem odgovoru receno, da Hruščovljeva poslanica predstavlja skoristen konec letas in resno znamenje, da bi lahko letos narodi dosegli medsebojno razumevanje.

Ameriška banka za trgovino z Vzhodom

WASHINGTON, 9. aprila. (Reuters). — Predsednik ameriške banke za uvoz in izvoz Harold Linder je izjavil, da je banka pripravljena financirati trgovino s Sovjetsko zvezo in vzhodnoevropskimi državami. Linder je v zunanje političnem odboru senata dejal, da bi lahko lažje banke, kot bi zahtevali nacionalno politiko izvoza v vzhodnoevropske države, financirala trgovino s temi državami po trgovinskih bankah ali s kritjem posojil, ki jih daje privatne banke.

Na Danskem ne bo jedrskega orožja

KOBENHAVEN, 9. aprila. — Danska vlada je sporočila, da se bo držala svojega prvega sklepa in da ne bo dovolila stacioniranja nuklearnega orožja na danskem teritoriju.

Kuba zaskrbljena

NEW YORK, 9. aprila (Tanjug). — Kubanski krogi v OZN izražajo bojazan sprito možnosti, da bi se ponovno vzpostavilo ameriško stališče do Kube. Kakor pravijo ti krogi, bo Johnsonova vlada ponovno skušala pripraviti štiri latinskoameriške države — Brazilijo, Mehiko, Čile in Bolivijo — do tega, da se pridružijo drugim članicam organizacije ameriških držav in popolnoma pretrgajo diplomatske stike s Havano. Potem pa bi Washington to prikazoval kot enotno politiko celotne pobole proti Kubi, in upanje, da bi to vplivalo tudi na stališče Kanade, Velike Britanije in drugih držav NATO. Ameriška vlada bi potem vsilila svoje stališče in gospodarsko blokado Kube.

Triboulet za bilateralno pomoč

PARIZ, 9. aprila (Tanjug). — Francoska vlada meni, da bilateralna pomoč, ki jo daje deželam v razvoju, še dolgo ne bo mogla zamenjati multilateralne pomoči, katero Francija daje preko različnih mednarodnih organizacij. Minister za kooperacijo Triboulet je povedal, da je mogoče ustvariti z bilateralno pomočjo spomembnih političnih kapitalov, ki ga ne bi bilo mogoče ohraniti, če bi naša sredstva odhajala v snekako blaginjo, katero bi vodili mednarodni funkcionarji.

Triboulet je odločno zagovarjal dosedanjio politiko pomoči svoje vlade in pri tem povedal, da so od dveh milijard in 460 milijonov frankov, ki jih je Francija dala kot pomoč državam v razvoju, zlasti afriškim, več kot milijard frankov uporabili za produktivne investicije. Triboulet je tudi napovedal pripravo petletnega načrta francoske pomoči državam v razvoju, v katerem bo planiranje posameznih objektov izvedeno v soglasju z vlado teh držav.

Odmevi na objavo dokumentov CK KP SZ

Vodstva komunističnih in delavskih partij Poljske, Finske in Libanona izražajo svojo solidarnost s stališči sovjetske partije

VARŠAVA, 9. aprila. (Tanjug - TASS). Partijski dnevnik »Tribuna Ludu« piše v današnji številki, da je CK Poljske združene delavske partije solidaren s CK KP SZ v sporu z voditelji KP Kitajske, »ki so ignorirali številne pozive KP SZ, PZDP in drugih komunističnih partij, naj bi opustili javno polemiko«.

»S svojimi neprestanimi napadi, čedalje ostriji in nenavadno surovi, zoper politiko in ideološko stališče KP SZ in zoper sovjetsko vlado — so voditelji KP Kitajske ustvarili položaj, v katerem je KP SZ morala objaviti gradivo, ki osvetljuje resnico« piše list in dodaja, da je PZDP že večkrat izrazil svoj kritičen odnos do politike KP Kitajske kakor tudi svojo popolno solidarnost z ideološkim stališčem KP SZ in zunanjo politiko.

Sovjetske zveze. PZDP se v celoti strinja z glediščem Sovjetske zveze o sedanjih najvažnejših nalozah delavskega gibanja in ostaja zvesta leninskemu načelu mirne koeksistence.

»Voditelji KP Kitajske ne samo da niso opustili politike, ampak so pod krinko boja s tako imenovanimi sodobnim revizionizmom začeli ustvarjati frakcije in skupine v posameznih komunističnih partijah ter razbijati enotnost mednarodnega komunističnega gibanja« poudarja »Tribuna Ludu« in obsoja početje voditeljev KP Finske.

Politično CK KP Finske je danes objavil resolucijo, sprejeto na plenarni CK 22. in 23. februarja letos, o stališču KP Finske glede vprašanj mednarodnega komunističnega gibanja. Resolucija pravi, da je KP Finske pogosto proučevala stališča voditeljev kitajske partije in da je ugotovila, da bo prej ali slej potrebno sklicati mednarodno posvetovanje CK KP Finske, da se ne more še naprej molče preko sektaške politike v mednarodnem komunističnem gibanju in da je zdaj nujno treba strniti sile, da bi odvrnili nevarnost razcepitve komunističnega gibanja. Za to bi bilo treba sklicati mednarodno posvetovanje komunističnih in delavskih partij, ki naj bi mobiliziralo vse sile komunističnega gibanja v boju za socializem in nacionalno svobodo ter proučilo spremembe, ki so v zadnjem času nastale v mednarodnem položaju.

Federalno sodišče bo vložilo tožbo zoper predstavnike teh družb. Za prestopke taksnih vrst so določene visoke kazni. »New York Times« domneva, da bo nastala nova napetost v odnosih med jeklarskimi družbami in potrošniki.

Pred dvema letoma je predsedniku Johnu Kennedyju v spopadu z družbami uspelo zaustaviti naraščanje cen. Nedavno je več največjih ameriških družb zahtevalo državne subvencije, da bi lahko konkurirale na tem tržišču. Toda tajno pogodbo o cenah valjenega jekla in o nastopanju na trgu imajo že od leta 1955.

TRST, 9. aprila. Sindikalni spor v miljski ladjedelnici Felszegy dobiva vse večji obseg in posledice. V tork je vodstvo podjetja klub opozorilom pri protestom sindikatov in drugih organov v občini dokončno sklenilo, da pošlje na razpoloženo z minimalnimi prejemki 84 delavcev, 44 delavcem pa občno zniža delovni teden in tudi dohodke.

Vsi uslužbenci ladjedelnice so se enotno uprli temu ukrepu in popoldne pričeli stavko.

Do sporazuma ni prišlo. Zver se je sestel upravni odbor podjetja in sklenil, da zaradi vsiljevanja delavcev zapre vse obrate.

Predstavniki sindikatov delavskih strank ter del tiska poudarjajo, da ukrep vodstva ladjedelnice v Miljah proti stavkajočim in razveljavitev vseh v zadnjem času sprejetih meznih in drugih sporazumov ni bil ekonomsko nujen korak, ampak mu dajejo izrazito politično obseležje.

T. POLJSKAK

Tudi Wallace dobiva glasove

WASHINGTON, 9. aprila (Tanjug). — Na prvem referendumu za zakonski predlog o državljskih pravicah, kakor tu imenujejo predliminarne volitve demokratske stranke je v Wisconsinu zmagal guverner Reynolds, 20-odstotni glasov pa je dobil kandidat z juga, znani segregacionisti Wallace, kar pomeni precejšnje presenečenje.

Uspela akcija Vletkonga

SAJGON, 9. apr. — Silam Vletkonga je davi uspelo vdreti v taborišče vladnih sil v Fucok Lok, 25 km severozahodno od Sajgona, potem ko so popre neosposobile stražo. AFP povzema iz ameriških virov, da je bilo pri tem ubitih 26 vladnih vojakov, 36 pa ranjenih. Pogrešajo 37 vladnih vojakov.

Glasilo KP Libanona »Al Nid« je obsežno stališče kitajskega vodstva kot avanturistično in zelo škodljivo za narodnosvobodilno gibanje in za splošno boj naroda za neodvisnost, družbeni napredek in demokracijo. Akcije kitajskih voditeljev slabijo boj arabskih narodov za njihovo politično in gospodarsko neodvisnost, za likvidacijo tujih vojaških oporišč in za demotivacijo Sredozemlja. List poudarja, da je akcije ovirajo socialni napredek arabskih držav, da pa so kitajske provokacije obsojene na neuspeh.

Pretep v turškem parlamentu

ANKARA, 9. aprila. (AFP). — V turškem parlamentu se je vnel včeraj pretep, v katerem je posegejo kakih 30 poslancev. Do incidenta je prišlo, ko je neki opozicijski poslanec izrekel žaljivke na račun vladne stranke. Predsednik skupščine je prekinil zasedanje, toda pretep se je nadaljeval. V splošnem prepiranju, ki je trajalo kakih pol ure, je dobilo več poslancev lažje poškodbe.

Proč od Aljaski!

WASHINGTON, 9. aprila (AP). — Ameriško znanje ministrstvo je včeraj sporočilo sovjetskemu veleposlaniku v Washingtonu Dobrinu, da zahteva, da sovjetska ribiška odprava zapusti vode v bližini otoka Kodiak pri Aljaski, kjer lovi rake. Veleposlanik Dobrin je izjavil, da bo zahteval ZDA, ki mu je je dostavil svetnik State Departmenta in bivši ameriški veleposlanik v Moskvi Thompson, poslal sovjetski vladi. Rekel je tudi, da mu ni nič znanega o tem, da bi sovjetska ribiška ekspedicija lovila v vodah okrog Aljaski.

Zaprta ladjedelnica v Miljah

Oster ukrep podjetja proti stavkajočim delavcem

OD NAŠEGA STALNEGA DOPIŠNIKA

TRST, 9. aprila. Sindikalni spor v miljski ladjedelnici Felszegy dobiva vse večji obseg in posledice. V tork je vodstvo podjetja klub opozorilom pri protestom sindikatov in drugih organov v občini dokončno sklenilo, da pošlje na razpoloženo z minimalnimi prejemki 84 delavcev, 44 delavcem pa občno zniža delovni teden in tudi dohodke.

Vsi uslužbenci ladjedelnice so se enotno uprli temu ukrepu in popoldne pričeli stavko.

Do sporazuma ni prišlo. Zver se je sestel upravni odbor podjetja in sklenil, da zaradi vsiljevanja delavcev zapre vse obrate.

Predstavniki sindikatov delavskih strank ter del tiska poudarjajo, da ukrep vodstva ladjedelnice v Miljah proti stavkajočim in razveljavitev vseh v zadnjem času sprejetih meznih in drugih sporazumov ni bil ekonomsko nujen korak, ampak mu dajejo izrazito politično obseležje.

T. POLJSKAK

Tudi Wallace dobiva glasove

WASHINGTON, 9. aprila (Tanjug). — Na prvem referendumu za zakonski predlog o državljskih pravicah, kakor tu imenujejo predliminarne volitve demokratske stranke je v Wisconsinu zmagal guverner Reynolds, 20-odstotni glasov pa je dobil kandidat z juga, znani segregacionisti Wallace, kar pomeni precejšnje presenečenje.

Uspela akcija Vletkonga

SAJGON, 9. apr. — Silam Vletkonga je davi uspelo vdreti v taborišče vladnih sil v Fucok Lok, 25 km severozahodno od Sajgona, potem ko so popre neosposobile stražo. AFP povzema iz ameriških virov, da je bilo pri tem ubitih 26 vladnih vojakov, 36 pa ranjenih. Pogrešajo 37 vladnih vojakov.

Salal pri Naserju

KAIRO, 9. apr. (Tanjug). — Jemenski predsednik el Salal je v obisku v Sovjetski zvezi. Češkoslovaški in Bolgarski prisel danes v ZAR. Na kairskem letališču ga je sprejel predsednik Naser. Pričakujejo, da se bo predsednik Salal razgovarjal s predsednikom Naserjem o položaju na jemenskih mejah. Ti razgovori bodo precej pomembni, kar kaže tudi dejstvo, da bo v Kairo v kratkem prispel saudski premier Fejsal na razgovore o odnosih med Riadom, Kairom in Sano.

Saragat pri iranskem šahu

TEHERAN, 9. apr. — Agencija ANSA sporoča, da je iranski šah Riza Pahlavi danes sprejel italijanskega ministra za zunanje zadeve Giuseppea Saragata, ki je prišel sem na uradni obisk.

Leto preobrata

STOCKHOLM, 9. aprila — Ob začetku debate o zunanji politiki v švedskem parlamentu je bila prebrana deklaracija švedske vlade, ki pravi, da bi lahko bilo leto 1963 zaznamovano v zgodovini kot leto preobrata v mednarodnih odnosih.

Kakor sporoča TASS, deklaracija ugotavlja, da je moskovski sporazum o delni prepovedi nuklearnih poskusov pokazal, da je sporazumevanje možno celo v tistih vprašanjih, ki imajo neposredno opravka z varnostjo svetovnih držav, kar daje upanje za nadaljnji napredek na tem področju. Švedska vlada je prepričana, da bi bil sporazum o razorožitvi koristen za vse dežele na svetu.

V Burmi nacionalizirajo trgovine

RANGUN, 9. apr. (Reuters). — Burmanska vlada je danes nacionalizirala vse prodajalne in veleblagovnice širom po državi. V rangunski občini so ta ukrep uvedli že 19. marca. V uradnem sporočilu o tem je receno, da so ustanovili odbor z ministrstvom za industrijo polkovnikom Tan Sejmom na čelu, ki bi odločal o kompenzaciji in o izvajanju nacionalizacije.

Konferenca afriških sindikatov

ADIS ABEBA, 9. aprila (AFP). — V Adis Abebi se je včeraj začela konferenca svobodnih afriških sindikatov. Na konferenci so poslušali dve poročili: o boju za neodvisnost in proti kolonializmu ter o sindikalnih svobodah v Afriki. Prvo poročilo je predložil predstavnik Tunizije Benzedine, ki je obsojal pritisk na sindikalne organizacije v se kolonializma in deželah. Predstavnik Kenije, ki je poročal o sindikalnih svobodah, pa je govoril o potrebi po naglem gospodarskem razvoju afriških držav.

Celjski okrajni statut sprejet

CELJE, 9. aprila. Odborniki okrajne skupščine so na današnjem zasedanju posvetovali največ časa razpravi o okrajnem statutu in ga ob upoštevanju vseh pripomb in predlogov sprejeli. Čeprav so na pretekli sej okrajne skupščine že razpravljali o osnutku statuta, je današnja razprava pokazala življenjsko zainteresiranost za dokument, ki bo v prihodnje urejal medobčinski odnos ter vlogu in naloge okrajne kot družbeno-politične skupnosti komun. To je bilo razvidno tudi iz mnogih pripomb in razprav o tem statutu na sejah občinskih skupščin in političnih organizacij. Vse te in današnje pripombe so bile vsebinskega značaja, težijo pa na oblikovanje takšnih načel, ki bi omogočila nadaljnje ureditve in izboljšanje samoupravljanja na vseh področjih državnega razvoja.

Uspela akcija Vletkonga

SAJGON, 9. apr. — Silam Vletkonga je davi uspelo vdreti v taborišče vladnih sil v Fucok Lok, 25 km severozahodno od Sajgona, potem ko so popre neosposobile stražo. AFP povzema iz ameriških virov, da je bilo pri tem ubitih 26 vladnih vojakov, 36 pa ranjenih. Pogrešajo 37 vladnih vojakov.

Salal pri Naserju

KAIRO, 9. apr. (Tanjug). — Jemenski predsednik el Salal je v obisku v Sovjetski zvezi. Češkoslovaški in Bolgarski prisel danes v ZAR. Na kairskem letališču ga je sprejel predsednik Naser. Pričakujejo, da se bo predsednik Salal razgovarjal s predsednikom Naserjem o položaju na jemenskih mejah. Ti razgovori bodo precej pomembni, kar kaže tudi dejstvo, da bo v Kairo v kratkem prispel saudski premier Fejsal na razgovore o odnosih med Riadom, Kairom in Sano.

Saragat pri iranskem šahu

TEHERAN, 9. apr. — Agencija ANSA sporoča, da je iranski šah Riza Pahlavi danes sprejel italijanskega ministra za zunanje zadeve Giuseppea Saragata, ki je prišel sem na uradni obisk.

Leto preobrata

STOCKHOLM, 9. aprila — Ob začetku debate o zunanji politiki v švedskem parlamentu je bila prebrana deklaracija švedske vlade, ki pravi, da bi lahko bilo leto 1963 zaznamovano v zgodovini kot leto preobrata v mednarodnih odnosih.

Kakor sporoča TASS, deklaracija ugotavlja, da je moskovski sporazum o delni prepovedi nuklearnih poskusov pokazal, da je sporazumevanje možno celo v tistih vprašanjih, ki imajo neposredno opravka z varnostjo svetovnih držav, kar daje upanje za nadaljnji napredek na tem področju. Švedska vlada je prepričana, da bi bil sporazum o razorožitvi koristen za vse dežele na svetu.

V Burmi nacionalizirajo trgovine

RANGUN, 9. apr. (Reuters). — Burmanska vlada je danes nacionalizirala vse prodajalne in veleblagovnice širom po državi. V rangunski občini so ta ukrep uvedli že 19. marca. V uradnem sporočilu o tem je receno, da so ustanovili odbor z ministrstvom za industrijo polkovnikom Tan Sejmom na čelu, ki bi odločal o kompenzaciji in o izvajanju nacionalizacije.

Konferenca afriških sindikatov

ADIS ABEBA, 9. aprila (AFP). — V Adis Abebi se je včeraj začela konferenca svobodnih afriških sindikatov. Na konferenci so poslušali dve poročili: o boju za neodvisnost in proti kolonializmu ter o sindikalnih svobodah v Afriki. Prvo poročilo je predložil predstavnik Tunizije Benzedine, ki je obsojal pritisk na sindikalne organizacije v se kolonializma in deželah. Predstavnik Kenije, ki je poročal o sindikalnih svobodah, pa je govoril o potrebi po naglem gospodarskem razvoju afriških držav.

Celjski okrajni statut sprejet

CELJE, 9. aprila. Odborniki okrajne skupščine so na današnjem zasedanju posvetovali največ časa razpravi o okrajnem statutu in ga ob upoštevanju vseh pripomb in predlogov sprejeli. Čeprav so na pretekli sej okrajne skupščine že razpravljali o osnutku statuta, je današnja razprava pokazala življenjsko zainteresiranost za dokument, ki bo v prihodnje urejal medobčinski odnos ter vlogu in naloge okrajne kot družbeno-politične skupnosti komun. To je bilo razvidno tudi iz mnogih pripomb in razprav o tem statutu na sejah občinskih skupščin in političnih organizacij. Vse te in današnje pripombe so bile vsebinskega značaja, težijo pa na oblikovanje takšnih načel, ki bi omogočila nadaljnje ureditve in izboljšanje samoupravljanja na vseh področjih državnega razvoja.

Uspela akcija Vletkonga

SAJGON, 9. apr. — Silam Vletkonga je davi uspelo vdreti v taborišče vladnih sil v Fucok Lok, 25 km severozahodno od Sajgona, potem ko so popre neosposobile stražo. AFP povzema iz ameriških virov, da je bilo pri tem ubitih 26 vladnih vojakov, 36 pa ranjenih. Pogrešajo 37 vladnih vojakov.

Iz včerajšnje tretje izdaje

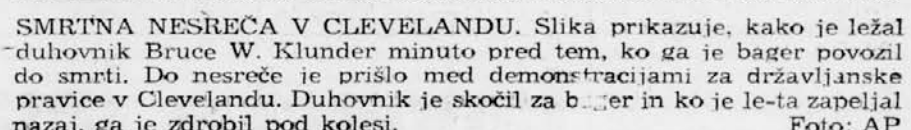
Važni sklepi

ZIS predlaga skrajšanje vojaškega roka in izplačilo dodatka upokojencem

BEograd, 8. aprila (Tanjug). Zvezni izvršni svet je na današnji seji pod predsedstvom Petra Stambolice obravnaval poročilo izvršnega sveta Makedonije o rezultatih, doseženih pri sanaciji razmer v Skopju in o ukrepih, da se prebivalstvu hudo prizadetega mesta zagotovijo najelementarnejši življenjski pogoji, gospodarstvu in javnim službam pa pogoji poslovanja. Poročilo med drugim navaja, da so do konca lanskega leta za obnovo in gradnjo Skopja potrošili 68.135 milijonov din. Vsega so zgradili, predvsem v predmestjih, 12.645 stanovanj, pod streho na spravili nadaljnjih 10.200 stanovanj. Obnovili so 7031 poskodovanih stanovanj v družbeni lastnini in zagotovili obnovo 6154 stanovanj individualnim lastnikom zgradb. Pri teh delih je sodelovalo 26.000

ULBRICHT SPREJEL MALINOVskega. Walter Ulbricht, predsednik državnega sveta DR Nemčije, je včeraj sprejel sovjetsko vojaško delegacijo pod vodstvom obrambnega ministra ZSSR Malinovskega. V zdravici gostom je Ulbricht med drugim poudaril, da novi kancler ZR Nemčije Erhard povsem nadaljuje politiko bivšega kanclerja Adenauerja. Taká politika je glavna ovira za združitvi obeh Nemčij. Na sliki: maršal Rodion Malinovski (desno), general Heinz Hoffmann (v sredini).

Prometne nesreče

Jemenski predsednik el Salal je z obiska v Sovjetski zvezi,

Ceskoslovaški in Bolgariji
prispele danes v ZAR. Na kair-
skem letališču ga je sprejel
predsednik Naser. Pričaku-
jejo, da se bo predsednik Sa-
lal razgovarjal s predsedni-
kom Naserjem o položaju na
jemenskih mejah. Ti razgo-
vori bodo precej pomembni,
kar kaže tudi dejstvo, da bo
v Kairo v kratkem prispele
saudski premier Fejsal na
razgovore o odnosih med
Rijadom. Kairom in Sano.

Saragat pri iranskem čahu

TEHERAN, 9. apr. — Agencija ANSA sporoča, da je iranski šah Riza Pahlevi danes sprejel italijanskega ministra za zunanje zadeve Giuseppa Saragata, ki je prišel sem na uradni obisk.

„Leto preobrata“
STOCKHOLM, 2. avgusta

Ob začetku debate o zunanjih politiki v švedskem parlamentu je bila prebrana deklaracija švedske vlade, ki pravi, da bi lahko bilo leto 1963 zaznamovano v zgodovini kot leto preobrata v mednarodnih odnosih.

klaracija ugotavlja, da je moskovski sporazum o delni prepovedi nuklearnih poskusov pokazal, da je sporazumevanje možno celo v tistih vprašanjih, ki imajo neposredno obravko z varnostjo

velikih držav, kar daje upanje za nadaljnji napredek na tem področju. Švedska vlada je prepričana, da bi bil sporazum o razorožitvi koristen za vse dežele na svetu.

V Burmi nacionalizirajo trgovine

— Burmanska vlada je dapes nacionalizirala vse prodajalne in veleblagovnice širom po državi. V rangunski obceni so ta ukrep uvedli že 19. marca. V uradnem sporočilu o tem je rečeno, da so usta

novili odbor z ministrom za industrijo polkovnikom Tar Sejnom na čelu, ki bo odloča o kompenzaciji in o izvajanju nacionalizacije.

Konferenca afriških sindikatov

Na konferenci so poslušal
dve poročili: o boju za ne
odvisnost in proti kolonializ

mu ter o sindikalnih svoboščinah v Afriki. Prvo poročilo je predložil predstavnik Tunizije Benezedin, ki je ob sodil pritisk na sindikalne organizacije v še koloniziranih deželah. Predstavnik Ke-

kalnih svoboščinah, pa je govoril o potrebi po naglem gospodarskem razvoju afriških držav

Celjski okrajni statut sprejet

tili največ časa razpravi o
okrajnem statutu in ga ob
upoštevanju vseh pripomb in
predlogov sprejeli. Čeprav so

na pretekli seji okrajne skupščine že razpravljali o osnutku statuta, je današnja razprava pokazala življenjsko zainteresiranost za dokument, ki bo v prihodnje ureja medobčinske odnose ter vlo

beno-politične skupnosti komun. To je bilo razvidno tudi iz mnogih pripomb in razprav o tem statutu, na katerih je

skih skupščin in političnih organizacij. Vse te in današnje pripombe so bile vsebinskega značaja, težijo pa za oblikovanjem takšnih načel, ki bi omogočila nadaljnje uveljavljanje samoupravljanja na

vseh področjih družbenega razvoja.